

THE ANDHRA PRADESH

Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS.	PAGES
1. Oral Answers to Questions.	.. 385—409
Short Notice Questions and Answers.	
(L. A. Q. No. 302 (5535) Postponed)	.. 410—420
2. Matter under Rule 340 :	
re : Deletion of certain reference in the Hon'ble Speaker's Ruling given on 28-2-1975.	.. 420—423
3. Ruling by Hon'ble Speaker :	
re : Privilege Motion against Sri P. Narsa Reddi, Minister for Revenue. (Disallowed)	.. 423—428
4. Matter under Rule 341 :	
re : Non-admittance of students for 7th and 10th Class Public Examination for want of qualifying attendance.	.. 428—429
5. Calling attention :	
re : Financial assistance to journalists injured in the Mini Bus accident at Nakrekal.	.. 429—430
re : Misappropriation of funds of Lakshmi- narayanaswami Temple, Yadagirigutta, by the Executive Officer.	.. 430—431
re : Strike by Contract Labourers in the Caltex Oil Refinery at Visakhapatnam.	.. 431—432
re : Fixation of minimum wages, etc. for workers in different vocations.	.. 432—433
re : Scarcity of drinking water in Narsampet, Warangal District.	.. 434

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY**

Principal Officers

Speaker.—Sri R. Dasaratharama Reddy,

Deputy Speaker.—Sri Syed Rahmat Ali.

PANEL OF CHAIRMEN.—

1. **Sri Kaza Ramanadham,**
2. **Sri Baddam Yellareddy,**
3. **Sri M. Yellappa,**
4. **Dr. (Mrs.) Fathimunnisa Begum.**

Secretary.—Sri G. Ramachandra Naidu.

Assistant Secretaries.—

- Sri M. Ramanadha Sastry,**
Sri P. Ranga Rao,
Sri E. Sadasiva Reddy,
Sri V. K. Viswanath,
Sri S. Purnananda Sastry,
Sri K. Satyanarayana Rao,
Sri R. N. Sarma.

6. Paper placed on the Table :		
Report of the Decisions of the Business Advisory Committee of 6-3-1975.	..	434—435
7. Annual Financial Statement (Budget) for 1975-76 :		
Demand No. XXXIV—Agriculture	..	
Demand No. XXXIX—Forests	..	
Demand No. XXXIII—Co-operation	..	435—440
Demand No. XXXVIII—Fisheries	..	
Demand No. XXXVI—Animal Husbandry	..	
Demand No. XXXVII—Dairy Development (Discussion contd.)	..	
8. Non-Official Resolutions :		
re : Provision of funds to A. P. State Electricity Board for electrification of some villages in each Assembly Constituency (Withdrawn)	..	440—467
re : Inclusion of Yerukulas, Yanadis and Lambadas of Telangana region in the List of Scheduled Tribes (Moved).	..	467

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY 'S ECOND**
OFFICIAL REPORT

Thirty-Second day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 7th March, 1975.

The House met at Half-Past Eight of the Clock
(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

Film Studio in Co-operative Sector in Twin Cities.

301—

*5687-Q.—Sri M. Nagi Reddy (Gurajala):—Will the Minister for Finance be pleased to state:

(a) whether the Government propose to start a film studio in co-operative sector in twin cities; and

(b) if so, when it will be set up?

The Minister for Finance (Sri P. Ranga Reddy):—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ ఎన్. నాగిరెడ్డి:—ఈ మధ్యనే సెనాన్సు మినిస్టరుగారు దిల్లు కూడా ప్రవేశపెట్టారు. ఫిలిం ఇండస్ట్రీ డెవలప్ మెంటుకొరకు కొంత ఎంటర్టెయిన్ మెంటు టాక్సు నుంచి ఇవ్వాళని పెట్టారు. ఆ డబ్బును కూడా డైరెక్టు చేయడం ద్వారా కో-ఆపరేటివ్ సెక్టారులో దీనిని అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రభుత్వం పునరాలోచన చేస్తుందా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:—కో-ఆపరేటివ్ సెక్టారులో అభివృద్ధి చేయడమంటే గవర్నమెంటునే ఏమి ఉంది. ఎవరైనా కో-ఆపరేటివ్ ఇన్ స్టిట్యూషనుగా ఫారం అయి వారు స్టూడీయో పెట్టుకుంటాము అని ముందుకు వస్తే ఎట్లాగైతే ఇతర వ్యక్తులకు ఇవ్వాలనే కార్యక్రమం ఉందో అటువంటిది వీరికి కూడా సహాయం చేయడానికి ఎటువంటి ఆక్షేపణ ఉండదు.

---

*An Asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

[385]

శ్రీ పల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి (గూడూరు):—అర్థిక శాఖామాత్యులు గత నెలలో అడివార తీర్మానమీద వాగ్దానం చేస్తూ గత వెల 12 వ తేదీన నిర్మాతలతో ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తున్నాము అని, నిర్మాణంలో ఉన్నటువంటి స్టూడియోలను అవి త్వరలో పూర్తి చేయడమే కాకుండా కంప్లెట్ లేబోరేటరీలు వగైరా విషయాలు కూడా చర్చిస్తామని అన్నారు. ఆ సమావేశం జరిగిందా? ఏమి చర్చించారు? ఏ నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు? ఎప్పటిలోగా స్టూడియోలు పూర్తి అవుతాయి?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:—12 వ తేదీన సమావేశం జరిగింది. ఆ జరిగినటువంటి సమావేశంలో ప్రధానంగా ముగ్గురు వ్యక్తులు—శ్రీ ఎన్. టి. రామారావుగారికి పంపించిన వంపు, శ్రీ ఎల్. పి. ప్రసాద్ గారికి పంపించిన వంపు, శ్రీ డి. ఎన్. రాజగారికి పంపించిన వంపు వారితో చర్చలు జరుపడం జరిగింది, తోను అసీస్టెన్సు ఏ వర్షులలో ఇవ్వాలనేటువంటి చర్చ చేయడం జరిగింది. అందులో నిర్ణయానికి వచ్చిందేమంటే The loan assistance extended, will cover up to 70 per cent of the cost of the land, development and buildings and up to 80 per cent cost of the new equipment. Where second hand equipment is used, the loan assistance will cover up to 50 per cent of the assessed value of such equipment. The total loan will be given in suitable instalments depending on the progress of the execution of the project. Then there shall be a moratorium for the first five years on the payment of the principal. Thereafter the principal will be repaid over a period of ten years. The rate of interest shall be 8 per cent for the first five years and 12 per cent for the remaining 10 years. The benefit of this scheme shall also be available for the expansion of existing studios and as I now said, if any co-operative institution comes forward, the same facilities will be extended to such of the co-operatives also.

శ్రీ పల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి (గూడూరు):—నిర్మాణంలో ఉన్నటువంటి స్టూడియోలు ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తామని ఆ నిర్మాతలకు సహకార వాగ్దానం చేశారు.

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:—1976 ఏప్రిల్ కు అంతా చేర్చి మని అన్నారు. సాధ్యమైతే ఇంకా వందరకా చేర్చి మని అన్నారు. But the difficulty is, they need certain imported equipment from foreign countries for which they also requested that our Government should help them in getting the necessary permit for the necessary foreign exchange from the Govt. of India and we said that we will try to do our best to help them. Subject to that, they have expressed their eagerness to start as early as possible.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం):—లోకల్ గా ఉన్నటువంటి సారథి స్టూడియోవారికి మీరు ఇంతవరకు ఎంత లోను ఇచ్చారు? వారు అడిగిన లోను ఎంత? ఎక్స్ ప్లైంగు స్టూడియోలకు కావసినటువంటి ఎక్స్ చేంజు తెచ్చుకొనడానికి మీరు ఏర్పాటుచేస్తే తరువాత కొత్త స్టూడియోల పంపిణీ ఆలోచించవచ్చు.

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:—ఎక్స్ ప్లైంగు స్టూడియోలు మూతపడకుండా బాగా జరిగే రానికి సహాయం చేయాలనే ఆకాంక్ష ఉంది. సారథి స్టూడియోవారు కొన్ని సంవత్సరాల క్రింద ఫిన్ డెన్సు లోనుగా తీసుకున్నారు. అది వారు చెల్లించారు. ఇటీవల వారికి

20 లక్షల రూపాయలు కావాలని ఒక అర్జీ పంపించారు. ఇప్పుడు దానిని ఎలా చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. వి. కె. రావు (కాకినాడ):—పీఠి ఇండస్ట్రీ చాలా చాలెంజింగ్. ఎ.ఎల్. టెయిన్ మెంటు ఇండస్ట్రీ అయినప్పటికీ అది వెస్ట్రెడ్ ఇండస్ట్రీ చేతులలో ఉండటం చాలా వ్యత్యాసాలు పెరిగిపోయాయి. ప్రభుత్వం వాటికి లోపు ఇచ్చి చెస్తామనే కంటే కో-ఆపరేటివ్ సెక్టారులో డెవలప్ చేయడం ద్వారా ఆ చాలెంజు ఉన్నటువంటి వ్యక్తులందరికీ సమానావకాశాలు కలుగజేసేటట్లు అవుతుంది. ప్రభుత్వం దానికి ఎందుకు పూనుకోదు? ఎవరైనా ముందుకు వస్తే సహాయం చేస్తామని అంటున్నారు. అది సరిగా లేదు. ప్రభుత్వమే తగినటువంటి ఆర్థిక స్థాపనలు కలుగజేసే ప్రోత్సాహం కల డెవలప్ కో-ఆపరేటివ్ సెక్టారులో ఈనాడు కొందరు పూనుకొనడానికి అవకాశం ఉందా? కాబట్టి దీని విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకుంటారా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:—మంత్రులు శ్రద్ధ తీసుకుంటూనే ఉన్నారు. టెక్నికల్ పెర్సన్లు కాని అర్జీస్టులు కాని లేక ఇతరులు కొంతమంది కలుసుకొని రావడం పరిచితం. వారికి అటువంటి సహాయం ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఇంతకుముందు వచ్చినటువంటివారు ప్రోజెక్టు రిపోర్టు ఇవ్వలేదు. కాని కొంతమంది ఇక్కడ స్థాపించగా ఉన్నటువంటి ప్రోజెక్టులు మాకు అటువంటి ఆలోచన ఉందని వాళ్ళ మాట్లాడారు. చాలా సంతోషం. మీరు కూడా ఆ విధంగా చేసుకుంటే మీకు ఇటువంటి సహాయం ఇవ్వడం జరుగుతుందనే మాటగా ప్రోత్సహించాము.

Sri M. Yellappa (Madakasira):—May I know the fate of Brahmananda Chitrapuri. Is it a dead venture?

Sri P. Ranga Reddy:—It is not a dead venture. We are encouraging these new studios to come up only at Brahmananda Chitrapuri and as I just now mentioned, all the three parties that have now come forward, are going to have the studios at Brahmananda Chitrapuri itself. In addition to that, I am contemplating to develop a Housing Complex also there, particularly to give facilities to the low-paid employees who work in those studios. We have laid some roads, provided water facility. It is our earnest desire to see that Brahmananda Chitrapuri develops. All the same, if anybody wants to do elsewhere in the State or in his own site, these facilities will be extended. It is the desire of the Government that the film world should develop at Brahmananda Chitrapuri itself.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి (కమలాపూర్):—మంత్రులు మాట్లాడుతూ కోవరేటివ్ పెక్టార్ కు కూడా ఇస్తాము అన్నారు. కోవరేటివ్ పెక్టార్ కు ఇప్పుడు బడ్జెట్ లో ఏమైనా కేటాయింపు జరిగిందా? కోవరేటివ్ పెక్టార్ కు ఇంత, ఇండివిడ్యువల్ పెక్టార్ కు ఇంత అని ఏదైనా డిమాండ్ చేస్తారా? 4-40 a. m

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:—అది ఏమీ లేదు. ఆ కేటాయింపు ఏమీ అవ్వరండేదు. ఈ ఫిలిం డెవలప్ మెంట్ ఆండ్ ఆర్ట్ కోరకు—ఎంటర్ టెయిన్ మెంట్ టాక్స్ లో 7 వర్సెట్ ఇస్తున్నాము. కోవరేటివ్ పెక్టార్ లో స్టూడియో పెట్టటానికి ఎవరైనా

వచ్చినట్లయితే నేను చెప్పిన కండిషన్స్ కు పరిమితులకు లోబడి వారికి కూడా సహాయం చేయబడుతుందని మనవి చేశాను.

శ్రీ ఎం. నాగరెడ్డి:—అధ్యక్షా, సీనిమా ప్రొడ్యూసర్ యాక్టర్ అయిన కృష్ణ విజయవాడ, గుంటూరు మధ్య ఒక స్టూడియో కట్టాలని అనుకొంటున్నట్లు, అక్కడ స్థలం సుంజారు చేయమన్నట్లు ప్రతికలలో వచ్చింది. అది ఎంతవరకు వచ్చింది? ప్రభుత్వం ఉపతంగా స్థలం ఇచ్చేటప్పుడు—హైదరాబాద్ లో పెట్టేవాటితోబాటు—ఇంకా కొన్నిచోట్ల సాగర్ లాంటిచోట్ల—పెట్టే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. కోవరేటివ్ సెక్టార్ లో ముగ్గురు వచ్చినారు. అది పరిశీలనలో ఉంది అన్నారు. ఆ ముగ్గురు ఎవరు?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:—ముగ్గురు వచ్చారని చెప్పలేదు. కొంతమంది స్నేహితులు వచ్చి కోవరేటివ్ సెక్టార్ విషయం ప్రస్తావించారు. మంచిది, ఆ విధంగా ఆలోచించుకోండి—అని చెప్పాను, ఏ ముగ్గురు వ్యక్తులు రాలేదు. కృష్ణ విషయం చెప్పారు. వారు స్థలం కాలరాంటే గుంటూరు విజయవాడ మధ్య ఇవ్వండి అని చెప్పాము. వారు ఎంతవరకు దాని విషయంలో ముందుకు వచ్చినది ప్రభుత్వానికి వారినుండి రిపోర్ట్ గాని వారు సహాయం అడగటంగాని జరగలేదు. వారు స్టూడియో కట్టుకోవడానికి స్థలం ఇవ్వటానికి ఎటువంటి ఆక్షేపణ ఉండదని చెప్పటం జరిగింది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం):—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు అందరిని పిలిపించి ఫిలిమ్ యాక్టర్స్ ను ఫిలిమ్ పరిశ్రమను డెవలప్ చేయటానికి వారికి ఇన్ సెంటివ్స్ ఇస్తామని హామీ ఇచ్చారు. వారు ఏమైనా ఇక్కడ డెవలప్ చేయటానికి ఒప్పుకొన్నారా? ఒప్పుకొంటే ఎప్పుడు స్టార్ట్ చేస్తారు? మీరు డీన్నర్ ఇచ్చి అందరిని పిలిపించారు కదా. వారికి ఏమి హామీ ఇచ్చారు? వారు ఎప్పుడు ఈ పరిశ్రమ స్టాప్ చేస్తారు?

శ్రీ జె. వెంకటరావు:—రామాయణం అంతా విని రాముడికి సీత ఏమవుతుంది అని అడిగినట్లు ఉంది.

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:—మళ్ళీ చెప్పతాను. అక్కడ మాట్లాడినదాని పర్యవసానం—ముగ్గురు వ్యక్తులు—రామారావుగారు, ఎల్. వి. ప్రసాద్ గారు, డి. ఎన్. రాజగారు ముందుకు వచ్చినారు. బ్రహ్మానంద చిత్రపురిలో వారు ఫిలిమ్ స్టూడియోలు స్టార్ట్ చేయటానికి చర్చలు జరిపారు. వారు అడిగిన లోన్ గాని, వసతిగాని ఇచ్చేదానికి వారితో చర్చలు జరిపి నిర్ణయం చేయటం జరిగింది. అప్పీ చర్చించిన తర్వాత—మొన్ననే ఒక డి. బి. ఇన్స్టా చేశాము. దానిలో ఉన్న విషయాలు మనవి చేశాను. వారికి 80 పర్సెంట్ కొత్త ఎక్స్ వెమెంట్ పైన లోన్ ఇవ్వటానికి, బిల్డింగ్ పైన 70 పర్సెంట్, ఓల్డ్ డిప్లీమెంట్ తీసుకుంటే 50 పర్సెంట్ ఇవ్వాలని, పేమెంట్ ఫస్ట్ 5 ఇయర్స్ కాకుండా, 10 ఇయర్స్ అని ఈ విధంగా నిర్ణయించేసి ప్రోత్సహించటం జరిగింది. త్వరలోనే ఈ కార్యక్రమం ప్రారంభిస్తామని 1975 మధ్యకు—అవి రావచ్చునని అనుకొంటున్నాము. తండ్రి లేబరేటరీ కూడా పుట్టాలనే కొరిక వారికి ఉంది. దానికి ఫారెన్ ఎక్స్ వెమెంట్లు ఇంఫోర్మ్ చేసుకోవాలని ఉంది. దానికోరకు మన ప్రభుత్వం రికమెండ్ చేసి సహాయం చేయాలి అన్నారు. అవి చేస్తాము. వీటన్నింటి ద్వారా మనం అనుకొన్నటువంటి కార్యక్రమం ఉత్సాహంగా సాగుతుందనే ఆశ నాకు ఉంది.

శ్రీ సి. హెచ్. కాళయ్య (ప్రొద్దుల):—కొందరు వ్యక్తులు స్టూడియో నిర్మాణం కోసం ముందుకు వచ్చినందుకు వారికి సహాయం చేయటానికి ప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రయత్నానికి ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. మద్రాసులో ఉన్న అనుభవంబట్టి చూస్తే—కేవలం వ్యక్తులే స్టూడియో కడితే మొనాపలీ ఉండి డిక్టేటింగ్ టరన్స్క్రిప్షన్లు—స్మాల్ ప్రొడ్యూసర్స్ ఇబ్బంది పడటం జరుగుతుంది. స్టూడియో నిర్మాణానికి కొందరు వ్యక్తులకు సహాయం చేసినప్పటికీ ఒక స్టూడియో అయినా, గవర్నమెంట్ సెక్టార్లో గాని కోపరేటివ్ సెక్టార్లోగాని పెడితే—స్మాల్ ప్రొడ్యూసర్స్ ఇంటరెస్ట్ సెఫ్ గార్డ్ చేయటానికి, కొంత ఆ స్టూడియోను కంట్రోలు చేయటానికి గవర్నమెంట్ లు అవకాశం ఉంటుంది. ఆ విధంగా చేస్తే స్మాల్ ప్రొడ్యూసర్స్ కు డెనిఫిట్ లభించి కాబట్టి ప్రజాసేవకు ఒక స్టూడియో—గవర్నమెంట్ కంట్రోలు ఉన్నదాని నిర్మించటానికి ప్రభుత్వం పూనుకొంటుందా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:—వ్యక్తుల చేతిలో మొనాపలీగా చేయాలనే కోరిక లేదు. స్టూడియో పెట్టడానికి వ్యక్తులు ముందుకు వస్తే వారిని ప్రోత్సహించాలనే కోరిక. కోపరేటివ్ సెక్టార్లో కూడ రావాలని నా ఆశ. ఎవరైనా కోపరేటివ్ సెక్టార్లో పెడతామని వస్తే ప్రోత్సహించి సహాయం చేయటం జరుగుతుంది. అయితే ఇప్పుడు ప్రభుత్వమే స్టూడియో పెట్టాలనే అభిప్రాయం ప్రభుత్వానికి లేదు. ముందు ముందు—ఈ స్టూడియోలో చిన్న చిన్న ప్రొడ్యూసర్స్ కు ఇబ్బందులు కలుగుచున్నాయనో, అధిక రేట్స్ పంపాలనే స్పృహ—అప్పుడు మన పరిస్థితులను చూడకొని దానిని చేపట్టే విషయం గురించి ఆనాడు ఆలోచించవచ్చునుగాని—ప్రస్తుతానికి అటువంటి ఆలోచన ఏమీలేదు. అవసరం కూడ లేదని అభిప్రాయపడుతున్నాను.

శ్రీ జి. కోటయ్య (చీరాల):—అధ్యక్షా, ఫిలిమ్ పరిశ్రమ విషయంలో మన ప్రభుత్వం చాలా అలసత్వం చూపిస్తున్నారు. సెకండ్ వరల్డ్ వార్ లో జర్మనీ చావుదెబ్బ తిన్నది. అటువంటి దేశం ఈ ఫిలిమ్ పరిశ్రమద్వారా వారి జీవితాన్ని ఏ విధంగా ఉద్ధింపచేసుకోవాలో, పరిశ్రమలు అభివృద్ధిచేసుకోవాలో, ఆ విధంగా ఫిలిమ్స్ తీసి దేశమంతటా ప్రదర్శించి, ఆ దేశ ప్రజలలో దేశభక్తిని ఉద్దేపింపజేశారు. ఆ విధంగా చావుదెబ్బతిన్నటువంటి చిన్నదేశం జర్మనీ పునర్నిర్మాణమై ఈనాడు ప్రపంచములో ఆగ్రహించింది. ఆనాడు తెలంగాణా, రాయలసీమ, కోస్తా జిల్లాలు—అనే విభాగాలతో, విభిన్న సాంప్రదాయాలు కలిగి ఉన్నప్పుడు వారిలో సమైక్యత తీసుకురావటానికి, అభిప్రాయభేదాలు తొలగించటానికి అవసరమైన ఫిలిమ్స్ తీసి ప్రదర్శించి ఈ ప్రజలలో సమైక్యతాభిప్రాయం ఎక్కువ తీసుకురావటానికి గవర్నమెంట్ ఒక ఫిలిమ్ స్టూడియో ఏర్పాటుచేసి చిన్న చిన్న ఫిలిమ్స్ ప్రొడ్యూస్ చేస్తారా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:—అధ్యక్షా, తమరు ఈ ప్రశ్నను ఓపికగా విన్నందుకు, వారు వాకు సముచితమైన సందోలు ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞత తెలుపుతున్నాను. వారు చెప్పింది ఆలోచిస్తాను.

Mr. Speaker:—Question No. 302 is postponed.

Raising of Pepper in Rampa Agency Area.

393—

*5847-Q—Sri M. Nagi Reddy (put by Sri N. Srinivasul Reddi):—
Will the Minister for Forests be pleased to state:

(a) whether any trials were conducted for growing pepper in Maredumalli area of Rampa Agency in East Godavari district;

(b) if so, the results of the same; and

(c) whether there is any proposal to extend pepper cultivation in the State?

The Minister for Forests (Sri Md. Ibrahim Ali Ansari):—

(a) Yes, Sir.

(b) The results are encouraging.

(c) Yes, Sir. A scheme for raising pepper over an area of 8 Hectares during the Fifth Five-Year Plan has been forwarded to the Government of India for approval as a Centrally Sponsored Scheme.

Sri M. Nagi Reddy:—What are the places where we can grow the pepper as much extent is possible for suitable growing of pepper in our State in addition to Rampa Agency? And which are the areas in which we can grow pepper?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari:—As it is we are growing under the shade of the trees planted in the coffee plantations only. But now we have taken up in Rampa Agency area an extent of 8 Hectares.

Sri Kudipudi Prabhakara Rao:—What is the total acreage so far you have raised and what is the output?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari:—Regarding acreage, for the year 1972, I have already mentioned—it will be 8 Hectares. Now here and there we have tried. This was actually taken up in the year 1962. Yearly yield so far is as under:

1965-66	5-00 Kgs.
1966-67	13-60 Kgs.
1967-68	80-00 Kgs.
1969-70	170-00 Kgs.
1969-70	170-00 Kgs.
1970-71	285-00 Kgs.
1971-72	653-00 Kgs.

Sri D. Venkatesam:—Has any survey been conducted by the Forest Department regarding the raising of plantation of vericous varieties? If so, what are the varieties?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari:—Does the Hon'ble Member know the varieties of pepper?

Sri D. Venkatesam:—Kindly enlighten me whether any survey has been conducted by the Forest Department and what type of plantation is in our forests and do they take the geographical conditions into account?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari:—For every division, we have got a Master Plan, i.e., working plan which indicates the area suitable for particular type of plantation to be taken up.

Sri D. Venkatesam:—“particular type of plantation” means, I do not understand. Kindly let me know what are the types of plantations that you wanted to raise?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari:—It is a separate question. This question pertains only to pepper. If the Hon'ble Member wants all the different types of plantations, I will submit the details.

శ్రీ కె. నారాయణస్వామి (పొదిలి):—నిరయాల నాలుగైదు సంవత్సరాలలో ఎంత వండింది చెప్పవారు? ఆ ప్రాజెక్టులో ఎంత భయ అయింది చెప్పగలరా? 8-50 a, m.

శ్రీ మహమ్మద్ ఇబ్రహీం అలీ అన్సారి:—ఎప్పుడూ కాలేదు. As a trial, we have planted.

Sri G. Kotaiah:—I request the Hon'ble Minister to inform me at what altitude these pepper creepers can grow? Under what climatic conditions these creepers will survive and what is the output of each creeper for a year?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari:—We have not calculated the yield. The total yield I have already informed. Regarding the climatic conditions, it is suitable at an altitude of 2000'.

Investment of the Provident Fund Accumulations.

304—

*5851-Q.—Sri M. Nagi Reddy (Gurajala):—Will the Minister for Labour be pleased to state:

(a) whether the Central Government have directed every employer to invest the Employees Provident Fund accumulations in Central and State Governments guaranteed securities and post office deposits;

(b) if so, the percentage of deposits to be made for Central, State and Post Offices; and

(c) the reasons for giving such a direction?

The Minister for Employment and Labour (Sri T. Anjaiah):—

(a) & (b) According to the instructions of Government of India issued in 1974, the establishments exempted under section 17 of the Employees Provident Fund and Family Pension Act, 1952, have to invest the Provident Fund accumulations as mentioned below:

(i) Central Government Securities 45%

- (ii) State Government Securities and State or Central Government guaranteed Securities 25%
- (iii) Post Office Time Deposits and Small Savings 30%

(c) The direction was given by the Central Government with the powers vested in them under clause (a) of sub-section (3) of section 17 of the Employees Provident Fund and Family Pension Act, 1952.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి:—ఈ డబ్బు 45 పర్సెంట్ సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ షూల్ లో పెట్టామని అన్నారు. అది ఎందుకు? ఏ స్టేట్ లోనిది ఆ స్టేట్ లో ఉండే దానికంటే సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ 45 పర్సెంట్ ఎందుకు పెట్టమన్నారు? ఎంప్లాయిస్ గా ఉన్నవారు, అన్ని యిండస్ట్రీస్ కు సంబంధించి, డిపాజిట్ చేయడం జరిగిందా? సెంట్రల్ లోగాని, స్టేట్ లోగాని చేయడం జరిగిందా? ఆ మేనేజ్ మెంట్ క్రిందనే ఉన్నటువంటివి ఉన్నాయా?

శ్రీ టి. అంజయ్య:—ఇది సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ యిన్ స్ట్రక్షన్; 45 పర్సెంట్, 25 పర్సెంట్, 30 పర్సెంట్ అనేది. కొంతమంది ప్రైవేటు మేనేజ్ మెంట్ జమ చేయనందుకు వారిమీద శిక్ష తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి:—జమ చేయవలసివంటి వారు ఏ ఏ యిండస్ట్రీస్ వారు? వ్యక్తులు అడిగినారు? ఇంతవరకు ఎందుకవి వారు జమ చేయలేదు?

శ్రీ టి. అంజయ్య:—నా దగ్గర యిన్ ఫర్మేషన్ లేదు. వారు అడిగివట్టయితే చెప్పతాను.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి:—సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు డిపాజిట్స్ 45 పర్సెంట్ ఎందుకు పెట్టమన్నారు?

Sri T. Anjiah:—This decision was taken by the Central Government.

Regular Pay Scales to the Work Inspectors in P.R. Engineering Dept. 305—

*6127-Q.—Sri D. Rajagopala Reddy (put by Sri N. Srinivasul Reddy) —Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Work Inspectors in the work charged establishments of the Roads and Buildings are being paid regular scales of pay with all attendant benefits;

(b) whether it is also a fact that such benefits are denied in the case of Panchayat Raj Engineering establishments;

(c) if so, the reasons for such discriminations;

(d) whether any representations have been received in this regard; and

(e) if so, the action taken thereon

The Minister for Panchayati Raj (Sri Lukalapu Lakshman Das):—

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) The question of sanction of regular scales for work-charged employees of Panchayati Raj (Engineering) Department as in the case of Public Works Department is under examination.

(d) Yes, Sir.

(e) The matter is under active consideration of the Government.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—ఒక శాఖలో కెగ్యులర్ ఎంప్లాయియీగా ట్రీట్ చేస్తున్నారు. పంచాయితీ రాజ్ లో ట్రీట్ చేయడం లేదు. ఇది అన్యాయం. ఈ డిస్ పారిటీ ఎందుకు ఉన్నది. చాల మంది బి. ఇ.యి వర్క్ యినస్పెక్టర్స్ గా పనిచేస్తున్నారు. వారికి జూనియర్ యింజనీర్స్ గా ఎందుకు ప్రమోషన్ యివ్వకూడదు?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్:—ఈ మధ్యనే ఆఫీసర్స్ ను రెండు డిపార్ట్ మెంట్స్ వారిని కూర్చోబెట్టి నిర్ణయం చేశాము. కొద్ది రోజులలో ఎన్ని సంవత్సరాలు ఉంటే పర్మనెంట్ చేయడం అనేది నిర్ణయం చేయడానికి సిద్ధంగా యున్నది. వారు చెప్పినట్లు బి. ఇ.ఎస్ ను దానిలోనే ప్రమోషన్ యివ్వాలని నిర్ణయం చేసుకొన్నాము.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు:— మంత్రిగారు యింకా ఒకటిచిస్తాము అని అంటున్నారు. వారు ఎప్పుడో చాల కాలం నుంచి రిప్రజంటేషన్ పెట్టడం, యిప్పుడు కూడా డెలిగేషన్ వచ్చారు. 20 సంవత్సరాల నుంచి యిలా ఉన్నాము, మా బ్రతుకుండు నిశ్చితమైన పరిస్థితి లేదు అని గోల పెడుతున్నారు. ఒక డెడలైన్ పెట్టి మూడు నెలలో నాలుగు నెలలో ఫిక్స్ చేసి ఆలోచన చేస్తామని చెప్పినట్లయితే శాటిస్ ఫాక్ట్ ఉంటుంది.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్:—ఆలోచన కాదు. చాలవరకు నిర్ణయాలు అయినాయి గాని యిప్పుడు చెప్పడానికి యింకా ఫైనల్ డెసిషన్ తీసుకోలేదు. వీలైతే సంత వేగంగా చేయడానికి నిర్ణయం చేసినది.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు:—1975 లోగా చేస్తారా?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్:—తప్పకుండా 1975 లో చేస్తాము.

శ్రీ సి. పీటర్ పాల్ (ప్రతిపాడు) ఈ పంచాయితీరాజ్ లో రోడ్స్ అండ్ బిల్డింగ్స్ వారికి యిచ్చిన అవకాశాలు అన్నీ యివ్వడం జరగలేదు. వర్క్స్ యినస్పెక్టర్ గురించి యింతకుముందు శాసనసభలో ప్రశ్న వచ్చినది. ఇప్పుడు ఆలోచిస్తాము అని మంత్రిగారు అంటున్నారు. వెంటనే అమలు జరిగే విధంగా డెసిషన్ తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్:—ఇప్పుడే చెప్పాను.

శ్రీ డి. కృష్ణారెడ్డి (వరసారావు పేట్):—ఇంజనీరింగ్ డిపార్ట్ మెంట్ లో రోడ్ మేస్ట్రీస్ ఉంటారు. గత 20 సంవత్సరాల పని చేస్తున్నారు. సూర్యి నచ్చేటప్పటికి సంవత్సరం సంవత్సరం ఊస్ట్ చేస్తున్నారు. వారిని పర్మనెంట్ చేయడం జరగలేదు. వారిని పర్మనెంట్ చేసే ఆలోచన లేదా?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్:— కొండరీని పర్మనెంట్ చేసి ఉద్యోగం యున్నది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి):—20 సంవత్సరాలు అయింది రెగ్యులరైజ్ చేయలేదని సభ్యులు చెబుతున్నారు. ఎన్ని సంవత్సరాలు అయితే రెగ్యులరైజ్ చేయాని టైమ్ లిమిట్ యున్నదా? రిటైర్ ఎంప్లొయ్డ్ ఎంప్లొ లిఫ్టాయింట్ అయినాగు లిఫ్టానే పోవాలని ఉద్దేశ్యమా? స్పెసిఫిక్ టైమ్ యున్నదా?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్:— ఇప్పుడే చెప్పాను. 1975 లోగా చేస్తామని చెప్పాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:— రెగ్యులరైజ్ చేయడానికి స్పెసిఫిక్ టైమ్ యున్నదా?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్:—పి. డబ్ల్యు. డి. యితర డిపార్ట్మెంట్లలో రి సంవత్సరాలు, 6 సంవత్సరాలు అని ఉన్నది. ఇది ఏ రూపంగా తీసుకురావాలని ఆలోచన యున్నది. సైనాస్ డిపార్ట్మెంట్ కు వెళ్లింది. కొద్ది రోజులలో యిది అనౌన్స్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ వి. బి. తిరుమలయ్య (వికారాబాద్):— మంత్రులు కొద్ది రోజులలో చేస్తామని చెబుతున్నారు. ఇదివరకు యిదే చెప్పకుంటూ రావడం అయింది. ఇప్పుడు కూడ అదే చెబుతున్నారు. పంచాయితీరాజు డిపార్ట్మెంట్ లో ఎంత మంది ఉన్నారు, ఎంతమందికి అన్యాయం జరుగుతున్నది. ఆ అన్యాయం జరగకుండా చూస్తారా? అది చేసేది నిజమో అబద్ధమో తెలియడం లేదు. ఒక్కొక్క స్కూల్ లో ఒక్కొక్క మనిషి చ్చస్పాసిగా 10 సంవత్సరాల మంచి చేస్తున్నారు. 60 రూపాయిలు యిస్తున్నారు నెలకు. వారికి ఏమి దొరుకుతుంది దానితో? ధరలన్నీ పెరిగిపోయినాయి. వారికి డబ్బు పెంచేటందుకు అవకాశం కల్పిస్తారా?

9-00 a. m.
శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్:— జీతాల విషయం గురించి సేనిస్పడు చెప్పలేను. వారి సర్వీసు విషయం, వారిని పర్మనెంట్ చేయడం విషయంలో అది వేగంగా జరుగుతుంది. ఇప్పుడు అది అమలు జరుగుతుంది.

Sri D. Veika'esam:—This work-charged establishment is being maintained at the rate of 2½% being collected on the estimated amount. ఆ డబ్బుతో మీరు వారికి జీతాలు పే చేస్తున్నారు. దాదాపు 1959 వ సం. మంచి వారు పని చేస్తున్నారు. కాని, వారి సర్వీసెస్ రెగ్యులరైజ్ చేయలేదు. వారి కేటగిరి ఏమిటో కూడా తీర్మానం చేయలేదు. వారిని యిష్టం వచ్చినప్పుడు తీసివేయడం జరుగుతున్నది. వారు పదహారు సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్నారు. On par with other employees, will you treat the services of these people and regularise their services?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్:—నేను ఇప్పుడే చెప్పాను. ఎంతకాలం వారు రెగ్యులర్ గా పని చేశారో అది కూడా ర్యస్టీలో పెట్టుకుని పర్మనెంట్ చేయడమనేది ఆలోచన చేస్తున్నాం. ఇన్నాళ్లు వారికి కొంత అన్యాయం ఇప్పుడు జరిగిందని, న్యాయం జరిపించా అనే ఆలోచనతో ప్రయత్నం చేస్తున్నాం.

(శ్రీ ఎల్. వెంకటరత్నం (కొండంగల్):— డి. డబ్ల్యు. డి. లో పక్క చేసేవారు ఏ రకపైన ఏడుగ్రక్క బూస్యాన్ని చేస్తున్నారో మీరు కూడా అటువంటిదే చేస్తున్నారు. అంతకంటే కష్టపైనే ద్వైటిన్ చూడాలి చేస్తున్నారు. వారి సర్వీసు కంటిన్యూయేషన్ గా వుండకుండా, పర్మనెంట్ చేయవలసివస్తుందని, డబ్బు వున్నప్పుడు వుండడం, రిటైరమెంట్ తీసివేయడం చేస్తున్నారు. రిటైరమెంట్, రిటైర్మెంట్ వచ్చినప్పుడు డ్రైక్ ఆఫ్ సర్వీస్ వస్తున్నది. పర్మనెంట్ చేసేటప్పుడు యీ డ్రైక్ ఆఫ్ సర్వీసును దృష్టిలో వుంచుకుంటారా, లేక ఎందువలన ఈ విధంగా డ్రైక్ ఆఫ్ సర్వీసు వారి సర్వీసును చేపారేలా చేస్తారా? రిటైర్మెంట్ తీసేటప్పుడు ఈ విధంగా డ్రైక్ ఆఫ్ సర్వీసు వారి సర్వీసును చేపారేలా చేస్తారా? రిటైర్మెంట్ తీసేటప్పుడు యిస్తున్నారు? అది కూడా కస్టిడర్ చేస్తారా?

(శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు:— పబ్లిక్ వర్క్స్ డిపార్టుమెంటును, వంచాయితీరాజ్ లో కంపెనీ చేయలేము. అక్కడ పైలుకు అరు వేలు వెయింట్ వెనెస్సురు రాస్తుంటే, ఇక్కడ రెండు వేలు యిస్తున్నారు. డబ్బునుబట్టి ఎంత యిచ్చడమనేది ఉంటుంది. వారి మాదిరిగా యిచ్చడం ఇప్పుడు సాధ్యం కాదు.

(శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం:— జీతాలు వారుచేసే పనినిబట్టి నిర్ణయించాలిగాని, వారికి వున్న డబ్బునుబట్టి చేస్తే ఎలా?

(శ్రీ ఎన్. వెంకటయ్య (కొండంగల్):— 20 సంవత్సరములనుంచి పనిచేస్తున్నప్పటికీ పర్మనెంట్ చేయకుండా డ్రైక్ ఆఫ్ సర్వీస్ యిస్తూ, యిష్టం వచ్చినప్పుడు తీసివేయడం, మళ్ళి వెళ్లడం జరుగుతున్నది. వారిలోకూడా కొందరిని తీసుకున్నాం, కొందరిని తీసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాం అంటున్నారు. అట్లాగే, ప్రభుత్వద్వారాలో చేరే వారికి వయ:పరిమితి ఉంటుంది. వీరి విషయంలో ప్రీవియస్ సర్వీసును కౌంట్ చేసి తీసుకుంటారా, లేక వయ:పరిమితి విషయంలో ఏ విధంగా ఆలోచించదలచుకున్నారు?

(శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు:— కంటిన్యూయేషన్ గా ఎన్నాళ్లు సర్వీసులో వున్నారు అనే క్రైటిరియాపై తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

(శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి (కమలాపూర్):— మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ— చేస్తాము అన్నారు. మాడోక సజిషన్ వుంది, రోడ్డు వేయడం అయిన తరువాత ఆర్ అండ్ బి కి ట్రాన్స్ ఫర్ చేయగూడదా యిది? మనకు కొన్ని రికమెండేషన్స్ వున్నాయి. ఆర్ అండ్ బి కి రోడ్డు ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడం, దాని గురించి ఏమిటి చెబుతారు?

(శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు:— సెలెక్ట్ కొశ్చెన్ వేస్తే చెబుతారు.

(శ్రీ సి. వి. కె. రావు— పి. డబ్ల్యు. డి. లో మైలుకు రివేలు, వంచాయితీ రాజ్ లో అయితే రెండు వేలు అని చెప్పారు. ఈ డిఫరెన్స్ ఆరు వేలు తీసేస్తున్నారా? లేక యీ రెండువేలలో ఏ పని చెయ్యలేరు కాబట్టి గోతులు త్రవ్వకున్నారా?

(శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు:— రి వేలు కాదు 6 వేలు దాని స్టాండర్డునుబట్టి ఉంటుంది. అందుకే తారు రోడ్లు వేయడానికి వారికి శక్తి వుంటున్నది. వీరిని కొంచెం గోతులతో వున్నవి. దానికి దీనికి భేదం ఆదే.

శ్రీ సి. పీటర్ పాల్ :—ఈ పంచాయితీ రాజ్ లో రోడ్డు కూలీస్ గా పనిచేసేవారు 1,400 మందిదాకా వున్నారు రాష్ట్రం మొత్తంమీద. బడ్జెట్ పాస్ చేసేటప్పుడు మార్చ్ టు మార్చ్ బడ్జెట్ లో వారికి సరిపోయినంత జీతాలు యిచ్చేట్లు పాస్ చేస్తున్నాం. డిపార్టుమెంటువారు ఏసీల్ వచ్చేటప్పటికి —మార్చిలోనే వారిని రిట్రైం చేస్తున్నారు. సైన్ ఇయర్స్ కంటిస్ట్యువన్స్ గా చేస్తే వారిని పర్మనెంట్ చేయవలసివస్తుందని, ఆ రూల్సుకు అనుగుణంగా వుండేలావుండకుండా, వారిని రిట్రైం చేసేస్తున్నారు. రేపు జరుగబోయే దానిలో దీనిని పరిగణనలోకి తీసుకుంటారా, మంత్రి గారు యిది దృష్టిలో పెట్టుకొని చేస్తారా? అంతేగాక, యీ బడ్జెట్ లో మిగిలిన డబ్బులో, కాంట్రాక్టు చేసేవారు పని ఎక్కువ అయిందని ఎక్సెస్ గా యిస్తున్నారు : పంచాయితీరాజ్ లో, ఇటువంటిది అరికట్టడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు :—స్పెసిఫిక్ గా ఫలానాచోట ఈ అన్యాయం జరిగింది ఆని అంటే తప్పకుండా చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగావున్నది. వీరి నర్వీసుకు సంబంధించి —ఎక్కడయినా కొన్ని చోట్ల తీసేయడం జరుగుతూవుంటే, తీసేయే కూడని యిన్ స్ట్రక్షన్స్ యిచ్చాము. ఇన్ని సంవత్సరాలు పని చేసిన వారిని పర్మనెంట్ చేయాలనే నిర్ణయం తీసుకున్నాం. అందుచేత ఇక మీదట అలా జరగదు.

Selection Grade Posts to Secondary Grade Teachers.

306—

*4624-Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasulreddi:—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether the Government have created Selection Grade Posts for the deserving Secondary Grade Teachers in High Schools and Elementary Schools; and

(b) if not, the reasons therefor?

The Minister for Education (Sri M. V. Krishna Rao):—

(a) Yes Sir. Selection grade will be given to teachers on seniority-cum-merit basis.

(b) Does not arise.

Awarding of Selection Grades to Senior Meritorious Teachers.

307—

*4798-(D)-Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasulreddi:—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) the reasons for the delay in awarding selection grade to the senior meritorious teachers working in High Schools, Upper Primary schools and Elementary Schools; and

(b) when will it be implemented?

Sri M. V. Krishna Rao:—

(a) and (b) Selection Grade posts were sanctioned from 1st April 1974 and the posts were allotted to all the districts, based on the strength in each district excepting Kurnool, Guntur, Nellore and Prakasam districts. Since appointments to these selection grade posts are made at the district level on the basis of the instructions issued by Government information has been called for from the districts regarding filling up of these posts. The information is still awaited.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి — సీనియారిటీ కం మెరిట్ ఎన్నరు. సీనియారిటీ కం మెరిట్ అంటే లది కేవలం అధికారుల చేతుల్లోకి వెళ్లిపోతుంది. ఇచ్చితంగా మెరిట్ను నిర్ణయించడం మహాకష్టమైపోతుంది. మీరు జిల్లావారిగా బి. ఇడి లకు, అంటే ఎల్. టి అని పిలుస్తున్నావని ఎన్ని సెలెక్షన్ గ్రేడు పోస్టు క్రియేట్ చేశారు సెకండరీ గ్రేడుకు సంబంధించి ఎన్ని పోస్టు క్రియేట్ చేశారు? హయ్యర్ గ్రేడుకు సంబంధించి ఎన్ని క్రియేట్ చేశారు? గ్రేడు-టు తెలుగు పండిట్స్, గ్రేడు-ఫన్ తెలుగు పండిట్స్, హిందీ పండిట్స్ వీరికి సంబంధించి ఎన్ని పోస్టు క్రియేట్ చేశారు?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు — సీనియారిటీ కం మెరిట్ అన్నప్పటికీ, మామూలుగా సీనియారిటీని బట్టి పోతుంది. వాళ్ల రికార్డు బాడీగా వుంటే అప్పు లేకపోతే ఎవరికీ అన్యాయం జరగదు. పోలే, పోస్టు - బి. ఇడి - 10, 264, దానిలో వన్. ధర్మ - 3641. ప్రతి సంవత్సరం 500 పోస్టుచొప్పున క్రియేట్ చేయడం జరుగుతున్నది. సెకండరీ గ్రేడు 56,665, దానిలో 25 పర్సెంట్, అంటే 14,156, సెలెక్షన్ గ్రేడు పోస్టు సంవత్సరానికి 2831 చొప్పున యివ్వడం జరుగుతున్నది హయ్యర్ గ్రేడుకు, హిందీకి వాటికి సెలెక్షన్ గ్రేడు యివ్వలేదు. అవి పే రివిజన్ కమిషన్ కు రిపర్ చేయడం జరిగింది. అక్కడనుంచి వచ్చిన తరువాత వాటి గురించి కూడ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి — 1-4-74 న జి. ఓ. యిన్చ్యూ చేసినట్లు చెబుతున్నారు. ఆ జి. ఓ. ఇంతవరకు ఇంప్లిమెంట్ కాలేదు అని నేను ఆరోపణచేస్తున్నాను. ఇది అమలుజరగలేదని ప్రతిన్ టిమంచి ఆరోపణలు వస్తున్నవి. శాసనసభలో మాత్రం మంత్రులు మేము మా పని చేసేశాము అంటున్నారు. మీరు ఆదేశాలు జారీచేసి తప్పిస్తడడానికి వీల్లేదు. అమలు జరిపారా? అని నేను అడుగుతున్నాను. ఆలాగే తెలుగు పండిట్లు, హిందీ పండిట్లు, ఇతర టీచర్లకు ఎందుకవి మీరు సెలెక్షన్ గ్రేడు యివ్వడం లేదు అది చెప్పవలసి వుంది.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు — ఇప్పుడు గుంటూరు, కర్నూలు, నెల్లూరు, ప్రకాశం డిస్ట్రిక్టుల్లో మాత్రం ఇది అమలుజరుగలేదు, ఎందుకంటే—ప్రకాశం డిస్ట్రిక్టు కొత్తగా ఏర్పడడంవలన, సీనియారిటీ లిస్టుని, రికార్డుని అక్కడకి ఇక్కడికి వెళ్లడం వలన అక్కడ జరుగలేదు. తథిమ్మా అన్ని జిల్లాలలోనూ అమలుజరిగినది. దీనిలో బి. ఇడి. సెకండరీ గ్రేడు వారికి ఇప్పుడు ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నారు హయ్యర్ గ్రేడు, హిందీ పండిట్స్, ఇతర ఉద్యోగులు వారికికూడా ఇప్పాలనేది రిప్రజెంట్ చేయడం జరిగింది. పేరివిజన్ కమిషన్ కు రిఫర్ చేశాము.

శ్రీ డి. కృష్ణారెడ్డి:— పంచాయతీ సమితులలో సెకండరీ గ్రేడు టీచర్లు కొంత మంది ప్రయోజనాలుగా చదువుకొని బి.ఇ.డి పాస్ అయ్యారు. బి.ఇ.డి. పాస్ అయిన వారిని జిల్లా పరిషత్తులో డైరెక్టుగా సెలెక్షన్ చేసుకొంటున్నారు. దానివల్ల టీచర్లుగా వుండి బి.ఇ.డి అయినవారికి ప్రమోషన్లు లేకుండా ఉంటున్నాయి. ఈ ప్రమోషన్లులో కొంత వర్సంటేజి వారికి కూడా ఉన్నావా?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు:— ఇన్ సర్వీసు టీచర్లుకూడా కొంత ఎలాట మెంటు చేయాలనే ఉద్దేశంతో పరిశీలన జరుగుతోంది.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి:— సెకండరీ గ్రేడు టీచర్లు హోయర్లు గ్రేడు పోస్టులలో పని చేస్తుంటే వారికి సెకండరీ గ్రేడు వేతనాలు యివ్వడం లేదు. ఆ జీతాలు యివ్వాలని ప్రభుత్వం జి. ఒ. యిన్ స్ట్రక్షన్లు యిచ్చినప్పటికీ కూడా పే చేయడంలేదు. హోయర్లు గ్రేడు పోస్టులలో పనిచేస్తున్న సెకండరీ గ్రేడు వారికి సెకండరీ గ్రేడు స్కేల్లు యిస్తున్నారా?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు:— ఇది ప్రత్యేక ప్రశ్న అవుతుంది. అయినా కంప్ల యంటు వుంటే చెప్పమనండి, ఎంక్వయరీ చేయిస్తాము.

శ్రీ సి. పీటర్ పాల్:— జిల్లా సీనియారిటీవూద సెలక్షను గ్రేడు యిస్తా మన్నారు. జిల్లాలలో వివిధరకాలైన మేనేజిమెంటు క్రింద పనిచేసే టీచర్లు వున్నారు. ఒక మేనేజిమెంటులో ఒకసారి, యింకొక మేనేజిమెంటులో యింకొక సారి చేరివారుంటారు. వీరికి సెలక్షను గ్రేడు నిర్ణయించడంలో అనుసరించే పద్ధతి ఏమిటి?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు:— జిల్లావారీ పోస్టులు అన్నికూడా ఎలాట చేయడం జరి గింది. అక్కడ స్ట్రెస్ట్ మ బట్టి ఎలాట చేశారు. పంచాయతీలకు ఫరవాలేదు కాని ఎయి డెడ్ స్కూల్లు వచ్చేటప్పటికి ఏ యిన్ స్టిట్యూషనుకు ఆ యిన్ స్టిట్యూషనుకే సీనియారిటీ వుంటుంది ఆ సమాచారము తీసుకొని సీనియారిటీ ప్రకారము ఎట్లా యివ్వాలనేది డి.ఇ.బి. డి సైడ్ చేస్తారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం:— సెలెక్షన్ గ్రేడు పర్సన్ ఏమంటే మాక్సిముం పే లీసు కొంటూ ప్రమోషన్ ఛానెల్లు లేనివారికి డిస్కరేజిమెంటు లేకుండా ఉండడం. ప్రకాశం జిల్లా ఒంగోలు జిల్లా నుంచి విడిపోయిన పాపానికి 5 సంవత్సరాల నుంచి వారి విషయం పెండింగుగా ఉంది. ఇది ఇంటర్ లింక్డ్ అంటున్నారు మంత్రిగారు. ఇంత కాలమైనా ఎందుకు దీనిని డీలింకు చేసి యివ్వలేక పోతున్నారు? ఇది తేలే లోపల గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలలో చాలామంది టీచర్లు రిటైరయిపోయే ప్రమాదం ఉన్నది. ఎప్పటి లోగా యీ సమస్య పరిష్కారము చేస్తారు?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు:— వెంటనే చేయిస్తానని చెప్పానుకదా. కొంచెం ఆలస్య మైనా రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎంప్లొయ్ మెంట్ యిస్తున్నాము కాబట్టి పెద్దగా ఎవరికి నష్టం ఉండదు.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి:— రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎంప్లొయ్ మెంట్ యిచ్చినా రిటైరయిన వారికి యిచ్చేది వుండదు కాబట్టి త్వరగా ఫైనల్ జు చేసి యిస్తారా?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు:—నేను చెప్పిన కారణాలవల్ల డిలే అయింది. ఇప్పుడు త్వరలోనే చేయిస్తానని చెబుతున్నాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి:—పేరివిజను కమిషనరుకు సెకండరీ బి.ఇడి. కానివారి వ్యవహారం రిఫర్ చేశామన్నారు. ఎందుకు ల్యాం రిఫర్ చేయవలసి వచ్చింది?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు:—టీచర్లు అసోసియేషనువారు రిప్రజెంటు చేశారు. అందువల్ల వారిని యిదికూడా ఆలోచించమని చెప్పాము.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి:—ఆలస్యం చేయమని ఎక్కడైనా టీచర్లు యూనియనువారు కోరుకుంటారా? వారు చెప్పింది పొరపాటు. ఎవరైనా తొందరగా చేయమని కోరుకుంటారు కాని ఆలస్యం చేయమని కోరుకోరు. సెకండరీ గ్రేడు, బి.ఇడి వారి విషయం ఎందుకు రిఫర్ చేయలేదు తెలుగు పండితులు, ఫిజికల్ యిన్స్ట్రక్టర్లుది మాత్రమే ఎందుకు రెఫర్ చేశారు?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు:—ఎనామలీన్ వున్నవన్నీ పే రివిజను కమిషనరుకు రిఫర్ చేయడం జరిగింది.

Attempts to burn alive a Scheduled Caste Youth in Medukuru.

308—

*4238-(L)-Q.—Sri V. Srikrishna (Mangalagiri):—Will the Minister for Social Welfare and Technical Education be pleased to state:

(a) whether any representation, dated 12th January 1974 was received from Andhra Pradesh Scheduled Castes Welfare Association, Hyderabad regarding the attempt made by landlords led by A. Sathyanarayana, Sundara Raju and A. Ramakrishna (Caste Hindus) to murder by burning alive Sri K. Subba Rao, a Scheduled Cast youth in Medukuru village in East Godavari district; and

(b) if so, the action the Government propose to take against the offenders and for the protection of Harijans in the village?

The Chief Minister (Sri J. Vengal Rao):—

(a) Yes, Sir.

(b) The Superintendent of Police, Kakinada has taken prompt action to arrest and prosecute the accused, to render prompt medical aid to the victims and to assure the Harijans all help. The Collector, East Godavari district has sanctioned monetary relief to one of the victims Sri K. Subba Rao. Though the accused have been acquitted, an appeal has been preferred in the High Court against the acquittal.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి:—ఈ కేసులో ఎంతమంది ముద్దాయిలపై చార్జిషీటు పెట్టారు? కేసులోని మొత్తం అంతా ఎక్స్‌జిట్ అయిపోయారా లేక కొంతమందికి కస్టిక్స్ ను వచ్చిందా? అప్పీలు ఎప్పుడు సెషన్స్ చేశారు?

శ్రీ జె. వెంకటరావు:—ఈ కేసులో ముద్దాయిలు సూర్యారావు. బుల్లెబాయి, రాజు, నత్తనారాయణ, శ్రీరాములు, ఏడవల్లి అబ్బులు అనువారలు. రాజమండ్రి

అసిస్టెంట్ సెషన్లు జడ్జి కోర్టులో 16-7-74 న చేసిన ఈ కేసు ఎక్స్‌ట్రా అయింది. తరువాత ఇప్పుడు హైకోర్టులో అపీలు చేశాము.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం:—సెషన్లు కేసుగా సెక్షన్ 302 క్రింద మర్డరు కేసుగా కూడా విచారణ జరిగిందని చెబుతున్నారు. ఈ హత్యకు దారితీసిన సంఘటన ఏమిటి?

శ్రీ జె. వెంకటరావు:—ఇందులో హత్య లేదు. హరన్ మెంటు చేసి ముగ్గురుని పట్టుకొని కొట్టారు, ఒకరిని తాటాకు మంటతో ఒళ్లు కాలారు ఎవ్వరూ చనిపో లేదు యందులో This case was registered in Crime No. 130/73. The case was charged under section 147, 307, 341 and 330 I.P.C.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం:—హరన్ చేశారు, తగుం బెట్టారు లంటున్నారు. అట్లా చేయడానికన్న పరిస్థితు లేమిటి?

శ్రీ జె. వెంకటరావు:—ఆ గ్రామములో ఎరమాటి సూర్యనారాయణ అనే రైతు వున్నాడు. ఆయన ఇంట్లో కొంత ఆస్తి పోయిందనే ఉద్దేశంతో ఫారం సర్వేంటు ఆయన కె. సుబ్బారావును అను వానిని పట్టుకొని కొట్టి తాటాకు మంటలో అరని ఒళ్లు కాలారు. అరనిలో ఎఫోసియేట్ అయిన ముగ్గురు హరిజనులను కూడా పట్టి కొట్టారు. ఎటెంప్ట్ అఫ్ మర్డరు క్రింద కేసు పెట్టడం జరిగింది. వారు పోలీసుకు రిపోర్టు చేయ దానికీకూడా వీలు లేకుండా రెండు మూడు రోజులు ఆటంకం పెట్టారు. మండవేట హాస్పిటలుకు పంపించితే అక్కడ నుంచి పోలీసు రిపోర్టు చేసి వీరందరినీ అరెస్టు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. వి. కె. రావు:—ఎవరూ చచ్చిపోలేదని ముఖ్యమంత్రి గారు అంటున్నారు. సంతోషం. చచ్చిపోయినా ఎక్స్‌ట్రా అయిపోయేది అసలు. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో జిల్లా అధికారులు హరిజనులన్నా, పేదవారన్నా నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహారం చేస్తున్నారు. అందుచేతనే యిది ఎక్స్‌ట్రా అయింది. యంతకుముందు కూడా చాలా విషయాలు ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చాము. దీనిపైన స్పెషల్ యిన్వెస్టిగేషను చేయిస్తారా లేదా? జరిగిన యిన్వెస్టిగేషను సక్రమంగా జరగలేదు కాబట్టి స్పెషల్ గా చేయిస్తారా?

శ్రీ జె. వెంకటరావు:—రావు గారు బార్-ఎట్-లా. కోర్టులో చార్జి షీటు వ్రాయించిన తరువాత, హైకోర్టులో అపీలులో వున్నప్పుడు యిప్పుడు యిన్వెస్టిగేషను ఏమిటి?

శ్రీ పి. వి. కె. రావు:—ప్రాసిక్యూషను సక్రమంగా కేసు టేకప్ చేసి సాక్ష్యాలు వరిగా వుండేట్లు క్రద్ద తీసుకోలేదు. అందుచే దానిపైన విచారణ జరిపించడానికి పూనుకుంటారా?

శ్రీ జె. వెంకటరావు:—ఇప్పుడు విచారణ ప్రశ్న లేదు. లోయరు కోర్టులో అయిన తరువాత హైకోర్టుకు అపీలుకు పోవడం తప్ప యింకేమీ లేదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:—ఇటువంటి కేసులు చాలా జరుగుతున్నాయి, పెద్ద పెద్ద భూస్వాములు పేద హరిజనులను తీసుకుపోయి ఇండ్లలో పెట్టి కొట్టడం, కాల్యం చంపేయడం కూడా జరుగుతున్నట్లు ఆసెంబ్లీలో కూడా వస్తున్నది. ప్రతి తాలూకాలోనూ, జిల్లాలోనూకూడా యింటువంటివి జరుగుతున్నాయి. పోలీసుకూడా పేదవారికి అనుకూలంగా పనిచేయదు. దొంగతనం చేయకుండాచే చేశాడని నేరాలుమోపు తూ వుంటారు. వారికి డబ్బువున్నది కాబట్టి ప్లాకోర్టుకు కూడా వెడతారు. ఇటు వంటివి ఆపు చేయడానికి ఏమి చేస్తారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—దీనిని గురించి జవరలు డిస్కషనులోవే కాకుండా అనేక సార్లు చెప్పాను. ఇటువంటి యిన్నిదెంటు జరిగినచోట ప్రత్యేకంగా జిల్లా కలెక్టరు, ఎస్. పి. వ్యయంగా వెళ్ళి—పర్సనల్ యింటరెస్టు తీసుకొని విచారణ చేయాలని చెప్పాము. వారు అట్లా చేస్తున్నారు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:—తగులబడి, బాధలు పడిన వారి కుటుంబాలకు ఎటువంటి సహాయం చేస్తున్నారు. వారికి ఎటువంటి ప్రోటెక్షను యిస్తున్నారు.

శ్రీ జె వెంగళరావు:—ఈ విలేజీలో పోలీసుకూడా పెట్టారు. ఇప్పుడు అంతా ప్రశాంతముగా వున్నది. ఇది ప్రైవేట్ యిన్నిదెంటుగా జరిగింది. వారు తప్పు చేసినమాట నిజం. పోలీసు రి మందిని ఆరెస్టుచేసి జైలులో పెట్టడం జరిగింది. కె. సుబ్బారావు అనేవారికి మానేటరీ హెల్త్ కూడా చేయడం జరిగింది. గవర్నమెంటు లీగల్ ఎయిడ్ యిచ్చి హరిజనుల తరపున పైట్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు:—తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో కొంత మంది వారికి కక్ష వున్నవారిమీద హరిజనులను యిన్స్టి గేటు చేయడం, వారిచేత అన్ టచ్ బిలిటీ క్రింద తప్పుడు కేసులు పెట్టించడం జరుగు తున్నది. తప్పుడు కేసులు పెట్టి వారిని శిక్షించడం, అమాయకులకు రక్షణ యివ్వడం అవసరం. కాబట్టి యిది కూడా విచారణ జరిపిస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—తప్పుడు కేసులు ఎందుకు వుంటాయి. విచారణ చేసి తప్పు చేసిన వారి మీద చర్య తీసుకుంటాము.

Sri A. Sriramulu (Eluru):—Mr. Rao wanted an investigation not into the case but into the circumstances that led to the failure on the part of the prosecution to secure conviction. Let me make a general observation. It is the prestige of the prosecuting authority that is involved if the Court should acquit a person in a particular case. I feel our prosecuting staff is not quite up to the mark. Will the Hon'ble Chief Minister conduct an investigation into the reasons for such acquittals in most of the criminal cases?

9-20 a .m. శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ఈ విషయమై జిల్లా లెవెలులో రివ్యూ జరుగుతుంటుంది. కలెక్టరు, ఎస్.పి. సరవత్తురంలో ఎంత శాతం కేసులు ఎక్స్ట్రాట్ ఐనాయి, ఎంత శాతం కన్విక్టును అయినాయి, స్టాప్ సరిగా చేస్తున్నదా లేదా అనేది రివ్యూ జరుగుతుంటుంది. రాష్ట్రస్టాఫ్ యిలో కూడా అటువంటి రివ్యూ జరుగుతుంటుంది.

శ్రీ సి. దాసు (సత్యవేడు):—హరిజనులపై జరిగిన అत्याచారాల గురించి కేసులలో ప్రభుత్వ పేకీళ్లు కొన్ని సందర్భాలలో ఈర్డ్ అయిపోతున్నారు. ఎవరైతే కేసు సంబంధంవుందో వారు వేరే పేకీలును పెట్టుకోడానికి ప్రభుత్వం సహాయం చేస్తుందా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—అటువంటి సందర్భాలలో లీగల్ ఏడ్ ఇచ్చే అవకాశం ఉంది. తప్పకుండా సహాయం జరుగుతుంది.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు:—జిల్లాలలో సక్రమంగా ఇన్వెస్టిగేట్ చేయాలంటే ఇప్పడుండే స్టాఫ్ సరిపోదు. వేరే ప్రత్యేకంగా స్టాఫ్ ఇండుకోసం వేయాలని యార్చుగోదావరి జిల్లా సోషల్ వెల్ఫేరు బోర్డు వారు రికమెండ్ చేసారు. అది ఏమైనది?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—దానిని కూడా ఆలోచిస్తాం.

శ్రీ పీటర్ పాల్:—ఈశ్వరిబాయిగారు మాట్లాడుతూ ఎటువంటి స్టేట్స్ తీసుకుంటే బాగుంటుంది అన్నారు. ప్రాసిక్యూషన్ కేసు పైలు చేసేప్పటికీ ఎవరైతే హారావ్ చేసారో వారు పైకి ఆప్షియల్ అవుతున్నారు. తప్పచేసిన వారిపై ఖచ్చ వడకుండా దీనివల్ల డిలే అవుతోంది. షైకోర్టు లెవెలులో షెడ్యూల్డు కులాలపై జరిగిన అత్యాచారాల కేసులను చూడడానికి ఒక హరిజన గవర్నమెంటు స్లీడరును అప్పాయింట్ చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— హరిజనుల నుంచి కూడా మంచి వారిని వేయడం జరుగుతోంది. ఇటీవలే షై కోర్టుకు సంబంధించి ఒక హరిజనుణ్ణి అసిస్టెంట్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగా వేసాం.

శ్రీ పీటర్ పాల్:—వారికే ఈ కేసులు అప్పగించాలి—

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—నాకు ఆభ్యంతరం లేదు అందరు కావాలంటే.

House-sites to Harijans at Kota village.

309—

*4393-Q.—Sarvasri M. Nanadosc (Sarvepalli) and O. Venkatasubbaiah (Venkatagiri):—Will the Minister for Social Welfare and Technical Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that land of nearly 4 acres was purchased at Kota village for house-sites for the Harijans by the Social Welfare Department;

(b) if so, the amount spent for it;

(c) the amount needed to make the land suitable for housing purpose; and

(d) the name of the person cultivating the land for all these years after acquisition and enjoying the product?

The Minister for Social Welfare (Sri B. Sreeramamurthi):—

(a) An extent of 3 acres and 80 cents of land in S. No. 1480 of Kota village of Gudur taluk was acquired and allotted to 50 Harijan families.

(b) Rs. 21,901-75.

(c) The Block Development Officer submitted an estimate for Rs. 13,580 for levelling the land.

(d) Sarvasri Suri Kasturayya, Embati Somayya, Dayam Mastanayya, cultivated the land in Faslis 1377 and 1378 only. The land has been kept waste from Fasli 1379 onwards.

శ్రీ వల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:—ఆ భూమిని ఎప్పటి లోపల లెవెలింగ్ చేస్తారు? ఎప్పటి లోపల వానయోగ్యంగా చేస్తారు?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి:—హరిజనులు తమ ఖర్చుతో భూమిని లెవెలు చేసుకొంటామని మాట ఇవ్వడంవల్ల ఎవార్డు తీసుకోవడం జరిగింది. దరిమెలా బి డి వో లెవెలింగ్ కు రు. 13,580 లు ఖర్చు అవుతుంది. దీనిని మంజూరు చేయాలంటే అందు విషిష్టం మూడు వేల రూపాయలు ప్రభుత్వం మంజూరు చేయడం జరిగింది. అంతకు మించి లెవెలింగ్ విషయంలో ప్రత్యేకించి డబ్బు ఇచ్చే అవకాశం లేదు.

శ్రీ ఎన్. నాగిరెడ్డి:—నాలుగేకరాల భూమికి 11 వేల రూపాయలు, 13 వేల లెవెలింగ్ అంటే ఎకరానికి 9-10 వేలు పడింది కదా. లెవెలింగ్ చేయనిదే పనికిరాని భూమి తీసుకునే బదులు వెంటనే ఇండ్లు నిర్మాణం చేసుకోడానికి వీలైన భూమి ఎక్కడా దొరకలేదా? లేక ఆ భూమి కలవానికి ఎక్కువగా పే చేయడానికి వీలుగా అంతదర పెట్టి ఎందుకు కొన్నారు?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి:—హరిజనుల ఇండ్ల సమీపంలోనే వున్న స్థలం. దాని తాలూకు ఖరీదు ఎవార్డు ప్రకారం రు. 11,400. లు వారు కోర్టుకు వెళ్ళారు. కోర్టు నిర్ణయం ప్రకారం రు. 10,501-75 లు పెరిగింది. దానితో రు. 21,901-75 కోర్టు తీర్పు వల్ల పెరిగింది తప్ప ఎవార్డు ప్రకారం 11 వేలే. ముందుగా లెవెలింగ్ చేయాలి అనుకోలేదు. బి డి వో లెవెలింగ్ చేయాలని రు. 13,580 లకు రికమెండ్ చేసారు. అందులో మూడు వేలు ఖర్చు చేసారు.

శ్రీ ఓ. వెంకటసుబ్బయ్య:—ప్రభుత్వంవారు డబ్బు చెల్లించిన తరువాత కూడా ఆ భూమిని ముగ్గురు సాగుబడి చేసుకుంటున్నారు. అందుకు కారణాలు ఏమిటి? వారి నుంచి ఫలసాయం తిరిగి ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందా?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి:—కారణాలు నావద్ద లేవు. తెలుసుకోవాలి.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం:— ఈ విషయంలో ప్రచారం జరుగుతున్నంతగా పని జరగడం లేదు. నా నియోజక వర్గంలో గుర్రంపాడులో 15 సంవత్సరాలుగా ప్రయత్నం చేస్తుంటే యింతవరకు కాలేదు. సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ, సమితుల మధ్య కాగితాలు బైటకు రావడం లేదు. స్పెషల్ స్టాఫ్ నువేని హరిజనులకు నిజగా ఇండ్ల స్థలాలు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి:— అధ్యక్షా, హరిజనులకు ఇండ్ల స్థలాలను యివ్వడానికి అందరికీ యిప్పడానికి అవసరమైన సమాధానం ఈ మధ్యవే ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. దీని గురించి డిమాండు వచ్చినపుడు వివరించగలను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— హరిజనులకు ఇండ్ల స్థలాల విషయంలో ఎంతో కష్టపడి ప్రభుత్వం కృషి చేసినది. కొద్దిమంది వ్యక్తులు కోటలో ఆక్రమించి ఫలితాన్ని పొందుతున్నారని చెప్పారు. ప్రభుత్వం చేతులు ముడుచుకొని ఎందుకు కూర్చుంటున్నది?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి:— ఈ రకంగా వ్యవసాయం చేసిన మనుష్యులు ఎవరో కాదు. దాని బెనిఫిషియరీస్ హరిజనులలోనే కొందరు సాగు చేశారని మనవిచేశాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— దానికి పై వారి ప్రోత్సాహం వుందా?

(జవాబు లేదు)

Jails visited by the Minister.

310—

*5633-Q.—Smt. J. Eshwari Bai:—Will the Minister for Law be pleased to state:

(a) the number of Central Jails, District Jails and Open Air Jails visited by the Minister for Law after assuming charge as Minister and his impressions about the conditions in them;

(b) whether he has made any proposals or recommendations for modernising these jails and provide more amenities to the prisoners, both criminal and political; and

(c) whether there is any proposal to have more jails in the State? The Minister for Jails (Sri Asif Pasha):—

(a) and (b) After assuming charge as Minister (Minister for Law), I visited Open Air Jail at Moula Ali on 10th October 1974, Central Jail, Hyderabad on 6th December 1974. So far as Central Jail, Hyderabad is concerned, the Jail Industries are to be modernised so that they could not only become profitable but also result in maximum utility of jail labour and rehabilitation of the prisoners after release.

Open Air Jail, Moula Ali is functioning satisfactorily and it required an Agricultural Assistant to render necessary technical advice for improvement in Agriculture field. An Officer has since been posted.

(c) Orders have been issued for the opening of a Sub-Jail at Satyavedu (Chittoor) and a proposal to open a Special Sub-Jail at Elwinpet (Srikakulam district) is under consideration.

Smt. J. Eshwari Bai: Has the Minister visited jails of the neighbouring States like Tamilnadu, Maharashtra, Uttar Pradesh and studied the functioning of the jails in those States and what kind of improvements have been made here?

Sri Asif Pasha: I have not visited any jails in the neighbouring States.

Sri D. Venkatesam: The Minister was pleased to inform that he visited the open air jail at Moula Ali. In this connection I want to know the amenities that are provided in the open air jail at Moula Ali.

Sri Asif Pasha: Absolutely all amenities are being provided. No special amenities are there. The minimum amenities required are being provided.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:—జైలులను వారు సందర్శించారు. వారిని మార్పడానికి ఏ విధమైన పద్ధతులను ప్రవేశపెడుతున్నారు ?

శ్రీ ఆసిఫ్ పాషా:—ఓపెన్ జైలులో this labour is being utilised for agricultural labour.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:—వారి తత్వాన్ని మార్పడానికి వారిని బాగుచేయడానికి అగ్రి కల్చరు లేబరుగా ట్రీట్ చేయాలంటున్నారు.

Sri Asif Pasha: They are being taught agriculture. There is agricultural assistance provided and that is what they are doing there.

శ్రీ విజయశిఖామణి (తిరుపతి):—అధ్యక్షా జైల్లును మాడర్నయిజా చేసేటప్పుడు ఎక్స్ పర్ట్ ఒపెనియ్య తీసుకున్నారా? ప్రాక్టికల్ గా జైలులో అనుభవం ఉన్న వారిని పంపదించారా? ఏ పద్ధతి అనుసరించారు?

Sri Asif Pasha: Whatever the Government considers necessary for them, they are doing it.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు (నందిగామ):—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు పత్రికా ప్రకటనలో కోస్టల్ ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఒపెన్ ఎయిర్ జైలు నిర్మించే అవకాశం ఉందని చెప్పిన మాట వస్తావమా? అది ఎప్పుడు ఎక్కడ ప్రారంభించబడును?

Sri Asif Pasha: Similar suggestions have been made by many Members and we are considering the aspects. No final decision has been taken in this regard.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:—పోయింటు అఫ్ ఆర్డర్, సర్, మంత్రిగారు జైళ్ళను సందర్శించి జైళ్ళ వరిస్థితి చూసిన తరువాత యిప్పుడు సలహాలు తీసుకుని యోచన చేస్తామంటే ఎట్లా?

Mr. Speaker: That is not a point of order.

Sri D. Venkatesam: The question pertains to the existing amenities in the open air jails.

Mr. Speaker: That is not a point of order.

Sri D. Venkatesam: Then what is the difference between open air jail and a sub-jail, Sir?

Mr. Speaker: If you want to elicit information you may put a supplementary but not the point of order.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— మంత్రిగారు కొత్తగా జైలు కట్టించాలని ఆలోచిస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. వారి పార్టీలో భేదించినవారికి ఆ జైలులో సుఖముగా పెట్టాలని అనుకుంటున్నారని విన్నాను. అది నిజమా?

(జవాబు లేదు)

Sri Syed Hassan: Earlier the conception of jails was to make a person to return back to the society. Now the latest trend in developed countries is to make a person capable of going back to the society. Which is the concept followed by the present Government?

Sri Asif Pasha: Exactly, that is the concept that we are following in this State.

శ్రీ సి. దాస్:— అధ్యక్షా చిత్తూరు జిల్లార్ సత్వేషులో సబ్-జైలు పెడరాజున్నారు. స్థల నిర్ణయం అయినదా? ఏర్పడిన సబ్ జైలు పెడతారు?

శ్రీ ఆసిఫ్ పాషా:— స్థల నిర్ణయం చేయబడింది. తొందరలోనే చేస్తాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:— మంత్రిగారి దగ్గర ఏమైనా ప్రాపోజలు ఉందా? కమిటీ అసెయింటు చేసి సొరగు రాష్ట్రాలు సందర్శించి అక్కడ జైళ్ళను చూసి చేస్తారా? జైలు కమిటీలున్నవా? ఏ ఏడు అంకను చేస్తున్నా?

శ్రీ ఆసిఫ్ పాషా:— సొరగు రాష్ట్రాలు ఏ ఏ జైళ్ళను సందర్శించి ప్రాపోజలు ఏమీ లేవు, జైలు కమిటీలు అన్ని చోట్ల ఉన్నాయి.

There are Advisory Boards for the concerned Jails.

శ్రీ పి. నవాసిరావు (విశాఖపట్టణం):— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చైల్డ్రను చూశా 9-30 a.m. కున్నారు. సూపరింటెండెంటు ఆఫీసు ముద్రమే చూశారా లేక ఖైదీల దగ్గరను వెళ్లి వారి సరిస్థితులు కనుక్కుని భోజనం చేశారా? కలిసినప్పుడు వారు మళ్ళీ ఈ తప్పు చేయం మమ్ములను వదలిపెట్టండని మొరపెట్టుకున్నారా? గాంధీ జయంతి సందర్భంలో సదతి పెట్టాలని వారు విన్నవించుకున్నారా? ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల సందర్భంలో సదతిపెట్టాలని ఉత్తరాలు వస్తున్నవా? నాకు వచ్చిన ఉత్తరాన్ని తమకు పంపమంటారా?

శ్రీ ఆసిఫ్ పాషా:— ప్రపంచ తెలుగు మహాసభ విషయం is under examination, Sir.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:— అధ్యక్షా సరియైన సమాధానము రాలేదు. Is there any proposal to appoint a committee to study the Jail conditions of our State and also in some of the neighbouring States?

Sri Asif Pasha: There is no such proposal at present.

Post-Graduate Courses through Private Study in Andhra University.

199—

*4798-(A)-Q.—Sarvasri K. Rangadass and Nallapareddi Sreenivasulreddi:—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Andhra University has provided an opportunity for private candidates who want to appear privately to Post-Graduate Courses such as M.A., M.Com., M.Sc., M.D. Degrees on a condition that the science students should attend three months to learn practicals; and

(b) if so, whether the Government will pursue Sri Venkateswara and Osmania Universities also to provide similar facilities for private candidates?

Sri M. V. Krishna Rao:—

(a) There is provision for private appearance at the M.A., M.Sc. and M.Com. Degree examinations of the Andhra University. But there is no such provision for private appearance at M.D. Degree examination.

(b) Sri Venkateswara University permits candidates for M.A., M.Com., M.Sc. (Maths) Degree examinations by private study and as a matter of policy candidates are not permitted to appear for any subject/branch involving field work and practicals. In the Osmania University, there is provision for private appearance by the teachers for M.A., and M.Sc. (Maths) Degree examinations. But there is no provision for allowing candidates to appear for the M.Com. examination by private study.

శ్రీ కె. రంగదాసు (కొల్లాపూర్):— అధ్యక్షా, కవీనము ఇప్పడైనా ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో పెట్టేదానికి ప్రభుత్వము ఆదేశము ఇస్తుందా?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు:— వారికి సూచన చేస్తాము.

శ్రీ కె రంగదాసు: సూచనలో పని అవుతుందా?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు: దానిని యూనివర్సిటీ డిసైడ్ చేయాలి. చేయవలసినదని యూనివర్సిటీకి మేము కూడ చెబుతాము. సిండికేట్ డిసైడ్ చేయాలి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి: వెంకటేశ్వర, ఆంధ్ర, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీల వైన్ ఛాన్సలర్స్ ని పిలిచి లేబరేటరీకి సందంధము లేని ఏ సోస్టే గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సులు వున్నా కూడ ప్రైవేటుగా ఆపియర్ అయ్యేదానికి అవకాశము యివ్వాలని ఒప్పించేదానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు: వైన్ ఛాన్సలర్స్ ని పిలిచి డిస్కస్ చేస్తాము. వారిని పిలుస్తూ వుంటాము. సిలిచినపుడు ఈ విషయాన్ని కూడ డిస్కస్ చేస్తాము.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి: నాగపూరు మొదలైన ఉత్తరాది యూనివర్సిటీలలో ప్రైవేటుగా ఆపియర్ కావడానికి అవకాశము వుంది. ఇక్కడ అలా చేయడానికి ఎందుకు వెనుకంజ వేస్తున్నారు? వారిని పిలిచి ముఖ్యమంత్రిగారు, విద్యా మంత్రిగారు ఒక సమావేశమును ఏర్పాటు చేసుకొని చర్చిస్తే పని అవుతుంది వెంటనే సమావేశమును ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు: వెనుకంజ వేయడము లేదు. స్టూడెంట్స్ నా కోర్సులకు అసియర్ అవుతున్నారు. ఇక్కడ యం. కాం. లేదు. అది కూడ స్టూడెంట్ల చెబుతాయి.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు: యం. సి. పబ్లిక్ రిల్యూషన్స్, సెటిలమెంట్ ప్రైవేట్ వున్నప్పుడు యం. కాం. పబ్లికేషన్లలో డిస్కంపెన్సేషన్ ఎందుకు చేశారు? ఒక కాలేజీ రంగదాసుగారు అధ్యక్షత వహించగా మంత్రిగారు ప్రశ్నించారు. మంత్రిగారు బహుశా చేసిన తరువాత ఇంకా అలోచనలు అంటే చాలా చాలాగా వుంది. స్టూడెంట్స్ గడబడి ఎక్కువగా వుంది. అప్లికేషన్స్ దొరకడము లేదు. వెంటనే అలోచనాని కోరుతున్నాను. తేజవేదే ప్రమాదపరిస్థితులు ఏర్పడవచ్చాయి.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు:—ఈ విషయముపై ఏ యూనివర్సిటీలో ఏ ఏ ఏ ఏ చేస్తాము.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:—వరిస్థితి చాలా ప్రమాదముగా వుంది. ఒక కాలేజీ మంత్రిగారు వోకేస్ చేశారు. అ స్టూడెంట్స్ విషయము ఏమీ అవుతుంది?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు:—ఆ రెండు యూనివర్సిటీలలో వుంది. ఇక్కడ కూడా స్టూడెంట్ల చెబుతాయి.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు:—పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సులు చదివే సందర్భములో గవర్నమెంటు కాలేజీలలో అయితే స్టూడెంటు తండ్రికి 3600 రూపాయల ఆదాయానికి తోపల పున్నట్లుంటే సగము సీజు కన్వెషన్ వుంది. అది ప్రైవేటు కాలేజీల్లో లేదు. కావలి కాలేజీలో చేరినవారికి ఈ యిబ్బంది వస్తున్నది. అందువల్ల ప్రభుత్వము అలోచించి గవర్నమెంటు కాలేజీలలో ఏ కన్వెషన్ యిస్తున్నారో వాటిని ప్రైవేటు కాలేజీలలో కూడా యిప్పించేదానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

యం. వి. కృష్ణారావు:—కావలి కాలేజీ గురించి కనుక్కంటాము.

శ్రీ అనంత వెంకటరెడ్డి:—పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ స్టూడెంట్లు లా చదవడానికి ఉస్మానియా, కర్నూటక యూనివర్సిటీలలో అవకాశము వుంది. అటువంటి అవకాశం ఆంధ్ర, వేంకటేశ్వర యూనివర్సిటీలలో కూడా కలుగవచ్చారా?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు:—ఈ విషయముకూడ మాట్లాడుతాము.

Sri Syed Hasan: Did the Government try to compare the quality of the students i.e., graduates of the Universities, who go to the Colleges for regular study and who appear privately?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు:—అది క్వాలిఫికేషన్సును బట్టి వుంటుంది. బి.ఏ. చదివిన తరువాత యం. ఏ కి అసియర్ కూడానికి రెండు సం||లు భాగీ వుంటాయి.

Sri Syed Hasan: He did not understand my question. I am referring to the quality of regular and private candidates.

సీ. సి. సెగజ్ తాపు:—ఇండియన్ స్టూడెంట్ వెల్ఫేర్ కమిషన్ ఆఫ్ నెజామాబాద్.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS.

Construction of a dilapidated Prayer Hall of Muslims as urinals in the Nizamabad Collectorate Premises.

310-A—

S.N.Q. No. 6207-W.—Sri Sultan Salahuddin Owaisi:—Will the Minister for Forests be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a dilapidated Prayer Hall of Muslims (Mosque) in the Nizamabad Collector's Office premises is being converted into urinals and latrines;

(b) whether any telegram and representation in this regard from the Nizamabad Muslims was received by the Chief Minister on 15th January 1975;

(c) if so, the contents of the same;

(d) whether it is a fact that the Collector failed to comply with Government instructions issued in this regard through their Memo. No. 264/E-IV/65-7. Revenue (Endts.-IV) Department, dated 19th August 1966 and the reasons for not taking action by him; and

(e) the remedial steps taken by the Government to safeguard the Prayer Hall of Muslims?

Sri Mohamed Ibrahim Ali Ansari:—

(a) No Sir.

(b) and (c) A representation of the Muslims of Nizamabad, dated 15th January 1975 was received by the Government stating that the land covered by the Mosque in the premises of the Collectorate, Nizamabad is being utilised for construction of urinals and latrines of a proposed Revenue Guest House under construction and that the construction may be stopped and permission may be granted to reconstruct the mosque.

(d) Yes Sir. According to the Collector, the instructions issued in Government Memo. No. 264/E.-IV/65-7, dated 19th August 1966 could not be implemented in view of the Law and Order situation prevailing in the district.

(e) In view of the answer to (a) above this question does not arise.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - پی - ڈبلیو - ڈی ریکارڈ کے لحاظ سے وہاں مسجد موجود ہے تو پھر اسکو بنانے کے لئے کیا دشواری پیدا ہو رہی ہے -

شری محمد ابراہیم علی انصاری - اسکو جدید بنانے کے لئے تعمیر کرنے کے لئے گورنمنٹ سے کلکٹر کو آرڈرس دئے گئے تھے - لیکن کلکٹر صاحب نے وہاں کے مقامی حالات کے لحاظ سے اسکو اب تک نہیں کیا -

شری سلطان صلاح الدین اویسی - کیا یہ وہی کلکٹر ہیں جو کمیونل ہیں - انکا ریکارڈ آپ کے سامنے ہے - انکے بارے میں اس سے پہلے کئی بار بحث ہو چکی ہے - انہیں نظام آباد جیسے مقام پر رکھا گیا ہے - یہ کوئی نزعی مسئلہ نہیں ہے - ایک مسجد وہاں پہلے سے تھی اسکو بنانے کے کام کو ٹالا جا رہا ہے - یہ کلکٹر صاحب کا ریکارڈ نکالیں تو معلوم ہوگا کہ وہ کرپٹ ہیں کمیونل آدمی ہیں - انکا یہ کہنا کہ حالات کے لحاظ سے اس پر عمل نہیں کیا جا رہا ہے کیا معنی رکھتا ہے - کیا کوئی دھوتی نکال کر شہروانی پہنانے کا معاملہ ہے آخر کیا رکاوٹ ہے -

شری محمد ابراہیم علی انصاری - یہ سابقہ کلکٹر کی کارروائی ہے موجودہ کلکٹر کی نہیں -

شری سلطان صلاح الدین اویسی - موجودہ کمیونٹ میں ایک نہیں دو مسلم سنٹر ہیں - کیا آپ آرڈرس نہیں دے سکتے - تعمیل نہیں کروا سکتے جبکہ وہاں پہلے ہی سے مسجد موجود ہے - اس کو اب پیشاب خانہ بنایا جا رہا ہے - کیا اسی کا نام سیکولر ہے -

شری محمد ابراہیم علی انصاری - وہاں پیشاب خانہ نہیں بنایا جا رہا ہے - پیشاب خانہ جو بنایا جا رہا ہے وہ کلکٹریٹ کے حدود میں ہے -

شری سلطان صلاح الدین اویسی - کیا آپ کم سے کم بحیثیت مسلم سنٹر ایسے آرڈرس نہیں دے سکتے - حالات - حالات - آخر حالات کیا ہیں کونسا لائینڈ آرڈر کا مسئلہ کھڑا ہو گیا ہے - کوئی نئی مسجد تو نہیں بنائی جا رہی ہے -

Mr. Speaker:—According to the answer given to do, it is said—“According to the Collector, the instructions issued in Government Memo could not be implemented in view of the Law and Order situation prevailing in the district.” So, you please look into it again.

Sri Ibrahim Ali Ansari ;—Yes, Sir.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - آخر لا اینڈ آرڈر کو کیا خطرہ پیدا ہو گیا ہے۔ کیا وہاں کوئی ایجیٹیشن ہو رہا ہے۔ کیا فائرنگ ہو رہی ہے۔ کیا وہاں لوگ مر رہے ہیں۔ آخر بات کیا ہے۔

Mr. Speaker:—I have asked the Minister to examine it.

ATTENDANCE FEE FOR INTERMEDIATE PRIVATE CANDIDATES

310. B—S. N. Q. No. 6207—V. Sri Sultan Salahuddin Owaisi :—Will the Hon'ble Minister for Education be pleased to state :

- whether the private candidates for Intermediate are required to pay attendance exemption fee ;
- the criterion adopted for fixing the last day for payment of such fee ;
- what is the practice obtaining in case of University examination for private candidates ;
- whether there are any representations for extension of the last date ; and
- if so, whether the Govt. will consider extending the last date for those who are to appear for their Intermediate examination in April, 1975 ?

Sri M. V. Krishna Rao :—(a) Private Candidates (without College study) appearing for Intermediate Public Examination are required to pay attendance exemption fee.

(b) The criteria adopted for fixing the last date for payment of exemption fee is that there should be sufficient time for processing the applications of private candidates for issue of necessary exemption certificates. The exempted candidates have to pay examination fee and submit the applications within the time fixed for regular candidates, so that details needed for printing the question papers may be held had in time.

(c) Osmania University is collecting exemption fee along with regular exemption fee from the private candidates. Information in regard to other two Universities is not readily available.

(d) No, Sir.

(e) Does not arise.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - اسکے لئے تاریخ بڑھانے کا پروپوزل ہے یا نہیں جبکہ یہ تمام چیزیں آپ کے سامنے آرہی ہیں۔

శ్రీ యం. వి. వెంకటకృష్ణారావు :—శేదు, అది అయిపోయింది. మొట్ట మొదట లాస్ట్ డేట్ 15-11-74. 18-12-74 వెనాల్టి తోసవో అయిపోయింది.

**Unjustified Suspension of Sri P. Chandramouli,
Assistant Director of Printing.**

310-C—

S.N.Q. No. 6199-B.—Sri C. V. K. Rao, Sri Nallapareddi Srinivasul Reddy, Smt. J. Eswari Bai, Sri M. Omkar, Sri P. Janardhan Reddy, Sri K. Ranga Rao: Will the Honourable Minister for Law be please to state:

(a) whether it is not a fact that G.O. Ms. No. 1269, dated 18th September 1974 issued by Home (S.C.-A) Department to the effect that the suspension of Sri P. Chandramouli, Assistant Director of Printing, is wholly unjustified since it was found that there is no delay in printing and transmission of the Appropriation Bill, 1974 to the Legislature Secretariat on 27th July 1974; and

(b) if so, the action proposed to be taken for the lapse?

Sri Asif Pasha:—(a) and (b) It is a fact, Sir, that Government issued these orders since there was no avoidable delay in the printing and transmission of the copies of the Appropriation Bill. The question of setting up a Printing Press in the Assembly to undertake work pertaining to the Legislature is under consideration.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:—అధ్యక్షా, తాటి చెట్టు ఎందుకు ఎక్కావు అంటే దూడ గడ్డి కొరకు అన్నట్లుగా నేను ఒక క్వెస్టన్ వేస్తే ఒక సమాధానం చెప్పారు. తమకు తెలుసు. ఆనాడు ఎక్స్ ప్రెసియెంట్ బిల్లు తేసుండా ముఖ్యమంత్రిగారిని మిన్ లీడ్ చేసి మమ్మలను మిన్ లీడ్ చేసి ఆయనను బురదలో దింపినప్పుడు ఆయన హౌస్ కు వాగ్దానం యిచ్చాడు. స్పెషల్ గా యిక్కడ నున సెక్రటేరియట్ మిన్ లీడ్ చేసిన తరువాత ఒక అమానుకుడిని సస్పెండు చేశారు. దానిమీద జి. బి. యిష్యూ అయింది. జి. బి. ఏమంటే, యిక్కడ యిచ్చినట్లుంటే యిప్పిల్వేషన్ రాంగ్ అని ఏ విధంగాను డిలే తదని బిల్లు ఏమా వేకు సరించబడిందని, సరసాయి అంతాకూడా యిక్కడ సెక్రటేరియట్ దేవని, దానిమీద యిచ్చాల్ తీసుకోవాలిగదా. యాక్టన్ తీసుకోకుండా మురగబెట్టారు అంటే యిచ్చినట్లుంటే వాగ్దానం ఏస్తోంది. అమాయకుడిని దెబ్బ కొట్టడమా? ఆసలు దీనికి కారణం అంతాకూడా యిచ్చింది. అసెంబ్లీ సెక్రటరీ అంటున్నారు. అటుంటి అసెంబ్లీ సెక్రటరీ మీద చర్యలు తీసుకోవలసి వుంటుంది. ఏచరణ చేయండి. ఇలాంటి ల్యాప్సెస్ కు కారణం ఏవరో ఏచరణ చేయించి చర్య తీసుకుంటామని ఆనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు.

శ్రీ కె. వెంగురావు:—అధ్యక్షా, తమకు తెలుసు, క్రితంసారి ఎక్స్ ప్రెసియెంట్ బిల్లు సందర్భములో వౌద్ధిగా సరసాయి జరిగింది, ఆనాడు శ్రీ రాములుగారు తదితర గౌరవ సభ్యులు అయిపోయి స్టైట్ మెంట్ చెప్పారు, ఈసారి యాక్టన్ ఏమిటుంటా మని ముందు జరుగడాండా మాస్ట్రులు వెంటనే హోం సెక్రటరీ విచారణ చేసి దీనిమీద యాక్టన్ తీసుకోవాలని చెప్పారు. కనసర్క్డ్ అసెంబ్లీ డై రెక్టరును సస్పెండ్ చేస్తే పెట్టింపా సెక్రటరీగారు విచారణ చేయడం జరిగింది. రెండు మూడు రోజులనాడు బిజినెస్ అడ్వయిసిరీ కమిటీలో గౌరవ సభ్యులతో డిస్కస్ చేయడం జరిగింది. ప్యూచర్ లో యిలాంటిది ఏనాయితీ చేయాలని ప్రింటింగ్ ప్రెస్ కు తెజిస్ట్రేచరు సెక్రటేరియట్ కు ఆర్డినేషన్ బాగుండాంని ఈ అవస్థ కన్నా తెజిస్ట్రేచరు సెక్రటేరియట్ కాంపొండులోనే ప్రింటింగు ప్రెస్ వుండాలని అనుకోవడం.

Sri C. V. K. Rao: I am asking for the lapse. Instead of that you are trying to cover up the whole thing.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ఆ డిసిషన్ తీసుకున్న తరువాత హౌంస్ సెక్రటరీగారు ఎంక్వయిరి చేశారు. అది ప్రింటింగ్ బైండింగ్ అయి దానిని కలెక్ట్ చేసుకునే దానిలో ఆలస్యం అయింది. పూజరులో లెజిస్లేచరుకు వారికి కో-ఆర్డినేషన్ వుండి వర్క్ చేసి యిలాంటిది ఎనామిడ్ చేయా అని సలహా చెప్పారు.

Sri A. Sriramulu: There are two important points in this question. One is the suspension of that Assistant Director. The Government have very clearly stated that the suspension is wholly unjustified. When the Government comes to the conclusion that the suspension is wholly unjustified, the concerned employee will have to be given his pay and allowances. According to the G.O., whoever is responsible to place an officer unnecessarily under suspension, the money will have to be recovered from that authority. In this case I want to know who placed this officer under suspension and when Government have come to the conclusion that the suspension is unjustified whether the amount which was paid towards the pay and allowances of that employee would be recovered from that authority which placed this Assistant Director under suspension. It is a very disgraceful affair in this House. The Speaker was obliged to adjourn this House because the Appropriation Bill was not printed. The Chief Minister made a categorical statement that he would get the whole thing investigated. Now it is the duty of the Chief Minister to tell us who exactly is responsible for this delay, which brought disgrace to the House and the Government. So, what steps have been taken to trace the responsibility?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—నేను చెప్పానుగదా, సక్రమంగా కో-ఆర్డినేషన్ లేకపోవడం వల్ల జరిగింది. లెజిస్లేచరు సెక్రటరీయట్ టైములో కలెక్ట్ చేయకపోవడం వల్ల జరిగింది అని ఎంక్వయిరిలో హౌంస్ సెక్రటరీగారు ఒపీనియన్ ఇచ్చారు. అప్పుడు అసిస్టెంటు డైరెక్టరు యిన్ఫర్మేషన్ బుల్ గా ఎందుకు వంపించలేదనే వుద్దేశముతో ముందు హౌంస్ సెక్రటరీ సస్పెండు చేసి తరువాత థిర్ ఎంక్వయిరి చేసి రియిన్ స్టేటు చేసి ఆయన ఎంక్వయిరిలో ఈ పైండింగు ఇచ్చారు—లెజిస్లేచరు సెక్రటరీయట్ టైములో కలెక్ట్ చేసిస్తుంటే యిబ్బంది వుండేది కాదని చెప్పారు.

Sri A. Sreeramulu: My question did not get the answer. Here is an order. Government issues the orders and if the Government does not implement the order, what is the sanctity for that order. I will read out from that order. 'In order to ensure that suspension is not resorted to for simple reasons, the Government have decided that action as indicated in paragraph 3 where the reinstating authority held that the suspension of the employee was wholly unjustified and order made to that effect, the employee concerned be paid full pay and allowances.' Proceeding should be instituted against the officer who suspended and the question of recovering from the pay of such an officer, the whole or part of the pecuniary loss caused to the Government due to the payment of pay and allowances under F.R. 54 should not be considered. This is the order. The Home Secretary erroneously kept this man under suspension and the money has to be recovered from the Home Secretary.

శ్రీ జె. వెంగళరావు: ఎదిగాదు. మామూలుగా ఆయన తప్పలేదనే వుద్దేశముతో ఆయన జీతం యిప్పుడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఆర్డరు వేసింది, ఎవరైతే రెస్పాన్సిబుల్ యిమిడియేట్ గా యాక్షన్ తీసుకోవాలని చేశాడు. అందుకని హోం సెక్రటరీనుండి రికవరు వేసుకుంటే అవసరం లేదు.

Sri A. Sreeramulu: You will excuse me, Sir. I have read out the extract from the Government Order. The object of the order is to see that unnecessary and vexatious suspensions are not resorted to.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—చెడు వుద్దేశముతో చేసివుంటే నిజంగా మీరు చెప్పినట్లు అతని దగ్గరనుండి రికవరు చేయాలని వుంటుంది. అతడు చెడు వుద్దేశముతో చేయలేదు.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు:—చెడు వుద్దేశం గాదు.

My point is this. I am not concerned with the motives or intentions. You want as a matter of routine, to simply keep somebody under suspension, make a scape-goat of him and finally escape. This is something which a civilised administration cannot think of. That is why in such a hurry, this gentleman was placed under suspension. What is the basis for keeping him under suspension? Without any basis and without any enquiry he was kept under suspension. Later on, the Government comes to the conclusion that it is wholly unjustified. That is why we want to know, who exactly was responsible for this hasty action of keeping this Assistant Director under suspension? What steps have been taken to fix the responsibility? Somebody must be responsible. If the Assistant Director is not responsible, some other man is responsible. Who is that man that is responsible for this disgraceful act in this Assembly?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—చెప్పానుగదా, తమకు తెలుసు, తెలిసి మళ్ళీ అడిగితే కష్టం. తెలియని వారు అడిగితే చెప్పవచ్చు ఎక్స్ ప్రీమియేషన్ బిల్లును టైములో తీసుకవచ్చి యిక్కడ పెట్టకపోవడం మేజరు ల్యాంప్ ను నుండరికి పెద్ద యిన్ఫర్మ్ అయింది. అందువల్ల ఈ విషయములో సీరియస్ యాక్షన్ తీసుకోబడుతుందని అనాడు అన్ ది స్టోర్ ఆఫ్ ది హౌస్ చెప్పాను. దానిమీద హోం సెక్రటరీ యాక్షన్ తీసుకున్నాడు. Then this Assistant Director was incharge of that duty. ఎవరైతే ఆ డ్యూటీమీద రెస్పాన్సిబుల్ అయి వున్నారో అతనిని ముందు సస్పెండు చేసి ఎంక్వయరీ చేశారు. కంప్లీటుగా థరో ఎంక్వయరీ అయిన తరువాత అతని డ్యూటీ అతను సక్రమంగా చేశాడు. అది కంప్లీట్ చేసే దగ్గర ల్యాంప్ జరిగింది, ఎందుకు లోపం జరిగింది అంటే లెజిస్లేచరు సెక్రటేరియట్ కు ప్రింటింగ్ ప్రెస్ కు కోఆర్డినేషను లేకపోవడం వల్ల జరిగింది. లెజిస్లేచరు సెక్రటేరియట్ గనుక టైములో కలెక్ట్ చేసి వుంటే యిది జరిగివుండేదిగాదని హోం సెక్రటరీ ఒపీనియన్ యిచ్చాడు.

* Sri A. Sreeramulu: Then what action was taken against the Secretary, Legislature if the Home Department has come to the conclusion that the Legislature Secretary must have made this collection from the Government Press? I want to know then, what action was taken against the Secretary, Legislature and why the Government permitted him to go on leave? 10-00 a.m

Mr. Speaker: It does not appear that there has been any lapse on the part of any officer. I do not think that the order is complete.

* Sri Konda Lakshman Bapuji: There is a controversy raised by the G.O. whether lack of joint responsibility was discussed in the Joint meeting of the Legislature Secretariat or the Government has come to any conclusion. I would like to know (when the Chief Minister said that there was lack of co-ordination between the Legislature Secretariat and the Printing Press) whether it was informed to the Speaker; if it was informed whether any enquiry was made, if any enquiry was made whether any responsibility was fixed on the Legislature Secretariat. That has to be clarified; otherwise, we are in confusion.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—మన రూల్సులో ఉంది. డిటెయిల్సుకు వెళ్ళమనవలసివచ్చింది. ఇంకా లెజిస్లేచరు డిపార్టుమెంటు బాధ్యత కాని మరెవరిదాదు. లోజు డిస్కన్ చేశారు. అప్పుడు ఇకముందు తప్ప జరగకుండా చూడాలంటే లోచివ అ. ప్రభుత్వమునకు బాధ్యతలేదు. ప్రింటుమేనే లెజిస్లేచరు బాధ్యత చెప్పిందంటుంది.

శ్రీ సల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి—క్లాజు 2 లో "The action proposed to be taken for the lapses, అని వున్నది. లాప్స్ అంటే సన్'పెన్షనులో పెట్టారు. ఈ లాప్స్ కు ఏమిచర్యలు తీసుకున్నారు అంటే చింతించుకుంటూ అంటే సల్లవరెడ్డి ఉన్నట్లున్నట్లుగా సమాధానం చెబుతున్నారని వెంగళరావుగారు. అధికారి అన్యాయం చేసిందని వయన ఏమి చర్య తీసుకుంటారంటే ప్రెస్ ఒకటి ఇక్కడ పెట్టాలంటున్నారు. అధికారి సన్'పెన్షనులో పెట్టారు. వారి పిరియడ్ను డ్యూయిగా ప్రీట్ చేసి అ ప్రింటు చేసుకోవడాలు ఇస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—డ్యూయిగా ప్రీట్ చేశారు.

శ్రీ సల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి—సన్'పెన్షనులో పెట్టిన అధికారిపైన ఏమిచర్యలు తీసుకున్నారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—చెడ్డ ఉద్దేశంతో సన్'పెన్షనులో పెట్టారేమి.

శ్రీ సల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి—ప్రయమాఫెసి లేను లేకుండా సన్'పెన్షనులో పెట్టారు. ఇటువంటి హెస్టిస్టేన్ తీసుకోవడానికి ఎవరు సలహా ఇచ్చారు. ఆ లోజు సాయంత్రంతోగా చర్య తీసుకుంటామని చెప్పారు. హెస్టిగా చర్యలు తీసుకునే సలహా ఎవరు ఇచ్చారు? తమరు ఆ అధికారివయన ఏమిచర్యలు తీసుకుంటారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు—సలహా ఎవరూ ఇవ్వలేదు. హోం శక్రటరిని ఎంక్వయిరి చేయమన్నాము. ఎంక్వయిరిచేశారు. వారు నిర్దోషి అని లెసినంది.

శ్రీ సల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి—హోం శక్రటరి తొందరపడ్డారు ముందు. వారి వయన ఏమి చర్య తీసుకున్నారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—అధికారి తప్పలేదని రి-ఇన్ స్టేట్ చేశారు. లెజిస్లేచరు శ్లక్ టెరియట్ క్-ఆర్డినేటు చేస్తే బాగుంటుందన్నారు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరిబాయి—అవసరమై వచ్చేట్లు చర్యలు తీసుకొన్నారు. ఇటువంటి సందర్భాలలో మూత్రం హెస్టిడిసిస్సు తీసుకుంటారు ఇలాగ చర్యలు తీసుకొనవలసి వలన ఆ ఆఫీసుకు పెద్ద ఇన్ స్టేట్ గా ఉంటుంది. ప్రీక్చర్లు పాస్ చేసిన అధికారిపైన ఏమి చర్య తీసుకుంటారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—స్ట్రీచ్స్ బ్యూ ఏన్ డెవలప్ మెంట్ రేడియారు. తరువారు రి-ఇన్ స్ట్రీట్ చేశారు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరిబాయి:—మండల చంపేసి తరువల ఎంప్లాయి చేసి పారపాలు అంటారుకూడా. వారు చేసింది ఫార్మి లచ్చనా కాదా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—సన్ పెన్షన్ ఒక పనివేమెంటు కాదు. నిరెండ్లీ అని డి సైడుచేసి రి-ఇన్ స్ట్రీట్ చేశారు.

శ్రీ కుడివూడి ప్రభాకరరావు:—ప్రభులుగారు సెస్టిఫికే గా చెప్పారు. రూప్య ఉన్నాయి. ప్రముఖా ఫేసికేసు లెకుండా చిన్న లఫీనరును సన్ పెండుచేశారు. పెద్ద లఫీనరు వయన సీనియరు లఫీనరువయన చర్యలు చేసుకొనడంలేదు. నిన్నకూడ ఓవర్ కనరల్ పేసర్లు తీసుకువెళ్ళారని ఒక సీనియరు మెడికల్ లఫీనరుకు వార్నింగు మాత్రం ఇచ్చారు. హాం శక్రటరి ఇన్ ఫోర్మేషన్ గా చిన్న లఫీనరును సన్ పెన్షనులో పెట్టారు.

* This is a case where the reputation of the Government is involved because we are using two different yardsticks on the subordinates and on the senior officers. Some senior officers have been given lenient view. How can you take action without any prima facie case? Why not these rules apply to the Senior Officers? What is the action you are going to propose?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ఏకైక సమస్య కాదు సీనియర్ లాప్ కనుక కన్ సెర్న్డ్ లఫీనరును సన్ పెండుచేశారు. తరువాత తప్పలేదు అని రి-ఇన్ స్ట్రీట్ చేశారు.

శ్రీ కుడివూడి ప్రభాకరరావు:—అధ్యక్షా, తమరు తప్ప ఎవరిదయినప్పటికీ వై కేరియన్ లైబ్రరీ వాది అని శంకించారు.

The Chair has established a very good tradition for which we are very grateful. When the Home Secretary has done some mistake, the Government ought to take some action against him. Why such special perivileges were shown to the senior officers and why not for the subordinate officers?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ఈ కేసులో సీనియర్ లఫీనరు తప్పలేదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరిబాయి:—బి. ఎ. యన్. లఫీనరు కరెక్ట్ చేస్తున్నట్లు తెలిసికూడా ఏమి చర్యలు తీసుకోరు. 10-10 a.m.

శ్రీ జె వెంగళరావు:—దానికి దీనికి సంబంధంలేదు.

Sri A. Sriramulu: Apart from all other things, since it is an issue involving the prestige of the Government and of the House, the responsibility has been fixed on some body. On whom the responsibility should be fixed? Since the Home Secretary has made some observation, I am asking whether he is prepared to institute an impartial enquiry so that both the Departments may be enquired and some body may be punished. Otherwise, it would amount to shielding all sorts of offences and it will amount to our surrendering to the officers concerned.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ఎవరిని పీల్ చేసె అవసరంలేదు. ఆ రోజు సీనియర్ లాప్ కాబట్టి చర్యలు తీసుకొనాలని అనుకున్నాము. లెజిస్లేచరు శక్రటరియట్

కో-ఆర్డినేట్ చేస్తే బ్రాడర్ ఉండేదికాదు. పుచ్చరలో అలాగ కొ-ఆర్డినేషను ఉండాలని అనుకున్నారు.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు:—సీరియస్ లాప్స్ ఉంది చర్యలు తీసుకొవలసినవి తీసుకొకుండా పుచ్చర గురించి అలోచిస్తున్నారు. ఇప్పుడు జరిగిన అప్రతిష్ట గురించి ఏమిచేస్తారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—పైలు లెప్పించి స్పీకరుగారితో డిస్కస్ చేసి అననరమయిన చర్యలు తీసుకుందాము.

Sri C. V. K. Rao: The Chief Minister is willing to get the file. Let the file be placed before you for examination and let us also examine. It is a matter in which we are involved. The Legislature Secretariat has done a wrong thing and the Chief Minister was misled by the Home Secretary.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—స్పీకరుగారిలో అలోచించి ఏ చర్యతీసుకోవాలి అంటే అది తీసుకుంటాము.

Sri Konda Lakshman Bapuji (Bhongir): What is the practice and procedure in the Legislature Secretariat? As far as my knowledge goes, the Department itself used to deliver the printed material at the Assembly. Is it correct?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—క్లియర్ గా రూల్సులో ఉంది.

Sri Konda Lakshman Bapuji: I am asking the practice.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ఆనాడు మేము డిస్కస్ చేసాము. లెజిస్లేచర్ సెక్రటేరియట్ కలెక్టు చేయాలి.

Sri C. V. K. Rao: Sir, he is contradicting his own statement. Therefore I request that half hour discussion on this subject and all connected records may be placed before you.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—దీనికి డిస్కషను సమన్వయం చేయాలి. నేను ఆయనతో మాట్లాడతాను.

Sri A. Sriramulu: I would only request you to call for the log book to find out whether the van had been to the Printing Press Office actually when there was work. On this particular day, the van did not go. This will have to be investigated.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—మీరు చెప్పిన పాయింట్లు అన్నీ స్పీకరుగారు నేను డిస్కస్ చేస్తాము.

Sri A. Sriramulu: When there was no work, it may be found that the van was misused by the Secretary. You look at the log book and the Secretary should be hauled up.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ఈ ఇన్క్వైరీ అన్నీ ఎ. సి. బి. ఎంక్వయిరీలో వస్తున్నాయి. ఆయనమీద ఎ. సి. బి. ఎంక్వయిరీకి ఆర్డరు చేసాము. అది వేరే కేసు.

Sri A. Sriramulu: This has spread to the entire country through press. Should you leave it so easily?

Sri C. V. K. Rao: The Chief Minister is admitting that the matter has been entrusted to the A. C. B. If that is the position, why should not this particular matter be placed on the table of the House and fix the responsibility on the official concerned? I have no confidence in this set up.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—నేను చారిత్రా మూల్యాది చేస్తాను అని చెప్పాడు కదా.

Sri C. V. K. Rao: Should you not have confidence in the House. You want to side-track the whole thing. Why are you shirking the responsibility?

Sri A. Sriramulu: Why the Legislature Secretary should not be placed under suspension? Why should he be allowed to retire? He is on leave.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ఇంకా ఎలా చేయలేదు రిపోర్ట్ చేయించు, ఆయన సెలవులో ఉన్నారు. ఎ. సి. బి. రిపోర్టు రావాలి. వస్తేనే కాని యాక్షను తీసుకొనడానికి లేదు. సస్పెన్షనులో పెడితే మళ్ళీ ఆయనకు పీఠే సస్పెన్షనులో ఎట్లాగ పెట్టారని అడుగుతారు కదా. ఆ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత చూస్తాను

Sri A. Sriramulu: There is a prima facie case. Innocent people have been kept under suspension.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ప్రయమాఫసీ కేసు ఉంటే సస్పెన్షనులో పెడతాము.

Sri C. V. K. Rao: Let an impartial investigation is made. It is the intention of the House that this matter should be thoroughly probed and investigated.

శ్రీ కె. రంగదాసు:—ఆ రోజున ఆ సీరియస్ నెస్ నుబట్టి ప్రివిలేజి మోషను పెట్టింది మేము. దానిని బట్టి వెంటనే స్టేప్పు తీసుకుంటాము, దానికి భాధ్యులైన వారిమీద తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటామని చెప్పారు. ఆ ప్రకారంగా హెంకాం సెక్రటరీ గారికి ఆదేశం ఇచ్చారు. అప్పటి వరస్థితులనుబట్టి వారు సస్పెన్షనులో పెట్టారు. విచారణ అయిన తరువాత వారిని వదలిపెట్టారు. ఈ చరస్థితులలో ప్రత్యేకమైన వ్యక్తులను దృష్టిలో పెట్టుకొని వదేపదే ఈ హామిలో నిందలను వేస్తూ గవర్నమెంటు తప్పకుండా యాక్షన్ తీసుకోవాలని ఎందుకు పట్టువడుతున్నారో నాకు అర్థం కావడములేదు. ఆనాడు సీరియస్ నెస్ మనదే. ఆనాడు ప్రివిలేజి మోషనులో నాతోపాటు సంరకం పెట్టింది శ్రీ శ్రీరామలక్ష్మణం. ఈ రోజున సెక్రటరీ, సెక్రటరీయేట్ మీద లాగోబుక్కు, ఇవి అవి అంటున్నారు. గవర్నమెంటు దానిని చూసి వరశీలించి యాక్షను తీసుకుంటామని అన్నప్పుడు వదేపదే ఇన్ సెమ్మి చేస్తూ ఒకరిద్దరి పేర్లు పట్టుకొని ఇది చేయడం సభామర్యాదలకు అంత మంచిదిగా ఉండదు. కాబట్టి దయచేసి ఇలాంటి వాటికి ఎక్కువగా మనం ఛార్జు చేయడం మంచిది కాదని మీ ద్వారా సభ్యులకు నేను మనవిచేస్తున్నాను.

Sri A. Sriramulu:—It is only a sort of personal explanation. It is only for the fulfilment of the objectives we raised the privilege, motion, and responsibility is not fixed in furtherance of that privilege motion. Our friend Mr. Ranga Das is relaxed. I don't know why he.....

Sri C. V. K. Rao:—We are not castigating anybody. We are not finding fault with anybody. The Chief Minister should investigate into it. Now the privilege motion stands. Because the C.M. is not prepared to investigate into the whole affair, it is a breach of privilege.

MATTER UNDER RULE 340:

re: Deletion of certain reference in Hon'ble Speaker's
Ruling on 28-2-1975

10-20 a.m. * శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ:—అధ్యక్ష, కృత్యం 6,129 స్టార్లు అలంపూర్ కోర్టు నుంచి క్రిమినల్ కేసు విత్ డ్రా చేసిన విషయంలో గత నెల 19వ తేదీన జరిగిన ప్రార్థనల సందర్భంలో మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానం సరైనది కాదని భారతదేశంలో జరిగిన సందర్భంలో డిస్ కషనుకు పెట్టాలి, మొత్తం రికార్డులు టేబిలు మీద ఉంచాలని డిమాండు చేసినపుడు నేను పేపర్లు స్పీకరుగారికి చూపించవలసింది, అపోజిషను రివజం టేబిల్స్ ను కూడా కాన్ ఫిడెన్సులోకి తీసుకోవాలనే సూచనగా చెప్పాను. తమరు ఆ రోజు జరిగిన చర్చలపైన 28 వ తేదీన రూలింగు ఇచ్చిన సందర్భంలో నేను కూడా ఆ పేపర్లు టేబిలు మీద పెట్టాలని డిమాండు చేసినట్లు పేర్కొన్నాను. అది క్వెరికల్ మిస్టేక్ కావచ్చు, మిస్ కోటింగు మాత్రం జరిగింది. నేను ఆ మాట చెప్పలేదు. గవర్నమెంటు పేపర్లు బల్లపై పెట్టాలని నేను కోరలేదు. తమరి రూలింగు అచ్చు వేయబడుతుంది కాబట్టి దానికి సంబంధించిన ఆ కరక్షన్లు తమరు చేయవలసిందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అది రూలు 340 ఆధారంగా తమ పరిష్కారంతో తమ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. 19 వ తేదీన దీనిపై న అనేక సమస్యలు ఉద్భవించి వస్తున్నాయి. ఆ సాంఘికమైన తమరు రూలింగు ఇస్తామని అన్నారు. నేను ప్రాసీడింగు స్వయంగా చూశాను. పైతలు తమకు చూపెట్టవలసిందని, అపోజిషను వారినికూడా కాన్ ఫిడెన్సులోకి తీసుకోవలసిందని నేను ఇచ్చిన సూచన విషయంలో తమరి రూలింగులో అబ్జర్వేషన్లుకానీ వేరే విధంగాకానీ ఏమీ పేర్కొనలేదు. ఆ విషయంలో తమరు సెంపు ఇన్వలవ్మెంట్ అవసరం ఉంది. తుల్ మోహన్ రావ్ కేసులో ఈ సమస్య వచ్చి వస్తుంది, బల్లపై పెట్టడానికి ప్రభుత్వం నిరాకరించినపుడు, స్పీకరుగారికి చూపించాలని అన్నప్పుడు ప్రభుత్వంవారే ముందుకు వచ్చి స్పీకరుగారికి అప్పగిస్తామని అన్నప్పుడు స్పీకరుగారు వారు ఒక్కరే చూడడానికి నిరాకరించారు. అపోజిషను ప్రతినిధులు కూడా వారికోసాలు ఉంటే చూడడానికి వారికి అభ్యంతరం లేదని స్పీకరుగారు అన్నప్పుడు ప్రభుత్వంవారు దానిని అంగీకరించారు. అది మంచి సాంప్రదాయంకూడా. ప్రభుత్వంవారి స్టేట్ మెంటు నిజం కాదని ఎవ్వకైతే అపోజిషనువారు కొన్ని పేపర్లు కూడా రోల్ చేసి భారతదేశం చేస్తారో అప్పుడు హోనుసు కాన్ ఫిడెన్సులోకి తీసుకొని ప్రభుత్వం వారు ఇచ్చిన స్టేట్ మెంటు సరైనదని చెప్పే బాధ్యత ప్రభుత్వంపైనే ఉంటుంది. ఈ విషయంలో దయచేసి తమ అబ్జర్వేషన్లు ఇవ్వాలని నేను కోరుతున్నాను. మూడవ సమస్య—ఆ కృత్యం సెట్లమెంటరీస్ కొరకు ఇంకా వుంది. ఆ కృత్యం కన్ క్లూడ్ తమరు చేయలేదు. ఆ రోజు సెట్లమెంటరీ కృత్యంను ఆన్ గ్రౌ జరుగుతున్న

సమయంలో ఫైల్ మాపించగలము గైతా ఎన్నికలయ—వేరే సాచింట్లో దిస్కంపాన్టు
 వచ్చాయి. కానీ ఆ డిప్యూటీ సెక్రటరీల ద్వారా అనుభూతిగా ఉండేసరియ్యాయి.
 మీరు (ప్రెసిడింగ్) యాల్ల సెక్రటరీలు. ఎంబ్రాయి పునరావృత్తం చెప్పారు. సెక్ర
 టరీల మొదటి అడిగి నేను ఫైల్స్ పబ్లిషింగ్ సిద్ధంగా ఉన్నాను, దిస్కంపాన్టు నేను
 సిద్ధంగా లేను, అది చెప్పినాను అని చెప్పారు. శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు మాడ
 ఫైల్స్ విషయంలో మేము సెక్రటరీలను అడిగి అది ఉన్నది అని అనగా, నేను
 రూలింగ్ ఇస్తున్నాను, అప్పుడు మేము అది రుజువు అన్నాము. కావున ఈ
 క్వశ్చన్ డిస్కంపాన్టు కారణం బట్టి చేయవలసిన అనుసరణ వుంది. ఆ క్వశ్చన్
 ఐంకా లేప్ప కాలేదు. చుట్టూర్లే కాలేదు. కావున, ఆ క్వశ్చన్ ఫర్టర్ సెక్రటరీల
 కొరకు పోస్టు చేయించి చూడటాన్ని. తమలు దీనిపై సరకు చర్యలు తీసుకోవలసి
 వదిగా కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:—I agree with Sri Konda Lakshmana Bapuji that he did not suggest that the relevant files, records or papers should be placed on the Table of the House.

Regarding the second point I have to say that there is no Rule in the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Legislative Assembly under which the Minister for Revenue can be compelled to show the file and all papers to me for ascertaining facts of the case. It is for the Minister and the House to decide the matter.

Regarding third point, as Mr. Konda Lakshman Bapuji pointed out, that Short Notice Question might be posted for further supplementaries, the Hon'ble Minister while refusing to agree to the discussion on the merits of the withdrawal of the criminal case, repeatedly expressed his readiness to answer the supplementary questions about facts.

I have gone through the proceedings carefully and as mentioned by the Member the Minister has no objection to answer supplementary questions about facts and as such I have no objection to post the Question for further supplementaries and the Members shall confine their supplementaries only to facts.

(Applause)

Sri C. V. K. Rao:—Will it be before the close of this Session?

Mr. Speaker:—Yes.

*Sri Konda Lakshmana Bapuji:—Sir, You have said that there is no Rule enabling you to compel the Minister to submit the files to you. I would point out that in another case that of Sri Narayana Rao, Director, Text Book Press, the Chief Minister offered to place the files and records for your perusal. You may not give a Ruling, but may express your views.

Therefore, when the version of the Minister has been challenged and the House doubts the correctness of the version of the Minister, efforts should be made to take the House into confidence and create a satisfactory atmosphere, wherein the House should think that the informa-

tion given can be taken as correct. At least to that extent you should guide and for everything Rules should not be strictly adhered to. You may advise in what the Government should satisfy this House. You will have to come to our rescue and assistance.

Mr. Speaker:—As far as this point is concerned, I would not add anything more, to what I have already said.

Sri C. V. K. Rao:—On a Point of Order. The Hon'ble Speaker has said that there is no Rule to compel the Minister to place the relevant records and files on the Table. It is such a sweeping justification made that the entire House is put in an extremely delicate position. The entire purpose of the Hon'ble Speaker should be to make the executive responsible to Legislature in a democratic functioning.

When Members should like to know as to what is happening to the entire administrative system, the Hon'ble Speaker, who presides here should come to the rescue of the Members and assist them. The Rules may not be written in so many clear words. As such the Executive may tend to escape, as if it is fool-proof. That concept would make the Executive more arrogant and ruin the country.

Therefore, that observation might damage the entire functioning of the Legislature. You have to assist the Members, when they seek some information from the Government, and the executive may be asked to comply with your directions. That should be the position.

Sri Konda Laxman Bapuji:—Sir, I think it would be better to raise these things, when the Minister for Revenue is present.

Sri A. Sreeramulu:—Sir, Rules are made to ensure democratic functioning of the Legislature. It is better if these two words are defined and explained, 'answerability' and 'accountability'. What is the scope of these two words?

The Hon'ble Speaker of this House has all the powers. That power need not be defined or described in the Rules in so many words, which have been made by this House. This may kindly be kept in mind. For, there is nothing above this House. Ministers may go on committing mistakes and blunders, but we cannot remain mute and silent spectators. We cannot give them a free licence, for, answerability and accountability has been provided.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—అధ్యక్ష, ఇప్పుడు మంత్రివర్గము కేవలం రూల్సు అడ్డము పెట్టుకొనేదానికన్నా కొన్ని కన్ వెన్షన్స్ క్రియేట్ చేయాలి. ఈమధ్య తుల్ మోహన్ రాం వ్యవహారం లోక్ సభలో వచ్చినపుడు, గవర్నమెంట్ ముందుకువచ్చి, ఆ షెల్స్ స్పీకర్ ముందు, ప్రతిపక్ష నాయకులముందు పెడతామని ఒప్పుకొని పెట్టారు. ఆ మాదిరిగా ఈ ప్రభుత్వం ఎందుకు ముందుకు రాకుండా ఉంది? భయపడుతున్నదా? ఆ షెల్ చూపితే తాము గందరగోళ పరిస్థితిలో పడిపోతామని అనుకొంటున్నారా? అటువంటి కన్ వెన్షన్స్ ఎందుకు పెట్టకూడదు? షెల్ చూపించ

Ruling by Hon'ble Speaker
 re: Privilege Motion against
 Sri P. Narasa Reddy,
 Minister for Revenue
 (Disallowed).

7th March, 1975. 423

గానికి ఎందుకు భయపడుతున్నారు? మేము ఏమీ భయపడటం లేదు, ఆ స్పీకర్
 చ్చి వడస్తామని చెప్పాలి.

శ్రీ కె. రంగదాస్:-అధ్యక్ష, ఒక గౌరవ సభ్యునికి సంబంధించిన వ్యవహారంగా
 ది జరుగుతున్నది. ఇంతకుముందు కొండా లక్ష్మన్ బాపూజీగారి స్థలానికి సంబం
 దించింది వచ్చినప్పుడు ఇక్కడ ఒక స్టేట్ మెంట్ చెప్పే అవకాశం వారికి ఇవ్వటం
 దిరిగింది. ఇప్పుడు ఒక గౌరవ సభ్యునికి సంబంధించి వదేవదే ఇటువంటిది జరిగినప్పుడు
 ఈ వ్యవహారానికి సంబంధించిన సభ్యునికి ఇక్కడ స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వటానికి అవకాశం
 వ్వటం మంచిది. ముందు ఆ గౌరవ సభ్యుడు స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చిన తర్వాత-చర్చ
 వనకాశం ఇస్తే బాగుంటుంది అటువంటి అవకాశం వారికి ఇవ్వటం మంచిదని మనవి
 వేస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:-అధ్యక్ష, అటువంటి అవకాశం సభ్యులు
 కోరితే ఇస్తారా? లేకపోయినా ఇస్తారా?

Mr. Speaker:—In regard to the points now raised, I have already
 stated that I am also a Member of the House, and I derive my powers
 from this House and exercise them for the benefit of this House in
 order to see that debates go smoothly and order is maintained.

According to Rules passed by this House, which Rules are supreme,
 I have already interpreted the Rules, and I have given my Ruling,
 keeping in view also the observations of the Speaker, Lok Sabha.
 Therefore, it is now for you to help yourselves, if anything prohibited.
 Whatever is my interpretation, it is binding as far as this House is
 concerned.

RULING BY HONBLE SPEAKER.

re:—Privilege Motion against Sri P. Narsa Reddy, Minister for
 Revenue (Disallowed).

Mr. Speaker:—On 19th February 1975, the Minister for Revenue
 while answering to a Short Notice Question No. 140-A (6196-Q) had
 stated that a criminal case No. 18/72, under section 321, Criminal
 Procedure Code, 1973, at the instance of the Government was
 withdrawn by the Public Prosecutor, with the consent of the Court.

Sri C. V. K. Rao:—In which connection, it is placed, Sir? 10-30 a.m.

Mr. Speaker:—Privilege Motion

Sri A. Sriramulu:—I request you to postpone it. When the
 Minister is present, you can take it up.

Mr. Speaker:—I am not permitting.

Sri A. Sriramulu:—We should be given an opportunity. Better the
 Minister is also present,

Mr. Speaker:—Because I have already read, passed order. That is why I am reading it here.

Sri A. Sriramulu:—Before you finally pronounce your verdict on my motion, I should be given an opportunity to atleast argue my case. If it is not given.....

Mr. Speaker:—If I permit you. There are two stages. That is why I am reading it. Without giving any opportunity I can disallow. While disallowing I am mentioning it because that is what you wanted.

Sri A. Sriramulu:—Our request is different. We wanted that before taking any decision on my motion, we should be heard, so that we can advance our arguments and somebody also may contribute his arguments.

Mr. Speaker:—Anyway this is what I have done. Next time I will hear you and see what can be done.

“Sri A. Sriramulu and nine others have given.....”

Sri N. Srinivasul Reddy:—Please read out the others names also.

Mr. Speaker:—I will read the names later.

“Sri A. Sriramulu and nine others have given notice of Privilege Motion against the Minister for Revenue on the ground that the Minister for Revenue while answering Short Notice Question No. 140-A on 19th February 1975 stated that the Criminal Case had to be withdrawn as the Police expressed the view that the case could not be sustained and this statement according to the Members was incorrect. The Members contend that the Minister had deliberately willfully and knowingly misled the House and thus committed a contempt of the House and as such the matter must be referred to the Privileges Committee.

To mislead the House, is a major ground of committing a contempt of the House. As mentioned by Pachauri in Law of Parliamentary Privileges at page 239:

But acts which mislead or tend to mislead must be done wilfully, with the intention to mislead or deceive. The element of deliberateness is an essential ingredient of the offence. There may be a number of statements or depositions coming up before the House or its Committees which may not be wholly true. Many statements made before it may in the end be found to be based on wrong information given to those who had made them. Such statements will not constitute a contempt if their author has made them in the belief that his information is true. As a rule of order in debates, charges of deliberate falsehood against members cannot at all be made and if a Member wants to charge another member or other person for having deliberately misled the House, it can be only done through a substantive motion to that effect.

Ruling by Hon'ble Speaker
re: Privilege Motion against
Sri P. Narasa Reddy,
Minister for Revenue
(Disallowed).

7th March, 1974.

When Dr. Ram Manohar Lohia raised a question of privilege on 22nd August 1966 against the then Minister for Education, Sardar Hukum Singh, Speaker, Lok Sabha while disallowing the motion observed as follows:—

“If a Minister or Member makes a statement himself knowing it to be false, then alone the question of breach of privilege arises. Otherwise mistakes might creep in, some errors might be made, even some lapses might be committed, but they do not constitute in any case a breach of privilege. I have already ruled this and I repeat it now. There is no question of breach of privilege in this case and I rule it out.”

To know the correct position the matter was referred to the Minister for Revenue with a request to state what he has to say and the Minister has sent a reply which reads as follows:—

“Kindly refer to the letter cited with which a copy of the notice of privilege motion given by Sri A. Sreeramulu and others against me has been communicated for my comments.

The point made by the Members who have given notice of breach of privilege is that despite a pointed reference made by them to the report of the Inspector-General of Police that the payment of Rs. 7,000 did not alter the position in any way in the criminal case and hence the question of withdrawing case did not arise and the opinion of the Law Department, I reiterated that the case had to be withdrawn since the Police expressed the view that the case could not be sustained.

I submit that during the discussions in the House on 19th February 1975, I did not refer to the opinion given by the Inspector-General of Police or the Law Department regarding the withdrawal of the case nor did I say that the case had to be withdrawn. I merely stated in answer to clause (b) of the Short Notice Question that the report of the Police disclosed that there was no sufficient evidence to sustain the charges against the accused, as the Deputy Inspector-General of Police had reported through the Inspector-General of Police that the prosecution will not be able to prove the charge of forgery beyond reasonable doubt. The Government took into account all the circumstances of the case and the opinions expressed by different departments before coming to a considered decision. I submit that there is no conflict or contradiction or mis-statement of fact in the observations I had made on the floor of the Assembly.”

On 19th February 1975 the Minister while replying to the clause (b) of Short Notice Question stated that the case arose as a result of family dispute and the report of the Police disclosed that there was not sufficient evidence to sustain charges against the accused. Sri A. Sreeramulu then pointed out that the Inspector-General of Police said that it was not advisable to withdraw the case and demanded that a copy of the particular opinion which said that the case would not be sustainable

should be placed on the Table of the House and the Minister cannot escape his responsibility. To this the Minister for Revenue replied as follows:—

“Now so far as the Police report is concerned, the answer is we have said that we have withdrawn the case because more or less it is a family dispute and the Police have said that this case cannot be sustained.”

Even while replying to points raised by Sarvasri Madan Mohan, C. V. K. Rao, V. Srikrishna, M. Omkar, the Minister for Revenue repeated the same reply and added that he never said that the Police had asked not to withdraw or Police said this or that.

From this it is clear that the Minister stated in the oral answer and in the subsequent discussion that the report of the Police disclosed that there was no sufficient evidence to sustain the charges against the accused. He did not specifically refer to the opinion of the Inspector-General of Police or the Law Secretary nor to the opinion of the Deputy Inspector-General of Police, in the House, though he has made a reference to the report of the Deputy Inspector-General of Police in his written reply, dated 25th February 1975. In his reply in this House he made a general statement about the ultimate opinion of the Government and that it was based on the Police reports. He did not at any stage deny the statement of Sri A. Sreeramulu that the Inspector-General of Police or the Law Secretary gave a contrary opinion.

10-40 a.m.

The Government has taken an over all view of the matter and decided to ask the Public Prosecutor to withdraw the case after obtaining the permission of the Magistrate.

Thus there appears to be no prima facie case of breach of privilege. Hence I disallow the motion.”

Sri A. Sriramulu:—The Minister very clearly admitted that the Police reports disclosed that the case could not be sustained. So, there is the Police Report. I said the Police never expressed at any time any doubt that the case cannot be sustained. I wanted the Hon'ble Speaker to call for this file and see to get at the truth, because.....

Mr. Speaker:—As I have observed now he did not contradict your statement with regard to the Inspector-General of Police or the Law Secretary.

Sri A. Sriramulu:—The crux of the whole thing is police never expressed any doubt in regard to pursuing prosecution. On the other hand, the Inspector-General of Police is of the firm opinion that there was no case for withdrawal.

Mr. Speaker:—That is what he said. That is not contradicted.

Sri A. Sriramulu:—How can the Minister say that the Police Reports disclosed that the case cannot be sustained. It is contradictory.

Ruling by Hon'ble Speaker
re: Privilege Motion against
Sri K. Narasimha Reddy,
Minister for Revenue
(Disallowed).

7th March, 1975 427

Mr. Speaker:—He did not rely upon the opinion expressed by anybody. He has taken the over-all view.

Sri A. Sriramulu:—There are two points. One is, the case can be withdrawn or can be ordered to be withdrawn, if the prosecution is diffident of pursuing the matter. The Inspector-General of Police is the supreme authority. He is the Head of the Department, and he has stated that there is no need to withdraw the case. It is written in the file. Knowing it fully and knowing also that the Law Department was of the opinion that the case should not be withdrawn, the Minister very deliberately, wilfully misled this House by saying that the Police Reports disclosed that the case cannot be sustained. It is a very clear case of privilege. So, I want to move a substantial motion against this Minister for deliberate falsehood.

Sri S. Jaipal Reddy:—Point of Order, Sir. Sir, I am not referring to the ruling. But I am speaking on the same issue. The Minister, in his letter to you, stated that the D.I.G. of Police had stated that there was not much case for trial. Therefore, he said in his replies on 19th February 1975 that the Police Reports had disclosed that there was not sufficient case. My point of order is, what is the 'Police Report' for the Government? Can the opinion expressed by the D.I.G. or the Superintendent of Police be the opinion of the Police Department. For the Government it is the view of the Head of the Department. In this case the view of the Inspector-General of Police has to be the view of the Police Department. Therefore, the Hon'ble Minister for Revenue was wrong. He confused D.I.G.'s opinion with the Police Department view. So, I request the Hon'ble Speaker to give a ruling as to what opinion constitutes the opinion of the Police Department from the viewpoint of the Government.....the view of the D.I.G. or the view of the Inspector-General of Police?

Mr. Speaker:—He did not say any opinion about it. He did not rely upon any opinion.

Sri S. Jaipal Reddy:—Even according to your ruling, he did refer to the Police Reports. What constitutes the 'Police Report'? It is the view of the Inspector-General of Police that constitutes the Police report and not that of the subordinate officers, may be D.I.G. or Superintendent of Police.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు — అధ్యక్షా, మంత్రిగారు దీనిని పైజ్జ్ ట్రాక్ చేయడానికి ఇది కుటుంబ తగాదా అని వదే వదే చెబుతూ వచ్చారు. మీరుకూడా కుటుంబ తగాదా అన్నారు. నాకు భారతంలో కథ గుర్తుకు వస్తున్నది. ద్రౌపది నస్త్రాలు పీకేస్తున్నప్పుడు కౌరవులు యిది కుటుంబ తగాదా అని అంటే భారతం లేవలేదు. ఇది కుటుంబ తగాదా అనే సాకుతో చెయ్యడానికి వీలేదు. డిఫరెంట్ రూల్స్ క్రింద మేము ఇచ్చాము దీనిని డిస్మిస్ చెయ్యడానికి అవకాశం యివ్వవలసినదిగా తమమ ప్రార్థిస్తున్నాము.

Sri A. Sriramulu:—Sir, For that point of order, the Minister will have to give us an idea about what exactly is the 'Police Report'. On

Matter under Rule 341-
re: Non-admittance of
students for 7th and
10th Class Public
Examination for want
of qualifying attendance

that point, which is a pertinent point, you should give the ruling, as to what constitutes the police report and is the view of the S.P. or the Sub-Inspector—what exactly is the definition or imagination of this phrase 'Police Report'?

Mr. Speaker:—Notice under 341.

Sri S. Jaipal Reddy (Kalvakurthy):—Kindly say whether you are reserving the ruling. If you do not say, what is that I can understand?

Mr. Speaker:—I will examine the matter and give a ruling.

MATTER UNDER RULE 341.

Re: Non-admittance of Students for 7th and 10th Class Public Examinations for want of qualifying attendance.

10-50 a.m.

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి:—అధ్యక్ష మహాశయా, 17 వ తేదీన సెనెంట్ క్లాస్ ఎగ్జామినేషన్స్, 29 వ తేదీన టెన్త్ క్లాస్ ఎగ్జామినేషన్స్ జరగబోతున్నది. అయితే, ఇటువంటి పరీక్షలు జరగబోయే సందర్భంలో కొన్ని ప్రైవేట్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్—హైదరాబాద్, సెంట్ ఆఫ్ ఇటువంటి స్కూల్స్ విల్ ఫుల్ గా కొంతమంది విద్యార్థులకు పరీక్షలకు రాకుండా చేస్తున్నారు. జి.ఓ.యం.యన్. నెం. 1781 డిసెంబర్ 27-11-71. మెమో నెం. 1850/ఎన్-2/71-14/డెటెక్ట్ 5-4-72 ప్రకారం వారు ఎరిజిబుర్. ఈ జి. ఓ. ఈ మెమో ప్రకారంగా ఏ విద్యార్థి కంటే 80 సెంట్స్ అటెండెన్స్ ఉంటుందో వారందరినీ పరీక్షకు కూర్చోబెట్టాలని—దానికంటే ఎక్కువే చిన్నపిల్లలు అప్పుడు అలా వుంటారో వాటికి 10 సెంట్స్ ప్రామాణికంగా మనస్థూలం చేయవచ్చునని వుంది. అలా కాకుండా, వేరే కారణాలతో విద్యార్థులను సెనెంట్, టెన్త్ పబ్లిక్ పరీక్షలకు కూర్చోకుండా చేస్తున్నారు. వారి తలిదండ్రులు ఎంతో ధనాన్ని వెచ్చించారు, సిబ్బంది సంవత్సరమంతా కష్టపడి చదివించారు. అటువంటి వారిని అవదం దురదృష్టకరమని మనవి జేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం చక్క మూసుకుని కూర్చుంటే వారి జీవితం దుర్భరంగా తలచుంటుంది, అది దారుణం పోరాని మనవి జేస్తున్నాను. వెంటనే వారిని పరీక్షకు కూర్చోబెట్టటయ్యిగా ప్రైవేట్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ కు మంత్రిగారు డైరెక్ట్ యిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ డి. పి. స్వామి :—అధ్యక్షా, ఎవరినీకూడా డిటెయిన్ చేయకూడదని వారి ఇన్స్టిట్యూషన్స్ యివ్వడం ఉంది. కాని వారు వచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారంగా, ఈ హైదరాబాద్ స్కూలు, కలకత్తా స్కూలు డిటెయిన్ చేయడం కాదు, ప్రైవేటుగా హాజరు కట్టించి ఇన్స్టిట్యూషన్స్ యివ్వారు. వారి స్కూలుమంది ఎక్కువ అంది పాఠశాలకు అని అందాని—కొంచెం స్టడీస్ లో నీకోగావున్న నలుగురిని వారు ఆ విధంగా డైరెక్ట్ చేశారు. అది మాం దరిసి అట్లా చెప్పడంనీ వీరేలేను, వారు క్లాస్ ము డిటెయిన్ చేయకూడదని ఎమ్మీట్ చేయమని చెప్పాము, ఎమ్మీట్ చేశారు. ఇది

Calling Attention. 7th March, 1975.
re: Financial Assistance
to Journalists in-
jured in the Mini
Bus accident at
Nakrekal.

429

హోలిమేరీ స్కూలుకు సంబంధించిన విషయం. సెంట్ ఆన్స్ స్కూలు విషయం మాకు తెలియదు. అటువంటిదేమైనావుంటే రెక్టిఫై చేస్తాం.

Sri P. Janardhana Reddy:—In this particular case, we have approached the D. E. O. also. The parents of the child en approached the concerned D. E. O. She expressed her inability. దయచేసి డైరెక్టర్స్ యిప్పించమని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు:—ఎవరినీ డిటెయిన్ చెయ్యకూడదని ఇదివరకే డైరెక్టర్స్ వుంది.

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి:—వాళ్లు గవర్నమెంటును ఖాతరు చెయ్యడం లేదు.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు:—అట్లా చెయ్యడానికి వీల్లేదని మేము ఇన్స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. అటువంటిది ఏమైనావుంటే, వాటికి సంబంధించికూడా ఇన్స్ట్రక్షన్స్ ఇస్తాము.

CALLING ATTENTION.

Re: Financial assistance to Journalists injured in the Mini-Bus accident at Nakrekal.

Mr. Speaker: This question was completely answered last time in extenso. I do not think there is anything further to be made, because it is already answered.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:—అధ్యక్ష, ఈ సందర్భంలో, ఇదివరకు ఇది వచ్చి వప్పటికీ, ఇప్పుడు ఒకటి రెండు విషయాలు నేను చెప్పదలచుకున్నాను.

Sri P. Ranga Reddy:—So far as this matter is concerned it is put on the agenda. This is completely answered. I understand, the Hon'ble Member wanted to know about the artificial limb which Mr. Murtuza wanted and that was actually referred to the H.H. and M.A. by the Health Minister who was to answer. As I said he is trying to know from the Railway people who met all the expenditure upto now as to what steps they have been taking. I also promised the other day that in case if there is any failure on their part, our Government will see that the artificial limb is made available. Therefore, I cannot once again answer it. Regarding other matters, I have fully answered only day before yesterday when the matter was raised, Sir.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి:—అధ్యక్ష, హెల్తు మినిష్టరు ప్రామిస్ చేసినట్లుగా యివ్వలేదు. ముర్తుజాగారికి ఆర్థోపీషియల్ లింబ్ యిస్తామని హెల్తు మినిష్టరుగారు ఒప్పుకున్నారు. కానీ, ఆయన ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. ముర్తుజాగారు ఒక నెల నుంచి ఆయన సొంత ఖర్చుతో వూనాలో వున్న సంగతి వారికి తెలుసా? ఈ ఖర్చు

re: Misappropriation of
Funds of Lakshminarayana
Swamy Temple, Yadagirigutta,
by the Executive Officer.

ఎవరు బేర్ చేస్తారు? దానిని గురించి సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు వ్రాశారా? తరువాత, చనిపోయినవారి కుటుంబానికి సహాయం చేస్తామని చెప్పారు. స్టేటు గవర్నమెంటు యింతవరకూ సహాయం చేయలేదు. సెంట్రలు గవర్నమెంటు పైన కూడా ఒత్తిడిచేసి సహాయం చేయించాలి. స్టేటు గవర్నమెంటు కూడా సహాయం చేయాలి. ఎంత సహాయం చేస్తారు?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:—మొత్తం జాగిరి విషయంలో నేను కనుక్కుంటాను.

First of all I will enquire from the Railway authority who promised to bear the expenditure, who also bore the expenditure when he was here and find out at what stage the artificial limb matter stands exactly. And as I said earlier, if there is anything to be done on the part of our Government, I assure the Member that we will certainly do whatever is required. I have examined the matter. The contribution from the Indian Herald is Rs. 5,000 and Rs. 502 was also collected from the Working Journalists. Some of the Working Journalists and others suggested that this money may be given away to the Members of the deceased families along with the assistance which the Government proposes to give. That matter is ready for decision. In a day or two, decision will be taken. And actually a small function was also proposed for distributing this amount. It will be done very soon.

Smt. J. Eshwari Bai: In how many days are you going to do this? Will this be announced in the House or will you inform later?

Sri P. Ranga Reddy: It is not necessary. In a day or two, I said we will take the decision. About the exact date of the function we will have to consult friends who are enthusiastic. But even that may not take long. Perhaps within a week the whole thing will be completed.

re: Misappropriation of funds of Lakshminarayanaswami Temple, Yadagirigutta by the Executive Officer.

శ్రీ పాగి సూర్యనారాయణరాజు:—అధ్యక్షా, యాదగిరిగుట్ట శ్రీ లక్ష్మీ నరసింహస్వామి దేవాలయం ధర్మకర్తలలోని కొందరు ఈ సావధాన నోటీసులో పేర్కొన్న ఆంశాలను పేర్కొనుచూ 4-1-1975 వ తేదీన ప్రభుత్వానికి అర్జీ సమర్పించారు. ఈ అర్జీలో ఈ దేవాలయపు లోగడ ఎక్స్ క్యూటివు ఆఫీసరుపైననూ, సూపర్ వ్యూజరు పైననూ కొన్ని ఆరోపణలు చేయబడినవి. ఈ అర్జీ అందినవెంటనే దేవదాయశాఖ కమీషనరును దర్యాప్తుచేసి రిపోర్టు వంపమని ఆదేశించడమైనది. కమీషనరు దర్యాప్తు జరుపుచున్నారని ప్రాథమిక దర్యాప్తులో కొన్ని లోపాలు కనిపించినందున ఆ ఆఫీసరులను సంజాయిషీ కోరడమైనది. అదికాక, లోకల్ ఫండు ఎక్స్ క్యూటివు ఎగ్జామినరును ఒక ఆఫీసరును వంటి ఆడిట్ చేయించవలసివదిగా కూడ కమీషనరు కోరినారు. ఆడిట్ రిపోర్టు అందగానే తదుపరి చర్య తీసుకొనబడును.

re: Strike by contract
labourers with
Caltex Oil Refinery
at Visakhapatnam.

Certain Trustees of the Yadagirigutta Devasthanam submitted a memorandum, dated 4th January 1975 to Government levelling certain allegations similar to those referred to in the call attention notice, against the former Executive Officer of the Devasthanams and the Supervisor.

On receipt of the said representation, instructions were issued to the Commissioner, Endowments to enquire into the matter and send his report. The Commissioner, Endowments has got the matter enquired into. As certain irregularities and procedural defects were noticed in the preliminary enquiry the Commissioner, Endowments has called for the explanation of the concerned officers. The Commissioner has also requested the Examiner of Local Fund Accounts to depute an officer to conduct a special audit. Further action will be taken on receipt of the audit report.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:—ఇది ఆడిటుకు సంబంధించినదికాదు. ఫండ్లు మిస్ యూజ్ అయినాయనీ, బొమ్మలు చెక్కడానికి మదరాసునుండి కొందరిని పిలిపించి. వారి కోసం యిచ్చిన డబ్బులో కొంత కాజేశారనీ, ఫర్నీచరులో కొంతడబ్బు తిన్నారనీ ఉన్నాయి. ఇవన్నీ ఆడిటులో యిన్వెస్టిగేటు చేయిస్తారా?

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు:—అవన్నీ చేయిస్తున్నాము.

Re: Strike by contract labourers in the Caltex Oil Refinery at Visakhapatnam.

శ్రీ పి. సవ్యాసరావు:—అధ్యక్షా, కాలీటెక్సులో నెలవారీ వర్కర్లు 200 మంది, కాంట్రాక్టు లేబరుగా పనిచేస్తున్నవారు 200 మంది వున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం కాంట్రాక్టు లేబర్ (ప్రావిజన్ అండ్ రెగ్యులేషన్) చట్టము అమలు జరుప మని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తాఖీదు లివ్వడం. బోర్డుకూడా ఏర్పాటు చేయమని చెప్పడం జరిగింది. మన ప్రభుత్వంవారు బోర్డు మెంబర్లును నియమించారు కానీ చైర్మనును ఇంతవరకూ నియమించలేదు. మంత్రులు—వారిలో వారికి కుదరక యింతవరకూ ఎవరినీ చైర్మనుగా వేయలేదు. బోర్డు నిర్మాణం కాకపోవడం వల్ల కేంద్ర చట్టములోవున్న నిర్ణయాలు అమలు కాకుండా పోయాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం కాంట్రాక్టు లేబరు హక్కులను రక్షించడానికి వూసుకున్నప్పుడు—చైర్మను విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఏకీభావం కుదరకపోవడం మూలంగా బోర్డు నిర్మాణం కాలేదు. ఒక్క కాలీటెక్సు లోనే కాదు. అనేక చోట్ల ఈ కాంట్రాక్టు లేబరు సమ్మెచేసే పరిస్థితి కనిపిస్తోంది. ఈ బోర్డును ఎప్పుడు వేస్తారు? వారికి సరైన మనిషి దొరకపోతే ట్రేడ్ యూనియన్ ఫ్రంటులో చైర్మనుగా పనిచేసేవారే లేరా? వారు కుమ్ములాడు కుంటుంటే—చైర్మనుగా ఒక మనిషి కావాలంటే మేము బ్రహ్మాండంగా పనిచేసే మనిషిని చైర్మనుగా యిస్తాము. వెంటనే బోర్డు నిర్మాణం చేసి, కాంట్రాక్టు లేబరుకు జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని

యాలను తొలగించడానికి, సెంట్రలు చట్టాన్ని అమలు చేయడానికి పూనుకోవాలని మీ ద్వారా వారు తగిన సమాధానం యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. అంజయ్య:—అధ్యక్షో, మెయిన్ యిన్ఫ్యూ సెటిల్ అయిపోయింది. ఒక రూపాయి పెంచారనీ వార్త వచ్చింది నాకు బోర్డు నిర్మాణం గురించి ఈ నెలాఖరు లోపలనే ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుంది. తొందరలోనే నిర్మాణం చేస్తాము.

శ్రీ వి. సన్యాసీరావు:—మెంబర్లును అందరిని కాన్స్టిట్యూట్ చేశారు. చైర్మను దగ్గర తగాదా వచ్చి ఆ బోర్డు నిర్మాణం కాకుండా చేశారు. అది నిజమంటారా కాదంటారా వారు?

శ్రీ టి. అంజయ్య:—చైర్మనుగా అనుభవం వున్నవారిని పెట్టితే బాగుంటుందని చూస్తున్నాము. కాంట్రాక్టు లేబరు గురించి సెంట్రలు గవర్నమెంటు యాక్టు అమలు చేయడానికి బోర్డు కావాలి. కొన్నిపేర్లు మా దగ్గరకు వచ్చాయి. సెలెక్టు చేసి చైర్మనును త్వరలోనే వేస్తాము.

శ్రీ వి. సన్యాసీరావు:—చైర్మనును నియమించుకోడానికి ఆరు నెలలు కావాలా?

శ్రీ టి. అంజయ్య:—ఆరు నెలలు కాదు. ఒక నెల అయింది. ఫైలు నా దగ్గర ఉన్నది. త్వరలోనే వేస్తాము.

re: Fixation of Minimum Wages, etc., for workers in different vocations.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:—అధ్యక్షా, కార్మికులకు ఇప్పుడు ఇస్తున్న వేతనాలు 11-00 a. m. వారి జీవనానికి సరిపడేట్లుగా లేవు. మన రాజ్యాంగంలో కూడా విబంధనపెట్టి ప్రభుత్వం వేజు కమిషనరు పెట్టి నిర్ణయం చేసేటప్పుడు మినిమం వేజు మొదలైన వాటి విషయంలో జీవించడానికి ఆధారమైన వేతనం ఇప్పుడవతే చాలా వివేకపూరితమైన పద్ధతులలో శ్రామిక ప్రజలు జీవించవలసి ఉంటుంది. ప్రభుత్వం ఒక కమిటీని నియమించాలని ఆ కమిటీ వారు సీడ్ బేస్డ్ వేజును ఫిక్స్ చేయడానికి పూనుకోవాలని కార్మికమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. మినిమం వేజు అన్నప్పుడు ఎంత తక్కువ ఇప్పు గలరో అంత తక్కువ ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. పెట్టుబడిదారులకు భూస్వాములకు అనుగుణమైన విధానంగా ఆర్థిక వ్యవస్థ ఉండడానికి లేదు. కష్టించి పని చేసేవారికి సీడ్ బేస్డ్ వేజు ఇవ్వాలి. దానికి ప్రభుత్వం ఒక మెషినరీ ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri T. Anjaiah:—The 15th Session of the Indian Labour Conference generally indicated that the “need based minimum wage” should be calculated taking into consideration the following:—

1. A standard working class family should be taken to consist of 3 consumption units for one earner.
2. The minimum requirements of food in take should be calculated at 2,700 calories.

3. Clothing requirements should be taken as 72 yards per annum for a family of 4 members

4. House Rent Allowance should be same as charged under the Subsidised Industrial Housing Scheme.

5. Fuel, lighting and other miscellaneous items should be at 20 per cent of the total minimum wage.

But several Wage Boards constituted by Central Government and even the National Commission on Labour came to the conclusion that it is not feasible to have a need based minimum wage as recommended by the Indian Labour Conference for the following reasons:—

(a) It would be beyond the capacity of the Industries to pay.

(b) It would unduly affect the relativity of wages in the industry in the same region.

(c) It would result in excessive and abrupt increase in wages, and

(d) It would be an extravagance at the cost of the consumer on whom the burden of increased wages would fall.

Therefore, fixation of living or need based minimum wage is neither feasible nor practicable.

However, under the Minimum Wages Act, Government are fixing on revising minimum rates of wages in all scheduled employments having regard to all relevant factors including the cost of living.

శ్రీ పి. వి. కె. రావు:—ప్రభుత్వం పదేపదే సోషలిజం అమలు చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వం నీడ్ బేస్డ్ వేజ్ ఇవ్వాలనే సూత్రాన్ని కాలదన్నే పరిస్థితులలో వాదన తేవడం విచారకరమైన విషయం. వాదనలో కెసాసీటీ ఆఫ్ ది ఇండస్ట్రీ టు సే అన్నారు. పరిశ్రమ భరించడమంటే పెట్టుబడిదారు భరించడం అన్నమాట. పెట్టుబడిదారు దేనిని భరిస్తాడు—లాభాలు మాత్రం భరిస్తాడు. పని చేసే కార్మికులు జీవించడానికి అవసరమైన వేతనాలు ఇవ్వలేకపోతే పెట్టుబడిదారు దివాళా తీస్తున్నాడు అన్నమాట. అటువంటి పరిశ్రమలను ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి. ప్రభుత్వం క్రింద ఉన్న లక్షల కొలది ఉద్యోగులకు కూడా దీనిని అమలు చేయడంలేదు. ఇది తప్పకొడానికి వీలు లేనిది. బహుజనం వీడించబడే విధానంలో వ్యవస్థను ఉంచడంవల్ల సాంఘిక సంక్షోభం, విప్లవ పరిస్థితులు వస్తాయి. కనుక ఈ సూత్రాన్ని అంగీకరించిన మీదట ఎక్కడ వీలుంటే అక్కడ అమలు చేస్తామని ఎష్యూరెన్స్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. అంజయ్య:—ఎక్కడ వీలుంటే అక్కడ నీడ్ బేస్డ్ వేజ్ ఇవ్వాలనే దానికి వీలుగా కమిటీని కాన్స్టిట్యూట్ చేస్తాము. కొన్ని పరిశ్రమలలో మినిమం వేజెస్ ఇవ్వడం లేదు. ఫెయిర్ వేజెస్ కూడా ఇవ్వడంలేదు.

శ్రీ చల్లారెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి:—అధ్యక్షా, నరసంపేట ప్రాంతంలో త్రాగడానికి మంచి నీరు విషయంలో చాలా కొరతగా ఉంది. దానికి ప్రత్యామ్నాయ మైన ఏర్పాట్లు ఏమి చేయబోతున్నారో వివరంగా ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri L. Lakshmanadas:—The Protected Water Supply Scheme at Narasampet in Warangal district was taken up under Normal Programme at an estimated cost of Rs. 2-67 lakhs in the year 1964 and the scheme was completed and commissioned. Later it was found that the water available at source is not sufficient to meet the demands of the village. Hence a new source is proposed by providing two bore wells on the left side of the bank of Pakhal vagu (surplus course) nearby Mattu Viralam which is 3.4 K.M. away from Narasampet village. Accordingly, an estimate for improvement to the existing scheme costing Rs. 3-20 lakhs has been approved by the Chief Engineer (Panchayati Raj). The said scheme has also been sanctioned for assistance under the Accelerated Development of Backward areas under Six Point Formula.

The Government have released an amount of Rs. 2-62 lakhs during the year 1974-75 towards the scheme. The balance amount of Rs. 58,000 is proposed to be released during the year 1975-76.

In view of the above, adequate steps have been taken to provide drinking water facilities to the people of Narsampet village in Warangal district.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం:—రూరల్ వాటర్ సప్లయి పోర్టుఫోలియో సుబ్పారాయుడు గారిది. పంచాయతి రాజ మంత్రిగారు ఎట్లా జవాబు చెబుతున్నారు? నరసంపేట తాలూకాలోనే కాకుండా జనరల్ గా కూడా చాలా చోట్ల డ్రింకింగ్ వాటరుకు కొరత బాగా ఉంది. గుండ్లూరుకు దగ్గరలో ఉన్న ఊటుకూరు గ్రామంలో చాలా కొరత ఉంది. మంత్రిగారు అక్కడ వాగ్దానంకూడా చేసారు. మంత్రిగారు చెప్పారు కనుక వారం, పది రోజులలో పరిష్కారం అవుతుంది అనుకున్నారు. ఇంతవరకు ఏమీ జరుగలేదు. జనరల్ గా ఏమి చేయదలచుకున్నారు? ప్రత్యేకంగా మంత్రిగారు వాగ్దానం చేసిన గ్రామం గురించి ఏమి చేయదలచుకున్నారు?

శ్రీ ఎల్. అక్షయదాసు:—జనరల్ గా ఎక్కడెక్కడ ఇబ్బందులున్నాయో సమాచారం తెప్పించి చెబుతాను.

PAPER PLACED ON THE TABLE

REPORT OF THE DECISIONS OF THE BUSINESS ADVISORY COMMITTEE OF 6TH MARCH 1975.

Sri A. Veerappa: Sir, with your permission, I beg to place on the Table a copy of the Report on the decisions of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 6th March, 1975.

Mr. Speaker: Paper placed on the Table.

**REPORT OF THE DECISIONS OF THE BUSINESS ADVISORY COMMITTEE
TAKEN AT ITS MEETING HELD ON 6TH MARCH, 1975.**

The Business Advisory Committee at its meeting held on 6th March, 1975 decided that the Assembly will meet from 4-00 p.m. to 7-00 p.m., on 13th and 14th March, 1975 to transact Business relating to Budget Demands.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:—బి ఏ సీ ఈరకంగా నిర్ణయం చేసారు అనుకోండి. దానివల్ల రెస్ట్ లేకుండా ఉంటుందేమో. లెజిస్లేచరు సెక్రటేరియటు స్టాఫ్ యాతన వడిపోతారు. ఈ సందర్భంలో తమ ప్రెజిడెంట్ ఒక సూచన చేసారు. వారికి బోనసు ఇప్పించాలని సూచించారు. ప్రెస్ వారికి కూడా సదుపాయాలు లేవు. వారు 24 గంటలు ఇక్కడే కూర్చోవాలి. మనం ఎంతసేపైనా కూర్చోవచ్చు. స్టాఫ్ ఎఫీషియన్సీ గురించి కూడా యోచించాలి కదా. ఈ విషయం తమరు దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను.

**ANNUAL FINANCIAL STATEMENT
(BUDGET) FOR 1975-76:**

(Budget) of 1975-76.

- Demand No. XXXIV—Agriculture.
- Demand No. XXXIX—Forests.
- Demand No. XXXIII—Co-operation.
- Demand No. XXXVIII—Fisheries.
- Demand No. XXXVI—Animal Husbandry.
- Demand No. XXXVII—Dairy Development.

11-10 a. m.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి:—అధ్యక్షా ఈ రోజు వచ్చిన డిమాండ్లలో ఆగ్రికల్చరు, కో-ఆపరేషను, యానిమల్ హజ్బండరీ, ఫారెస్టు, ఫిషరీస్ చాలా ముఖ్యమైనవి. మొట్టమొదట వ్యవసాయానికి సంబంధించిన డిమాండు మీద ఒక విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావాలి. మన ప్రభుత్వం పదేపదే మనది వ్యవసాయక రాష్ట్రమనీ వ్యవసాయంలో చాలా అభివృద్ధి చెందుతున్నామని చెబుతూ ఉన్నప్పటికీ ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టినటువంటి లెక్కలే కొన్ని. ఈ బుక్ లెట్ లో వారు యిచ్చిన లేటెస్ట్ లెక్కలు చూసినప్పటికీ కూడా పంటలు ఎలా తగ్గిపోయా యనేటటువంటిది తమ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. ఏరియా అండ్ డాట్ టర్న్ అప్ రైస్ అండ్ టోటల్ ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ 138-139 పేజీలలో చూస్తే 1971-72లో 3,040.8 వేల ఎకరాలు సాగు ఉంటే 4,717.1 వేల టన్నులు పంట పండినది 1972-73లో సాగు అయిన విస్తీర్ణం చూస్తే 2,927.8 వేల ఎకరాలు మాత్రమే సాగులోకి వచ్చింది. సాగు విస్తీర్ణం కూడా తగ్గింది. పంట 1971-72లో 4,717 వేల టన్నులు రైస్ 1972-73 వచ్చేసరికి 4,256.5 వేల టన్నులు మాత్రమే పంట పండింది. ఏరియా ఆఫ్ కల్టివేషను తగ్గిపోయింది. పంట పండిన విస్తీర్ణం తగ్గిపోవడం పరిధాస్యంలో కనిపిస్తున్నది. అది టోటల్ పిక్చర్ ఆఫ్ ఏరియా అండ్ డాట్ టర్న్ అప్ రైస్ అండ్ ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ లెక్కవేసినప్పటికీ 1971-72 లో 8,689.5 వేల ఎకరాలు సాగు అయితే 1972-73లో 8,808.5 ఎకరాలు పెరిగినది. డాట్-టర్న్ 1971-72లో 7,290.5 టన్నులైతే అది 1972-73 వచ్చేసరికి 6,707.7 టన్నులు పండింది. 1973-74 గురించి తెలియదు దీనినిబట్టి ప్రధానమైన వ్యవ

XXXIV—Agriculture.

XXXIX—Forests.

XXXIII—Co-operation

XXXVIII—Fisheries.

XXXVI—Animal Husbandry.

XXXVII—Dairy Development.

సాయిక రాష్ట్రం అయిప్పటికి సాగు విస్తీర్ణం సంవత్సరం సంవత్సరం తగ్గింది. పంట కూడా తగ్గు లోందని ప్రభుత్వం లెక్కల ప్రకారమే స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది. ఎందు క్క? దేశంలో వ్యవసాయం అభివృద్ధికావాలంటే దీనికి ఆరేడు కండిషన్లు ఫుల్ ఫిల్ కావలసిన అవసరం ఉంది 1. నీటి సౌకర్యము బాగా ఉండాలి. 2. పరపతి సౌకర్యము. 3. ఎరువులు రసాయనిక ఎరువులు. 4. మంచి విత్తనాలు. 5. వన్నుల విధానంలో మార్పు రావాలి. 6. రైతుకు కావలసిన వ్యవసాయపు వనిమిట్లు, జీవితావసరవస్తువులు అందుబాటు ధరలకు లభించాలి. 7. రైతు పండించే పంటకు గిట్టుబాటు ధరలు ఉండాలి. ఈ కండిషన్లు అన్నికూడా ఫుల్ ఫిల్ చేయగలిగిననాడు రైతు సంతోషంగా వ్యవసాయాన్ని కూడా సంవత్సరం సంవత్సరం అభివృద్ధిచేసి పంటలు పండించి ఆహారోత్పత్తి జరగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. వీటి విషయంలో ప్రభుత్వం అనుసరించే విధానాలు ఏమైనా ఫుల్ ఫిల్ చేస్తున్నావా? చొక్కారావుగారు చాలా చెప్పినప్పు. కాని నీటి సౌకర్యం విషయంలో 28 సెంటెంబరు కంటే ముందుగా నీటి సౌకర్యం ఉన్న భూములు లేవు. నాగార్జునసాగర్ డాము కట్టి నీళ్ళు ఉన్నప్పటికీ కాలువలు త్రవ్వకం పూర్తి కానందువల్ల బ్యాక్ వార్డ్ ప్రాంతాలైన రాయలసీమకు గాని ప్రకాశం జిల్లాకు గాని వీలులేకుండా ఉంది. దానికి డబ్బు లేదంటున్నారు. అలాగే తెలంగాణలో ఎన్నో నీటి యిబ్బందులు ఉన్నవి చూస్తున్నాము. పరపతి సౌకర్యం చూస్తే ఇవ్వాటికి కూడా మంత్రి వర్గము కాదనలేదనుకుంటాను. ప్రభుత్వం సహకార సంస్థలద్వారా యిచ్చే తక్కువ వడ్డీ రుణాలు 10 శాతం రైతాంగం కంటే ఎక్కువమంది పొందలేకుండా పోతున్నారు. 80 శాతం వడ్డీ వ్యాపారస్తుల చేతిలో నలిగిపోతున్నారు. ఎరువులు వంద రూపాయలు విలువచేస్తే దానికి 300 రూపాయలకు కొనుక్కోవలసి రావడంవల్ల వారి ఆర్థిక పరిస్థితి చిన్నాధిన్నం ఐపోతుంది ఎరువుల పంపిణీ విధానం అలా ఉంచండి. చొక్కారావుగారు గుంటూరు వచ్చినపుడు ప్రజలు అడిగారు మన ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ధాన్యం పండిస్తుంటే అందుకు తగిన ఎరువులను కేంద్రం నుంచి చంపాదించలేరా? వారు యిచ్చిన బుక్ లెట్ లో 31 వ పేజీ చూడండి. అమోనియం సల్ఫేటు 1971-72లో 139.8 వేల టన్నులు పంపిణీ జరిగింది. 1972-73లో 90.4 వేల టన్నులు. 1973-74 వచ్చేసరికి 40.2 వేల టన్నులు పంపిణీ జరిగింది. యూరియా మాత్రం 1971-72లో 158.9 వేల టన్నులు 1972-73లో 144.2 వేల టన్నులు 1973-74లో 157.9 వేల టన్నులు పంపిణీ జరిగింది. మాపర్ సోప్ సేటు, మ్యూరియా ఆఫ్ సోడాష్, కాల్షియం అమోనియం నైట్రేటు యివన్నీ చూస్తే 1971-72లో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు ఎరువులు సర్లయి అయిపడానిలో సగానికి సగం తగ్గింది అని మాకు స్లయి చేసిం హాండ్ బుక్ లో కనిపిస్తున్నది. ఎరువులు పెస్టి సైడ్లు ఎక్కువ తేవడంలో డిల్లీ వెళ్ళి ముప్పుడు చొక్కారావుగారు వెంకటరావుగారు ఎందుకు కృషి చేయడం లేదు? ఎక్కువగా కృషి చేయాలని కోరుతున్నాను. దేశంలో యితర రాష్ట్రాలకు ఆహారధాన్యాంను

Demand No.:

- XXXIV—Agriculture.
- XXXIX—Forests.
- XXXIII—Co-operation.
- XXXVIII—Fisheries.
- XXXVI—Animal Husbandry.
- XXXVII—Dairy Development.

సవ్యయి చేస్తున్న మన రాష్ట్రంలో ఆహారోత్పత్తి ప్రతి సంవత్సరం ఎందుకు తగ్గిపోతున్నది? ఎరువులు లేకపోవడం ప్రధాన కారణమని కేంద్రానికి సచ్చెప్పి ఎక్కువ ఎరువులను సంపాదించాలి.

శ్రీ జె. చొక్కారావు:—1974లో ఎరువుల పరిస్థితి మెరుగుగా ఉంది

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి:—1973-74కి సంబంధించిన ఫిగర్లు మాత్రం యిచ్చారు. ఇచ్చిన వున్నకొన్ని బట్టి చెబుతున్నాము. ఎరువుల పరిస్థితికూడా చొక్కారావుగారు మంత్రివర్గం కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి చేసి ఎక్కువ ఎరువులను తీసుకురావసిన అవసరం ఉంది. రైతులను యిబ్బంది పెట్టకుండా ఎరువులు సరఫరా చేసే పద్ధతిని అనుసరించాలి.

(మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ యిన్ ది చైర్)

విత్తనాలు కూడా నుంచివి సరఫరా చేయాలి. పన్నులు పెంచడంతోనే సంఖ్య 11-20 a.m, వడకుండా రైతు పండించే పంట సకాలంలో అమ్ముడుపోవడానికి వీలు కలిగించాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారు మాజీ మంత్రులు గుంటూరు జిల్లా చిలకలూరిపేటలో బరిగిన మహాసభకు వచ్చారు. ప్రత్తి ధర గత సంవత్సరం 500 రూపాయలు అమ్మినది. ఈ సంవత్సరం 300 రూపాయలకు 330 రూపాయలకు పడిపోయిన విషయం రైతులు అడిగివచ్చాడు ఏమీ చెప్పలేకపోయారు. మిర్చి ధర పడిపోయింది. రైలు పండించిన ఏ వస్తువుకు అయినా అతడు మార్కెట్టుకి తప్పేసరికి ధర పూర్తిగా పడిపోతున్నది. రైతుకు లాను పండించే ప్రత్తి, మిర్చి, పొగాకు తదితర వంటలకు గిట్టుబాటు ధర లభించ చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుండా అవి మాటిగా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

అందరూ రైతుల శ్రేయోభిలాషులమని చెప్పేవారే. కాని వారిపట్ల అనుసరిస్తున్న వైఖరిలో మాత్రము ఏమీ మార్పులేదు. కాటన్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా మార్కెట్టులోకి వస్తుంది అన్నారు. వస్తే వస్తుండేమో కాని క్వింటాల్ ప్రత్తి 330, 350 రూపాయల కంటే ఎక్కువకు కొనడము లేదు. వరలక్ష్మి పనికొరదని అంటున్నారు. మంత్రిగారు యిచ్చిన నోటులోనే వరలక్ష్మికంటే మంచి ప్రత్తి పండించే అవకాశాలున్నాయి అన్నారు. పండించిన వరలక్ష్మి కాటన్ నే కొనేదిక్కు లేకపోతే ఇంతకంటే మంచి స్టేపుల్ కాటన్ సీడ్స్ని సవ్యయి చేస్తున్నాము అంటే అవన్నీ వున్నకాలలో వుండేవేకాని ఆచరణలో జరిగేది కాదని మనవి చేస్తున్నాము. ఈ వ్యాపారపు వంటలకు రేటు వచ్చే విధంగా చూస్తామని సమాధానములో మంత్రిగారు గ్యారంటీ యిస్తారా అని అడుగుతున్నాను. అట్లా కాకుండా ఏమీ చెప్పినప్పటికీ లాభము లేదు. రైతుకు కావసిన పనిముట్లు ధరలను పెంచుతారు. ఎన్నోరెట్లు

Demand No.

XXXIV—Agriculture.

XXXIX—Forests.

XXXIII—Co-operation.

XXXVIII—Fisheries.

XXXVI—Animal Husbandry.

XXXVII—Dairy Development.

పెరిగాయి. సక్రమమైన రేటుకు అమ్మించే సదుపాయాలను చేశారా? బ్యాంక్స్ మంచి ఋణాలు యిప్పించే విధానము గురించి సహకార మంత్రిగారు చెప్పారు. చాలా చేస్తున్నట్లు చెబుతున్నారు. వారు వీకర్ సెక్షన్స్ అభివృద్ధి కోసము కృషిచేస్తున్నారను కోండి. ఎంత చేసినా వారిచ్చిన స్టేటుమెంటు ప్రకారము చూస్తే పేద రైతులకు బ్యాంక్స్ మంచి, సహకార సంఘాలనుంచి నూటికి 40 వంతులు మాత్రమే సహకారము చేయగలమని చెప్పివున్నారు. వారు యిచ్చే 10 కోట్ల రూపాయలలో 40 శాతము పేద, చిన్న రైతులకు యిస్తామంటే మిగతాది అంతా భూస్వాములకే పోతున్నదన్నమాట. ప్రభుత్వము యిచ్చే లెక్కలలో తప్పలున్నాయి. మంత్రిగారు మంచివారే కావచ్చును. ఏదో చిన్నవారికి చేయాలని ఉద్దేశ్యము వుండవచ్చు. భూస్వాములు లాండ్ సీరియల్లో భార్యపేరను, కొడుకు పేరను, మనుమని పేరను భూములు వుండుకొంటున్నట్లు 5 ఎకరాల లోపల రైతులనే లెక్కక్రింద అవ్వలు తెచ్చుకొన్న పరిస్థితి వుంది. కనుక చిన్న రైతులకు సహాయము అందే విధానమును చూడవలసిన అవసరం వుంది. సాగాకుకు ఎగుమతి సౌకర్యాలలేక, ధర లేక దివాళాతీసే పరిస్థితి వుంది. రైతులకు గోడౌన్ సెసిలిటీస్ లేవు. ఇన్సూరెన్సు సెసిలిటీస్ లేవు. ఇవేమీ లేకుండావున్న పరిస్థితులలో ప్రతి 100 రూపాయలకు 20 పైసలు ట్యాక్స్ వేస్తామని మార్కెట్టు కమిటీలు అంటున్నాయి. అది భరించరాని విషయము. ఎలాంటి సౌకర్యాలు వారికి లేవు. అందువల్ల ఈ వర్గతి అమలు కాకుండా నిలుపుదల చేయించి రైతులను, చిన్నవ్యాపారస్తులను ఆడుకోవలసిన అవసరము వుంది. సహకారము విషయములో మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు వచ్చాము. వారు సీరియస్ గానే తీసుకొన్నారను కొంటున్నాను. డిస్ట్రిక్ట్ మార్కెటింగ్ సొసైటీలు లక్షం రూపాయలు కాజేస్తున్నారని వారి దృష్టికి తీసుకువస్తే సెక్షను 51 క్రింద ఎంక్వయిరీకి ఆర్డరు వేశారు. కాని ఇంతవరకు విచారణ కావడము లేదు. విచారణకు ఆర్డరు వేసి 3 సం॥లు అయినా గుంటూరు జిల్లా మార్కెటింగ్ సొసైటీపైన విచారణ పూర్తి అయినదా? ఏ జిల్లా విచారణ పూర్తి అయినది? విచారణ చేయిస్తామని మంత్రిగారు అసెంబ్లీలో హామీ యిచ్చినప్పటికీ వారి క్రిందవున్న ఉద్యోగులు ఏ మాత్రము లెక్కచేయడము లేదు. వారు అమలు చేయడము లేదు. క్రింది ఉద్యోగులపైన మంత్రిగారికి కంట్రోల్ లేదని అనవలసి వస్తున్నందుకు విచారిస్తున్నాను. 3 సం॥ల క్రితము సెక్షను 51 క్రింద ఎంక్వయిరీకి ఆర్డరు వేస్తే దానిపైన విచారణ జరపకపోతే ఎందుకు పనిష్ చేయలేదు? దీనికి ఎవరు బాధ్యులు? విడుగురాళ్ల మార్కెటింగ్ సొసైటీ వుంది. దానికి దాదాపు 170 టన్నుల యూరియా వస్తే ప్రీ సేల్ వున్న రోజులలోనే వెర్మిట్స్ యివ్వకుండా మొత్తమంతా బ్లాక్ మార్కెటులో గుంటూరులోనే అమ్ముకొని పోయారు. ప్రభుత్వము ప్రీక్ట్ గా అనుటవరిచే బాధ్యత తీసుకొనగలిగితే అవుతుంది. కో ఆపరేటివ్ సెక్టరులో పోయిన సంవత్సరం 10 కోట్లు యిస్తే ఈ సంవత్సరం 10.10 కోట్లు యిచ్చామని అన్నారు. ఈ కో ఆపరేటివ్ సెక్టరు వీకర్ సెక్షన్స్ అభివృద్ధి కొరకేకదా. మంత్రి

Demand No.:

- XXXIV—Agriculture.
- XXXIX—Forests.
- XXXIII—Co-operation.
- XXXVIII—Fisheries.
- XXXVI—Animal Husbandry.
- XXXVII—Dairy Development.

గారు బలహీన వర్గాల నుంచి వచ్చినవారు కనుక బలహీనవర్గాల వారికి సహాయము చేయాలనే ద్యోస వారికి వుండవచ్చు. వారు ఎంత కాంగ్రెసు పార్టీ వారయినా వీకర్ సెక్టర్ ను సైకి తీసుకొని రావాలనే ఉద్దేశ్యముతో ట్యాక్స్ డ్రైవర్స్ కి, రిక్వైర్డ్ డ్రైవర్స్ కి, సైకిల్ రిక్వైర్డ్ డ్రైవర్స్ కి, వాషర్ మెన్ కి సొసైటీలు పెట్టి సైకి తీసుకరావడానికి కొంత వరకు శ్రద్ధ చూపిస్తున్నారు. కాని దానికి కావలసిన డబ్బు ఏది? లారీమెన్ సొసైటీ అని పెట్టారు. ఒక నైపున రిజిస్ట్రేషన్స్ నిక్కువ అవుతున్నవి సరిపోయిన డబ్బు కేటాయించనప్పుడు మంత్రిగారు కాబినెట్ లో పెట్టి కావలసిన డబ్బును తెచ్చుకోవలసిన అవసరము వుంటుంది. గుంటూరు జిల్లాలో 200 లారీల వారికి డబ్బు శాంక్ష్లను అయితే 10 శాతము మందికి యివ్వగలిగారు. అంటే 20 మంది లారీల వారికి యివ్వగలిగారు అన్నమాట. దానితో ఒకరిపైన ఒకరికి పోటీ, వాటిని నడుపుకొనలేక దివాలాతీసే ఈ సిస్టం బాగాడని మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించే దానికి కృషి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. రిక్వైర్డ్ డ్రైవర్స్ వారికి లైసెన్సులు యివ్వాలనేది వుంటే ఆచరణలోకి వచ్చేటప్పటికి పోలీసు డిపార్టుమెంటు వారికి లైసెన్సులు యివ్వడము లేదు. ఒక డిపార్టుమెంటుకి ఇంకొక డిపార్టుమెంటుకి సంబంధము వుండడము లేదు. గుంటూరులో సైకిల్ రిక్వైర్డ్ డ్రైవర్స్ సొసైటీని పెట్టుకొనడానికి అనుమతి యివ్వడము జరిగింది. కాని లైసెన్సులు పోలీసువారు ఇవ్వము అంటున్నారు. సైకిల్ డ్రైవర్స్ వారికి లైసెన్సులు యిస్తూవుంటే మేము డి. యన్. పి. కి రివజెంట్ చేశాము. వాటిని రద్దు చేయడానికి పూనుకోము అంటారు. రిక్వైర్డ్ డ్రైవర్స్ వారికే తెనాలి డి. యన్. పి. లైసెన్సు యిచ్చారని వారి దృష్టికి తీసుకువస్తే పిచ్చి ఆయన తెనాలి డి. యన్. పి. యిచ్చారని వేసు యిస్తానా అన్నారు. సైకిల్ రిక్వైర్డ్ డ్రైవర్స్ సొసైటీను రిజిస్టర్ చేయడమే కాకుండా వారికి లైసెన్సులు యిచ్చే పరిస్థితిని కలుగచేయనన్నాళ్లు ఏమి లాభము కలుగదని మనవి చేస్తున్నాను. 1973-74 లో 10.47 కోట్లు లోస్ యివ్వడానికి కేటాయిస్తే 4.23 కోట్లు మాత్రమే చిగ్నరైతులకు యివ్వడము జరిగింది. లాంగ్ టెం లోస్ యివ్వడము అవసరము. క్రెడిట్ క్లాస్ సెన్ కి, వీకర్ సెక్టర్ కు లోస్ యింకా ఎక్కువగా రావలసిన అవసరము వుంది. యానిమల్ హబ్ బెండ్లికి సంబంధించి వెటరనరీ హాస్పిటల్స్ లో స్టాఫ్ తప్ప మందులు వుండడము లేదు. ఏమి ఉపయోగము అని అడుగుతున్నాను. డాక్టరును, కాంపౌండరును వేస్తారు. మందులనుకూడా సప్లయిచేసే విధానము చూడాలి. బిల్డింగ్స్ కి సంబంధించి గ్రామస్థులు సగముఖర్చు భరిస్తామని ప్రభుత్వమును మిగతా సగము భరించాలంటే ప్రభుత్వము యిచ్చే పరిస్థితిలో లేదు. అందువల్ల బిల్డింగ్స్ గ్రాంట్స్ రావాలి. ఫిషరీస్ డిపార్టుమెంటు చేవలలో ఫుడ్ కంటెంటు ఎక్కువ వుంది. మనకు ఆరు వందల మైళ్ల కోస్తా తీరము వుంది. ఫిషింగ్ బోట్ మెకనైజ్డ్ బోట్స్ కొనుక్కొనడానికి పోయిన సంవత్సరం 30 లక్షలు కేటాయిస్తే ఈ సంవత్సరము 8.5 లక్షలు యిచ్చారు. 200 పిల్షిప్స్ పెండింగ్ లో వున్నాయి.

**Non-Official Resolutions;
re: Provisions of Funds
to A.P State Electricity
Board for electrification
of some villages in each
Assembly Constituency**

8.5 అక్షలకు 5 ఫిసింగ్ బోర్స్ కంటే ఎక్కువ రావు. మిగతావారు ఏమి కావాలి అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీమతి జె.ఈశ్వరీబాయి :- ఇప్పుడు టైము అయిపోయింది. నాన్ అఫిషియల్ రెజల్యూషన్ తీసుకోవాలి. వారికి రేపు టైము యివ్వండి.

Mr. Deputy Speaker: Now we shall take up non-official business.

NON-OFFICIAL RESOLUTIONS.

Re: Provision of funds to Andhra Pradesh State Electricity Board for electrification of some villages in each Assembly Constituency.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :- అయితే దిపార్టుమెంటు వున్నవి, సిసిటీస్, కో-ఆపరేషన్, ఎనిమిత్ హజబండ్ వీటి అన్నింటినిడ మాట్లాడాలి.

శ్రీ జె. వెంకటాచార్య :- నాగిరెడ్డి గారు కాస్తేపు ఎక్కువ మాట్లాడినా అభ్యంతరం లేదు.

11-30 a.m.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :- 11-30 గంటలకు నాన్ అఫిషియల్ బిజినెస్ స్టార్ట్ కావాలి. వారిని రేపు మాట్లాడమనండి.

Sir, I beg to move :

“This Assembly recommends to the Government to provide funds to the Andhra Pradesh State Electricity Board and also allow the said Board to borrow loans from the commercial banks to electrify atleast six new villages in each Assembly Constituency selecting the villages for electrification in consultation with the local M.L.A. and also to provide agricultural service connections in the already electrified villages this year.” (1975-76).

Mr. Deputy Speaker: Resolution moved.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :- అమెండుమెంటు కూడా మూవ్ చేస్తున్నాను దానికి యాడ్ చేయాలి. ఆ అమెండుమెంటు కూడా ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

Sri, I beg to move :

“Add the following at the end of the Resolution:—

And also to complete all the power projects in the State within three years with the loan assistance of the World Bank.”

Mr. Deputy Speaker: Resolution Moved.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :- మనము బ్యాండ్ ప్లానింగుతో ప్రారంభించాము కాబట్టి ముందు అన్ను పవరు ఇన్ టెన్షన్ కు ప్రాముఖ్యం యివ్వకుండా విద్యుత్

Non-Official Resolutions:
re: Provisions of Funds to
A.P. State Electricity
Board for electrification
of some villages in each
Assembly Constituency

7th March, 1975

441

చృక్తి లైన్లు వేసుకుంటూ పోయినాము. 5 నిమిషాలముందు నందుకొగ్గు ఈ పనూ వేశములో విద్యుచ్ఛక్తికి విఘాతం కలిగింది. విద్యుచ్ఛక్తిపై ఒక లెజిస్లేషన్ ద్వారా ముగిసిన మాట్లాడపోతుంటే యిలాజరిగింది. శాసనసభలోనే విచారణ కమిషన్లు బయట వ్యవసాయదారుల విషయం పారిశ్రామికం విషయం ఎలావుంటుందో ఒకసారి ఆలోచించండి. సరైనటువంటి ప్రణాళికలు తయారు చేసుకోవడా కాంముల్ ధర్మం వసూళ్లను నెలకొల్పుకోకుండా వుండటమువల్ల ఈ రాష్ట్రాని అమృత్యు వారల పట్టుకుంది. వానిని సినిమా కోర్టులో పుస్తకం రాష్ట్రం ధర్మం పట్టుకుంటే వానిని నెలకొల్పానివుంటే ఆకారం వచ్చేగారు. అలాగే రాష్ట్రం పట్టుకుంటే వానిని వల్ల పైకొక ఎలక్ట్రికల్ ప్రాజెక్టులు లోండుపల్లె పట్టణాల్లో కొరత పట్టుకుంటే 24 గంటలలో 6 గంటలు విద్యుచ్ఛక్తి లభిస్తారు వ్యవసాయం పారిశ్రామిక వేళ్లు వివరీతమై నటువంటి యిబ్బందులు పరిష్కారం పరిష్కారం పరిష్కారం పున్నామని స్పష్టంగా చెబుతున్నది. దానిని దురగా తయారు చేసుకోవడా ధర్మం వనరు స్టేషన్లు అన్నికూడ ప్రారంభించాలి. మాలపడడం జరిగింది. కొత్త గ్రామం ధర్మం వనరు స్టేషన్లు 110 మే. వా. చూచుకుంటే రెండు మూసడివుంటే యిప్పటి వరకు మరమ్మత్తు కాలేదు. ఎప్పుడు మరమ్మత్తు అవుతాయో తెలియదు. పన్ను విజయవాడలో ధర్మం వనరు స్టేషన్లు చెబుకుంటున్నాయి. అనేకచోట్ల లంపూర్ణంగా నిలిపివేయబడినటువంటి వున్నవి. కొత్తగా సూపర్ ధర్మం స్టేషన్లు కొరకు కేంద్రములో పోరాడుతున్నాము. ఆటోమిక్ పనులు స్టేషన్లు తెచ్చుకునేదానికి ప్రణాళిక చేస్తున్నాం. ఇవి అన్ని పూర్తిచేసుకోవాలంటే వారుయిచ్చే సహాయం ఎలావున్నా వరల్డ్ బ్యాంకు నుండి లోన్స్ తెచ్చుకోవడం పూర్తిచేసుకోవడానికి అసాధ్యం లేదు. ఎక్కువ సంవత్సరాల కాలం వనరు ప్రాజెక్టుల విరాళం పున్నట్లయితే జాప్యం జరగడంవల ధర్మం పెరిగినందున ఒక సంవత్సరములో 30 శాతం ధర్మం పెరిగినవి కాస్ట్ ఆఫ్ ప్రొజెక్ట్ పెరుగుతుంది. ప్రాజెక్టుల అంచనాలు పదింతలు అవడంవల్ల సూపర్ పూర్తి చేయలేకపోతున్నాము. ఆ భారం రాష్ట్ర ప్రజలమీదపడే లవకాశం వుంది. వాటిని త్వరలో పూర్తిచేయాలంటే మూడు సంవత్సరాలు లార్జెటు పెట్టుకొని వరల్డ్ బ్యాంకు నుండి లోన్స్ తీసుకొని, కేంద్రంకొంత సహాయం యిచ్చినా, ఈ ప్రాజెక్ట్ ఎలక్ట్రిక్ ప్రాజెక్టులు, ధర్మం వనరు స్టేషన్లు సూపర్ ధర్మం స్టేషన్లు ఆటోమేటిక్ వనరు స్టేషన్లు, యివి అన్ని పూర్తిచేసుకుంటే మన రాష్ట్రానికేగాకుండా పడనోస్టేషన్లు అన్నింటికీ సప్లయి చేసే పరిస్థితిలో వుంటామని మనవి చేస్తున్నాము. పోతే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు డబ్బుయిచ్చి పలానా గ్రామములో ఎలక్ట్రిసిటీ చేయండి అని ఒక రూపాయి ఒక గ్రామానికి నార్మల్ ప్రోగ్రాం క్రింద యిచ్చలేదు, రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కార్పొరేషన్ నుండి అప్పుతీసుకునో, లోన్స్ ప్లాట్ చేసే ప్రజాపీ కము నుండి తీసుకునో చేయవలసిందే గాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం న్యూ విలేజెస్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కొరకు ఒక రూపాయకూడా యివ్వడానికి నిరాకరించింది. అంచేగాకుండా పోల్స్ వేసి కనక్షన్స్ యివ్వకుండా పున్నారు. 74-75 లో మొదటి నెలలో నామినేట్

ఎమ్మెంట్ రిలీజ్ చేశారు. మిగతా 11 నెలల్లో వ్యవసాయదారులు తమకు కావలసిన సాయంట్టుకు వాలంటరీగా డబ్బు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు యిస్తేనే లైన్లు యిస్తున్నారు. లేకపోతే నిరాకరిస్తున్నారు. ఈ విధంగా జరిగితే ఫుడ్ ప్రొడక్షన్ ఏ విధంగా యింక్రిజ్ చేస్తాము. అండర్ గ్రౌండు వాటరుకు అవకాశమున్న గ్రామాలలో విద్యుచ్ఛక్తి లేనందు వల్ల అది పువయోగించుకోలేకపోతున్నాము. ఫెారమై న పరిస్థితి. రెండు మూడు ఎకరాలు పువ్వులువంటి రైతు వాలంటరీ లోన్ కంట్రీబ్యూషన్ రెండు మూడు వేలు పెడి తేనే గాని ఆ స్తంభం నుండి ఫిల్టరు సాయంట్టుకు లైను యివ్వమని విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు చెబుతూ వుంటే సారి శ్రామిక వేత్తలకు తదితరులకు ఏ విధంగా సహాయపడుతారు. సారి శ్రామిక వేత్తలకు సవంబరు డిశంబరులలో సీలింగు పెట్టి అపరాధం వసూలుచేశారు. చిన్నస్వ్యాక్షరీ పెట్టుకున్నతను 5 వేలు ఎక్స్ట్రా చెల్లించవలసిన సందర్భాలు వున్నవి. విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు తన సవ్యాన్ని వూడ్చుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నది తప్ప మరొకటి గాదు. ఇక నార్మల్ ప్రోగ్రాం క్రింద 75—76లో కొంత ఫండు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యిచ్చి-లోన్ యిచ్చే ప్రోగ్రాంకాదు.-రాష్ట్ర ప్రజల క్రేయస్సు గురించి ప్రతి ఆసెంబ్లీ నియోజకవర్ గులో 6 గ్రామాలు విద్యుద్దీకరణ చెయాలి. అంతవరకు చేయలేకపోతే ఫెారమై న పరిస్థితి అంతకు ముందు తెలంగాణ రాయలసీమ ప్రాంతాలకు రిజిస్ట్రే కమిటీ రాయలసీమబోర్డు వుండి కొన్ని గ్రామాలను ఎలక్ట్రిఫై చేసుకోవడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం ఈ మూడు బోర్డుల శంషి కొత్త గ్రామాలను ఎలక్ట్రిఫై చేసుకోవడం జరి గింది. ఈ సంవత్సరం ఈ మూడు బోర్డుల కంషి కొత్త గ్రామాలను ఎలక్ట్రిఫై చేసే పరిస్థితిలేదు. అందులో కొవ్వల్ బోర్డు వెల్లూరు జిల్లాలో ఒక న్యూ విలేజిసికూడ తీసుకోలేదు. ముఖ్యంగా పర్కూరు జిల్లాలో విద్యుచ్ఛక్తి కేటాయింపు వాతా డక్కువ అయిపోయింది. వాలంటరీ లోన్ కంట్రీబ్యూషన్ లేకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఫండ్లు యిచ్చి వార్మల్ ప్రోగ్రాం క్రింద చేయించగలిగితే బాగుంటుందని అర్థిస్తున్నాను. స్థానిక శాసనసభ్యులతో ఎందుకు సంప్రదించాలి అంటారేమో, ఏ ఏ గ్రామాలలో అండర్ గ్రౌండు వాటరు వుంటుందో వారికి తెలుసు, ఫిల్టరు సాయంట్టుకు లైను యివ్వడానికి మోటార్లు బిగించుకోడానికి అధికొత్పత్తికి ఏలా పువయోగపడుతుందో స్థానిక శాసన సభ్యులకు వాల్టెడ్జ్ వుంటుంది ఆ శాసన సభ్యులను సంప్రదించడం అవసరమంటున్నాను.

నార్మల్ ప్రోగ్రాము క్రింద కమర్షియల్ బాంపు నుంచి లోను ఫ్లోట్ చేయాలి. కొత్త గ్రామాలను విద్యుద్దీకరణ చేయడానికి కమర్షియల్ బాంకు నుంచి లోన్లు తెచ్చి పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత రెమ్యునరేషను ఇన్ సెన్స్ చేస్తున్నారు. ఈ రెమ్యునరేషన్ ఇన్ సెన్స్ చేయవద్దని కోరుతున్నాను. 12 శాతం రెమ్యునరేషను కావాలంటున్నారు. తాతారావుగారితో మాట్లాడాను. రెమ్యునరేషను ఒక గ్రామానికి కూడా రాదు. మెటిరియల్ కాస్ట్ పెరిగింది. ధరలు పెరిగాయి. ఈ రెమ్యునరేషను ఇన్ సెన్స్ చేయకుండా ఎలక్ట్రిఫికేషన్ అఫ్ న్యూ విలేజెస్ తీసుకోవాలనికోరుతున్నాను. రాజారాం గారు ఈ విషయంలో మీతో ఏకీభవిస్తారని భావిస్తున్నాను. ఒక సంవత్సరంలో 38 శాతంవరకూ ధరలు పెరిగాయి. నార్మల్ ప్రోగ్రాము క్రింద మిని క్లస్టరుస్కీము,

క్లస్టర్ స్కీమ్ను కూడా టేకప్ చేయడానికి శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. నా అమెండుమెంటు మంత్రిగారు వినలేదు. మూడు సంవత్సరాలలో మన రాష్ట్రంలో ఉన్న పవరు ప్రాజెక్టుల వర్క్ టౌంకు సహాయంతో పూర్తిచేయాలి. ఒక్కొక్క నియోజకవర్గములో ఆరు గ్రామాలచొప్పున స్థానిక యం. యల్. ఎ. సరిహేలు తీసుకుని వార్మిల్ ప్రోగ్రాముక్రింద విద్యుద్దీకరణ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ తీర్మానం జోడించిన సరళిలో సహా ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతూ శతస్తుతీసుకుంటున్నాను.

* శ్రీ జి. నారాయణరావు (ప్రాయకరావుపేట) :— అధ్యక్షా, ఈ తీర్మానం చాలా ముఖ్యమయింది. మన రాష్ట్రానికి చాలా ప్రాముఖ్యత ఇచ్చేది. మన రాష్ట్రం 11-40 a.m ఎలక్ట్రిసిటీ విషయంలో చూస్తే చాలా వెనుకబడివుంది. అనేక కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. ప్రతి గ్రామంలోనూ ఈ కరంటు బ్రబుల్ ఉంది. శ్రీనివాసులెడ్డిగారు బాగా చెప్పారు. ఐటమువారిగా ఒకసంవత్సరంలో అయిదారు గ్రామాలు కాని లేక పది గ్రామాలుకాని విద్యుద్దీకరణకు తీసుకుని ఒక పది సంవత్సరములో ఈ కార్యక్రమం పూర్తిచేయడానికి ఒక పథకం ఉండాలి. అలాగయితే ప్రతి నియోజకవర్గానికి ఎలక్ట్రిసిటీ సరఫరా చేయవచ్చు. ఇలాగయితే తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువడబ్బు ప్రభుత్వానికి వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఒక వెలుతురు కంటే ఆహారధాన్యాలుకూడా బాగా పండించే అవకాశం ఉంది. మనకు నీటివనరులు ఉన్నాయి. పెద్దవి చిన్నవి కూడా ఎవరులున్నాయి. మనకు పవరు చాలా అవసరం. ప్రతి గామానికి పవరు ఉంటే పంప్ సెట్స్ ఏర్పాటుచేసుకుని ఎక్కువ ఆహారధాన్యాలు పండించవచ్చు. జావులకు పంప్ సెట్స్ పెట్టుకుని ఆహార ధాన్యాలు పండించవచ్చు. మన రాష్ట్రంలో మెట్ట ప్రాంతాలు చాలా ఉన్నాయి. భీముని పట్టణం, తూర్పుగోదావరి జిల్లాలోను కూడా మెట్ట ప్రాంతాలున్నాయి. మెట్ట ప్రాంతాలకు ప్రాముఖ్యం ఇవ్వాలి కాబట్టి ప్రభుత్వం ఆలోచించి ఒక మినిమం ప్రోగ్రాము పది సంవత్సరాలలో ఇన్ని గ్రామాలుకూ విద్యుద్దీకరణ చేయాలని ఒక పథకం ఉండాలి. ఒకే సంవత్సరం ఇన్ని గ్రామాలు చేయలేము. సంవత్సరానికి పది ఇరవై గ్రామాలు చొప్పున ఒక కార్యక్రమం చేసే ఒక పథకం ఉండాలి. ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటువారు ఈ విషయంలో స్థానిక యం. యల్. ఎ. లను కాంటాక్టు చేసే పద్ధతి ఉండాలి. పి.డబ్ల్యు.డి. వారు సభ్యులను సంప్రదించకుండా సభ్యులు చెప్పిన సలహాలు వినకుండా కాంట్రాక్టరులు చెప్పేవాటికి ప్రాముఖ్యం ఇచ్చి కాంట్రాక్టరుల సలహాలే పాటిస్తున్నారు. ఈ కాలన పని ఇలాగ ఉండాలని స్థానిక యం. యల్. ఎ. చెబితే వారిమాటను నిర్లక్ష్యం చేసే కాంట్రాక్టరులు చెప్పినట్లుగానే ఇంజనీరులు చేస్తున్నారు. కాంటి స్థానిక యం. యల్. ఎ. లతో ఒక సలహా కమిటీ ఉండాలి. తాలూకా వైడు యం. యల్. ఎ. లను కాంటాక్టు చేసే పద్ధతి ఉండాలి. సి. ఇ. యల్. ఇ. ఇ. ఇ. లెవెల్లో ఒక కమిటీ ఉండాలి. ఈ సంవత్సరం ఇన్ని గ్రామాలకు పవరు సప్లయ చేయాలి అనే ఒక కార్యక్రమం ఉండాలి. అంతే కాని ప్రాయకరావుపేటలో ఒక గ్రామము, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో ఒక గ్రామము, తెలంగాణాలో ఒక గ్రామము అంటే కుదరదు

తాలూకా వారీగా పది సంవత్సరాల్లో సంవత్సరానికి ఇన్ని గ్రామాలకు పవరు సప్లయిచేయాలనే ఒక పథకం ఉండాలి. ఆ దృష్టితో చేస్తే ఆహారధాన్యాలు ఎక్కువగా పండించుచున్న ప్రభుత్వమునకు ఆదాయం ఎక్కువగా రావచ్చునని రైతులకు సౌకర్యాలు కలుగుతాయని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత కరంటు ఇవ్వకుండానే సెన్ వనూలు చేస్తున్నారు. ఈ ఇక్కట్లు అన్ని గమనించి మంత్రిగారు స్థానిక సభ్యులతో ఒక కమిటీ నేటి ఒక్కొక్క సంవత్సరానికి ఇన్ని గ్రామాలు విద్యుదీకరణచేయాలనే పథకం ఉండేట్లుగా చూస్తారని ఈ తీర్మానం అంగీకరించమని కోరుతున్నాను.

ప్రతి జె. చాన్సరిబాయి — అధ్యక్షా, ఈ రిజల్యుషనును అమెండుమెంటుతో పాటు సపోర్టు చేస్తున్నాను. మేము 1972 లో ఎలక్టు అయినాము అప్పటినుంచి ఒక గ్రామానికి కూడా ఎలక్ట్రిసిటీ రాలేదు. ఒక కార్యక్రమంకూడా జరగలేదు. తెలంగాణా రిజనల్ కమిటీ ఉన్నప్పుడు కొంత డబ్బు కేటాయించి జిల్లాలో ఇన్ని గ్రామాలకు పవరు సప్లయిచేయాలనే ప్రోగ్రాము ఉండేది. ఇప్పుడు ఏది లేదు. మంత్రిగారు ఏమిపని చేస్తున్నారో తెలియదు. ఈ 25 సంవత్సరాల నుంచి గ్రామాలలో లైట్లు లేవు. మంత్రులు మాత్రం బోజ్జలు పెంచుకుంటున్నారు. కాని గ్రామాలకు లైట్లు లేవు. రైతులు కరంటు ఉన్నచోట్ల వంప్ సెట్స్ ఉపయోగించుకొని పంటలు పండించే అవకాశం ఉంది. ఒక గ్రామాలలోకూడా లైటులేకుండా చేస్తున్నారు. ప్రతి తాలూకాలో పది వన్నెండు గ్రామాలకు పవరు సరఫరాచేసే కార్యక్రమం ఉండాలి. మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో చెప్పింది. ఊరికే డబ్బులేదు డబ్బులేదు అంటారు బాంక్సు నుంచి లోన్సు తీసుకోరు. ప్రజలకు బాంక్సు లోన్సు ఉన్నాయి అంటారు కాని ప్రభుత్వమే బాంక్సు నుంచి ఎందుకని లోన్సు తీసుకోకూడదు అని అడుగుతున్నాను. డబ్బులేదు డబ్బులేదు అంటారు కాని మంత్రుల సంఖ్య మాత్రం పెరగాలి. ఒక ఫంక్షను ఉంటే ఆరుగురు మంత్రులు సోతారు. ఈ పెట్రోలు ఖర్చులు మొదలయినవి ఎక్కడనుంచి వస్తాయో తెలియదు. ఇప్పటి నుంచి ఏ మంత్రికూడా ఎక్కడకు సోకుండా డబ్బుకూడబెట్టి బాంక్సునుంచి డబ్బు తీసుకునివచ్చి గ్రామాలను ఎలక్ట్రిఫైచేయాలి. ఏసో హరియానా స్కీము క్లస్టరు స్కీము అంటారు రాజారాంగారి పయిన నా అలిగేషను ఏమంటే 1972 నుంచి ఒక గ్రామం కూడా ఎలక్ట్రిఫై చేయలేదు అని. వరల్డ్ బాంకునుంచి కాని మరే బాంకు నుంచయినాకాని డబ్బుతెచ్చి ప్రతి నియోజకవర్గములో ఆరు గ్రామాలు సెలక్టుచేసి స్థానిక యం. యల్. ఎ. ల సలహాలు తీసుకొని చేయాలి. సమితి ప్రసేడెంటులు వెప్పినట్లుగా వినకుండా ఒక్కొక్క తాలూకాలో ఆరు గ్రామాల చొప్పున సెలక్టుచేసి స్థానిక సభ్యుల సలహాలు తీసుకుని వారితో చర్చించి ఆరు గ్రామాల చొప్పున ఎలక్ట్రిఫై చేయడానికి తీసుకుంటే బాగుంటుంది. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు పనేమీలేదు. వారు ఊరికే తూర్పుని ఉంటారు. ఎప్పుడైనా ఎక్కడైనా విద్యుచ్ఛక్తి లైన్సు వేయాలని అంటే సోల్సు తీసుకొనివచ్చి అక్కడ పడేస్తారు. అన్ని ప్రజలవేత చేయిస్తారు. వెర్చుకూడా అక్కడున్న ప్రజలవేత వేయి

**Non-Official Resolutions:
re: Provisions of Funds
to A.P. State Electricity
Board for electrification
of some villages in each
Assembly Constituency.**

7th March, 1975.

445

స్తారు అవి తెగిపోయి గ్రామాలు తగలబడేట్లు ఉన్నాయి. ఈ రిజల్యూషనును మంత్రిగారు ఒప్పకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది ప్రభుత్వానికికూడా ప్రీస్టేయిజు అని చెబుతున్నాను. 27 సంవత్సరాలు అయినా గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి లేదు. ఈ కరెంటు ఇవ్వడంవల్ల వారు బావులకు పంపు సెట్టు వేసుకుంటారు. కాబట్టి ఈ రిజల్యూషనును ఒప్పకోవాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

(Sri K. Ramanadham in the Chair)

11-50 a m

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (నగరికటకం) : అధ్యక్షా:- 1968-69 నుంచి గ్రామాలకు ఒక పోలు ఎక్స్టెన్షను ఇవ్వడం కాని కొత్త గ్రామములకు ఎలక్ట్రిఫికేషను చేయడం కాని జరుగలేదు. గత సంవత్సరం కొత్త గ్రామాలలో 2 యూనిట్లు స్థాపించడం జరిగింది. అవి ఫంక్షను చేస్తున్నాయి. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి వరఫరా అనేటటువంటిది చూపించక పోవడం విచారకరం. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో నూటికి 40 గ్రామాలలో మాత్రమే ఎలక్ట్రిఫికేషను జరిగింది. మిగతా జిల్లాలలో 60% తక్కువ లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ 40% కూడా 1969-70 సంవత్సరంలో వచ్చినటువంటి వక్సలైట్లు ఉద్యమాన్ని అనుసరించి క్రాష్ ప్రోగ్రాంక్రింద ఏజెన్సీ గ్రామాలలో చేయించారు. మిగతా గ్రామాలనుంచి ఎన్ని అప్లికేషనులు ఇచ్చినా ఏదో కప్పిడర్ చేస్తున్నామనే ఉద్దేశంతో చేసారు కాని ఇంతవరకు అవకాశం ఇవ్వలేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు శ్రీ శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారు ప్రవేశ పెట్టిన తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తున్నాను. ప్రతి అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలో కూడా కనీసం 6 గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తిని ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎక్కడైనా గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి కావాలని అంటే నాలంటరి లోను కావాలని ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు అంటున్నారు. ఒక్కొక్క గ్రామానికి 30 వేల రూపాయలు మిమిం ఎస్టి మేషను అవుతుంది. అది ప్రజలు ఎక్కడనుంచి తెచ్చి ఇవ్వగలరని ఆలోచించడం లేదు. ఇది సమంజసంగా లేదని మనవిచేస్తున్నాను. వారి ఆర్థిక పరిస్థితి బాగుండుకపోతే ఏ ప్రపంచ బ్యాంకునుంచైనా అప్పు తీసుకొని వచ్చి చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వమీద ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రజల దగ్గర ఇంట్రెస్టు వసూలు చేసి బ్యాంకువారికి ఆ ఇంట్రెస్టు వే చేసి ఆ విధంగా లోను తీసుకొని వచ్చే పద్ధతులలోనైనా ప్రభుత్వం పరిశీలించేస్తే గ్రామీణ ప్రజలు ముందుకు రావడానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. వారు మొత్తం డబ్బు కట్టాలని అంటే అది అసాధ్యమైన విషయం. గ్రామాల్ని ఎంటికి ఎలక్ట్రిఫికేషను చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉందని మనవి చేస్తూ శ్రీ శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారు ప్రతిపాదించిన రిజల్యూషనును బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి: (దొమ్మిత్) అధ్యక్షా, ఈనాడు మన నిత్య జీవితంలో విద్యుచ్ఛక్తి యొక్క ప్రాముఖ్యత ఎంతో పెరిగిపోతున్నదని ప్రత్యేకంగా చెప్ప

Non-Official Resolutions:
re: Provisions of Funds to
A.P. State Electricity
Board for electrification
of some villages in each
Assembly Constituency.

వలసిన అవసరం లేదు. ఈనాడు మనం ఏ రంగంలో అభివృద్ధి సాధించాలన్నా విద్యుచ్ఛక్తి అవసరమే కనిపిస్తున్నది. కనీసం అసెంబ్లీలో ఇప్పుడు కరెంటు లేకపోతే మాట్లాడే అవకాశం కూడా లేకుండా పోతుంది. విద్యుచ్ఛక్తి అవసరాన్ని అంతా గుర్తించారు. ఇప్పుడు ప్రతి గ్రామంలోను విద్యుచ్ఛక్తి కావాలని అడుగుతున్నారు. ఇప్పుడు ఫండ్లు సమస్య తీవ్రంగా ఉంది. అది అందరికీ తెలుసు. ఈ తీర్మానంతో ఫండ్లు ఎక్కువ ప్రొవైడ్ చేయాలని ఒక అంశం ఉంది. దీనితో అభిప్రాయ బేధం అంటూ ఎవరికీ ఉండదు. మంత్రిగారు కూడా ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు ఎక్కువ ఫండ్లు ప్రొవైడ్ చేయడానికి కృషి చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వంవారు కూడా ఎక్కువ బావులకు కనెక్షను ఇచ్చి చేయాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అయితే ఇస్తున్నటువంటి ఫండ్లు సరిపోవడం లేదు. ఇంకా ఎక్కువ ఇవ్వాలి. సెంట్రల్ గవర్నమెంటునుంచి తీసుకొని అయినా లేక ఇతర సోర్సులద్వారా తీసుకొని అయినా ప్రొవైడ్ చేయాలనే దానిలో అభిప్రాయబేధం లేదు. ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా దీనికి కృషి చేయాలి. ఇక రెండవ అంశం కమర్షియల్ బ్యాంకుల నుంచి లోన్లు తీసుకొనడం గురించి ఉంది. వారి దగ్గరనుంచి తీసుకోవటంకూ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డును ఎలా చేయాలని అందులో ప్రభుత్వానికి ఏమి ఇబ్బంది ఉంది? వారు వోవెస్ మార్కెట్టులో లోన్లు సేకరిస్తున్నారు. అదేరకంగా బ్యాంకుల నుంచి తీసుకుంటే ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం ఉండదని మనవి చేస్తున్నాను. స్పెషల్ డెవలప్ మెంటు ఫండ్లు అని 6 సూత్రాల పథకం క్రింద వచ్చాయి. ఫండ్లు చాలావరకు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు దగ్గర ఉన్నాయి. వాటిని ఉపయోగించడానికి మెటీరియల్ లేదని ప్రతిచోట ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఉద్యోగులు చెబుతున్నారు. ఆర్. టి. సి. వారు బాడీ బిల్డింగు యునిట్, టైర్ యూనిట్ చేబట్టినట్లుగా ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు కూడా బ్యాంకులనుంచి పభుత్వ సెక్యూరిటీ మీద అప్పు తీసుకొని మీటర్లు, కండక్టర్లు మొదలైన సస్తువులన్ని ప్రాధ్యూను చేసుకుంటే బాగుంటుంది. దానివల్ల మనం ఎక్కువ గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి ఇవ్వవచ్చు. ఎక్కువ బావులకు విద్యుచ్ఛక్తి ఇవ్వగలుగుతాము. కాబట్టి దీనిని ముందుకు తీసుకొని పోవడానికి మంత్రిగారు తీవ్రంగా కృషి చేస్తారనే ఆశాభావాన్ని తెలుపుతూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి: అధ్యక్ష మహాశయా, శ్రీ శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని పూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. ఇందులో రెండు రకాలున్నాయి. 1. జనరేషను, 2. ఎక్స్టెన్షను మన వనరు జనరేషను 2 విధాలుగా ఉంది. 1. ధర్మల్ 2. షైడ్రో. వర్షాలు లేక వనరు ఫెయిల్యూరు అయిందని అంటున్నారు. ధర్మల్ కు ఎడ్మినిస్ట్రేషను లాప్సెస్ ఇవన్నీ చెబుతున్నారు. ధర్మల్ విషయం ఆలోచించినప్పుడు మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో కోల్ డిపోజిట్లు ఎంత ఉన్నాయో మంత్రిగారు లెక్కలు చూసారా? అది ఎన్ని సంవత్సరాలకు సరిపోతుంది? అనే వివరాలు మంత్రిగారు సేకరించాలి పూర్తిగా షైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ మీద ఆధార పడలేము. ధర్మల్ ప్రోజెక్టులమీద కూడా ధరలు పెరుగు తున్నాయి. మన ఆంధ్ర

ప్రదేశ్ లో ఆటమిక్ పనులు స్టేషన్లు యొక్క అవసరం ఎంతైనా ఉంది. 10 సంవత్సరాలలో ధర్మల్ పవరు, లూమిక్ పవరు-రెండూ ఒకే రేటుకు వచ్చే లక్షాశం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. జుట్టి నుండి మనం ఆటమిక్ పవర్ స్టేషన్ కొరకు ప్రయత్నం చేయకపోతే మాత్రం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఎప్పటికీ వెనకపడి ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోనే కాకుండా భారతదేశంలో కూడా విండెమిల్స్ ద్వారా మనం ఎంతో వనర్ జనరేట్ చేయగలుగుతామని లేట్ స్టేజీగా కొన్ని తియరీస్ వస్తున్నవి. ధర్మతేజ లెక్కల ప్రకారం, అమెరికన్ లెక్కల ప్రకారం ఏండ్ మిల్స్ ద్వారా ఇప్పుడు ఉన్న పవర్ మదు డబుల్ పవర్ ప్రొడ్యూస్ చేస్తామని చెబుతున్నారు. మనం దానికి సంబంధించిన రిసర్చి, ప్లాన్ దృష్టిలో పెట్టుకోకపోతే మనకు మూడు ముందు దురదృష్టకరమైన దినాలు వస్తాయని మనవిచేస్తున్నాను. ఆల్ ఇండియా ప్లానింగ్ కమిషన్, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఎక్స్ పర్ట్స్ కమిషన్ గోబర్ ప్లాంట్స్ ముమ్మరంగా సాగించాలని కోట్ల రూపాయలు కేటాయించటం జరుగుతున్నది. పవర్ జనరేషన్ విషయంలో మనగవర్నమెంట్ అవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. మన ప్రభుత్వం సీతరు చెడిపోయింది. ధర్మల్ ప్రాజెక్టు బందుఅయినది అని సమాధానం చెప్పి కూర్చుంటే ప్రాజెక్ట్ బందు అవుతుంది. డిస్ట్రిబ్యూషన్ ఆఫ్ లైన్స్ డబ్బులేదని మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతారు. తెలంగాణలో, ప్రాజెక్టులు లేని ప్రాంతంలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో, కరువుకు గురిఅయిన ప్రాంతాలలో - ఈ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ విషయంలో ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించాలని కోరుతూ శ్రీనివాసులురెడ్డి గారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను. వారి తీర్మానంలో ప్రతినియోజకవర్గంలో ఆరు కొత్త గ్రామాలు లీసుకోవాలని చెప్పారు. ఆ ఆరు గ్రామాలు అన్నది తీపివేసి-50 వర్సెంట్ గ్రామాలు-అన్నది యాడ్ చేయాలని కొరుతున్నాను. వన్ పోల్, టు పోల్స్ వున్నవి-వాటికి ప్రత్యేకంగా ప్రోగ్రాం పెట్టి వెంటనే ఈ ఎండాకాలంలోనే చేయించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

12 00
noon

శ్రీమతి ఎన్. విజయలక్ష్మి (తుని) :- అధ్యక్షా, శ్రీనివాసులురెడ్డి గారు ప్రవేశ పెట్టిన తీర్మానముతో ఏకీభవిస్తూ ఒక విషయం మనవిచేస్తున్నాను. యదార్థం చెప్పాలంటే--ముఖ్యంగా అవ్ లాండ్ ఏరియాలో 1972 మొదలుకొని ఇప్పటివరకు-- మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ద్వారా ఎటువంటి ఎలక్ట్రిఫికేషన్ జరగలేదు. ప్రభుత్వ పరంగా ఒక చిల్ల గవ్వకూడ దీనికి కేటాయించడలేదు. ఒకటి రెండు చోట్ల--జరిగింది అంటే--కల్లూర్ స్కీము క్రింద, రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ ప్రోగ్రాం క్రింద జరిగింది. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారు ఈ తీర్మానంలోని విషయాలు ఇదివరకు కోస్టల్ ఆంధ్ర డెవలప్ మెంట్ బోర్డ్ లో సూచించారు. ఇప్పుడు ఆ బోర్డ్ చైర్ మన్ లేక పోవటంవల్ల ఆ ఫంక్షనింగ్ ఆగిపోయిందికాబట్టి వారు ఇక్కడ ఈ తీర్మానం ప్రవేశపెట్టటం హార్షించతగిన విషయము. కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే పరిశీలించి ఆయా నియోజక

Non-Official Resolutions:
re: Provisions of Funds to
A.P. State Electricity
Board for electrification
of some villages in each
Assembly Constituency.

వర్గమునకు సంబంధించిన లెజిస్లేటర్స్ను సంప్రతించి ప్రతి నియోజకవర్గంలో కనీసం ఆరు గ్రామాలలోనైనా 75-76 లో ఎలక్ట్రిఫికేషన్ చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో ఆప్ లాండ్ ఏరియాన్ చాలా వున్నవి. అక్కడ కూడ భూసారము కలిగినటువంటి భూములు, వాటర్ రిసోర్స్ లేనటువంటి గ్రామాలు చాలా వున్నవి. అటువంటి గ్రామాలను ముందు చేపట్టి ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కార్యక్రమాలు అమలుజరిపితే అక్కడ వ్యవసాయపుత్పత్తి ఎక్కువ సాధించటానికి అవకాశం వుంటుంది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తగిన శ్రద్ధ తీసుకొని పరిశీలించి, ఈ తీర్మానాన్ని ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ బి. రామశర్మ (దేవరకొండ) :- అధ్యక్షా, విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో మొత్తం లెంగాణా ప్రాంతం చాలా వెనుకబడిన విధంగా వుంది. నలగొండ జిల్లాలో ఒక భువనగిరి, సూర్యాపేట, రామన్నపేట తాలూకాలు మినహాయస్తే—దేవరకొండ తాలూకా, నల్లగొండతాలూకాలలో ఇప్పటికీ విద్యుచ్ఛక్తి లేనటువంటి గ్రామాలు చాలా పెద్ద సంఖ్యలో వున్నవి. నా నియోజకవర్గంలో ఇప్పటికీ ఎలక్ట్రిసిటీ అవసరం వున్న గ్రామాలు 30 వున్నవి. అసలు ఇప్పటివరకు శాంక్షన్ కాకుండా వున్నవి 47 గ్రామాలు. శాంక్షన్ అయి పని జరగకుండా వున్నవి 18 గ్రామాలు వున్నవి. ఇప్పటికీ మెజారిటీ ఎలక్ట్రిఫై కాకుండా వున్నటువంటి గ్రామాలు వున్నవి. ఇక్కడ పెద్ద ప్రాజెక్టులు వుండి, నీటివనతివుండి పంటలుపండించుకొనే వరిస్థితిలేదు. ఇక్కడ కేవలం బావులమీద ఆధారపడి వ్యవసాయం చేసుకొంటారు. ఆ బావులమీద ఆధార పడిన వ్యవసాయం కొరకు—రైతులకు కరెంటు ఇవ్వకపోతే, ఆ రైతాంగం ఎంత బాధలకు గురికావలసివస్తుందో నేను వేరే చెప్పనక్కరలేదు. 72 నుండి ఇప్పటివరకు మొత్తం 5 గ్రామాలు మాత్రమే ఎలక్ట్రిఫై అయినవి. ఇ. ఎ. పి. క్రింద రెండు గ్రామాలు, హరియానా స్కీము క్రింద ఒక గ్రామం, క్లస్టర్ స్కీము క్రింద రెండు గ్రామాలు—మొత్తం 5 గ్రామాలే 72 నుండి ఇంతవరకు నా నియోజక వర్గంలో ఎలక్ట్రిఫై అయినవి. అంతకుమించి అదనంగా ఎలక్ట్రిఫై కాలేదు. ఇవాళ ప్రక్క గ్రామాలలో ఎలక్ట్రిఫికేషన్ జరిగి, రైతాంగం ఎలక్ట్రిసిటీతో వ్యవసాయం అభివృద్ధి చేసుకొని—మంచి పంటలు పండించుకొంటే—ఎలక్ట్రిఫికేషన్ జరగని ఆ గ్రామాల రైతాంగం మాకు ఎలక్ట్రిసిటీ ఎప్పుడు వస్తుంది, మేము ఎప్పుడు బాగుపడతాము?—అని అందోళన అదుర్దా వెలిబుచ్చటం సహజం. ఆ దృష్ట్యా శాసనసభ్యుల మీద వత్తిడి వస్తున్నది. ప్రభుత్వం డబ్బులేదనే పాకుతో వెనకడుగు వేస్తున్నది. ప్రభుత్వం కనీసం శాంక్షన్ అయిన గ్రామాలు అయినా పూర్తిచేయటానికి సిద్ధంగా వుండటంలేదు. పవర్ కట్ అన్నది ఈ సంవత్సరం చూస్తున్నాము. 72 నుండి మనం ఇట్లాంటి ఇబ్బందులు ఎదుర్కొనని వస్తున్నది. ఈ సంవత్సరంకూడ వ్యవసాయదారులు దానివల్ల ఇబ్బంది ఎదుర్కొంటున్నారు. తమ గ్రామంలో ఎప్పుడు కరెంటు వస్తుందో, ఎప్పుడు సోతుందో కట్ అవుతుందో తెలియక రైతులు బాధపడుతున్నారు. మీ గ్రామానికి ఇన్ని గంటలకు కరెంటు వస్తుంది. ప్రతి దినం ఇన్ని గంటలనుండి ఇన్ని

గంటలవరకు కరెంటు కట్ చేస్తాము—అని ముందే చెబితే—ఆ రైతాంగం ఆ వున్న పవర్ వైనా వుపయోగించుకోవడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఏ ఏ గ్రామాలకు ఏ ఏ పనులయ్యే పవర్ ఇస్తున్నారు, వుదయం ఎప్పుడు ఇస్తారు, సాయంత్రం ఎప్పుడు ఇస్తారు, ఎన్ని గంటలు ఇస్తారు—అన్నది ముందుగా రైతాంగానికి తెలియజేస్తే—వారు ఆ టైములో కరెంటు వుపయోగించుకోని బావుల మండి నీరు పైరులకు పారించుకొనే అవకాశం వుంటుంది. ఆ పరిస్థితి లేకపోవటంవల్ల రైతాంగం ఇబ్బందులకు గురికావలసివస్తున్నది. మనం పవర్ ఇంకా పెంపొందించడంకోసం అంటే, మనముందు వున్నటువంటి నాగార్జునసాగర్ పవర్ స్టేషన్ నిర్మాణం త్వరగా పూర్తిచేయవలసి వున్నది. విద్యుచ్ఛక్తి ప్రాజెక్టు అయిన శ్రీశైలం ప్రాజెక్టును త్వరగా పూర్తిచేయాలి. ఇటువంటి వాటి విషయంలోకూడ ప్రభుత్వం చాలా నిర్లక్ష్యమును ప్రదర్శిస్తున్నది. వాటికి అవసరమైన డబ్బు కేటాయించటంలేదు. కేటాయించిన డబ్బుకూడ సక్రమంగా వినియోగించి పనిచేయించటానికి కార్యకులను వుపయోగించుకోవడానికి ఈ ప్రభుత్వం వెనకాడుతున్నది. శ్రీనివాసులరెడ్డిగారు తమ తీర్మానంలో చెప్పినట్లు ప్రతినియోజకవర్గంలో 6 గ్రామాలను ఎలక్ట్రిఫైడ్ చేయటానికి ఒక పథకాన్ని రూపొందించి అమలుజరిపితే తప్ప—ఆ నియోజకవర్గ ప్రజలను సంతృప్తి పర్చటం కష్టం అవుతుంది. మనం చేసిన వాగ్దానాలు వాగ్దానాలుగానే మిగిలిపోతాయి. మనం జనం ముందుకు వెళ్లటానికి వీలుండదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఈ తీర్మానాన్ని ఆమోదించి అమలుజరపాలి. జనార్దనరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు 50 శాతం గ్రామాలకు ఇన్స్టాలిగితే సంతోషమే. కాని ఈనాటి ఆర్థిక పరిస్థితిలో 50 శాతం కాకపోయినా, నియోజకవర్గానికి ఆరు గ్రామాలు చొప్పున అయినా చేయటానికి ప్రభుత్వం ఆమోదించి అమలుజరపాలని కోరుతున్నాను.

12 10pM

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— అధ్యక్షా, దాదాపు 60 సంవత్సరాలకు పూర్వమే రష్యాలో విప్లవము రాగానే లెనిన్ మొదటి డిక్రీ లాండ్ మీద, రెండవ డిక్రీ ఎలక్ట్రిసిటీ మీద చేశాడు. 50, 60 సంవత్సరాలకుపూర్వమే ఇతర దేశాలలో—ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ యొక్క ప్రాధాన్యతను గుర్తించి—దానిని డెవలప్ చేయటం జరిగింది. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 25 సంవత్సరాలు అయినా—ఇంతవరకు మనం ఎలక్ట్రిసిటీ ప్రాధాన్యతను గ్రహించలేదు. దేశం పురోభివృద్ధి కావాలంటే—ఎలక్ట్రిసిటీ అన్నింటికంటే ప్రధానమైనది. ఎలక్ట్రిసిటీ అభివృద్ధి చెందనంతకాలం మనదేశం ముందుకు వచ్చే అవకాశం లేదు. ఆంధ్ర దేశానికి మొదటినుండి ఎలక్ట్రిసిటీ విషయంలో అన్యాయం జరుగుతూనే వున్నది. మనం మద్రాసు స్టేటులో కలిసి వున్నప్పుడు తమిళనాడులో ప్రతి చిన్న విలేజిలో అప్పుడే ఎలక్ట్రిఫికేషన్ సాధించుకొన్నారు. మనం కలిసి వున్నప్పుడు—మన డబ్బుతో—జనరల్ నిధులతో తమిళనాడు చాలా జాగ్రత్తపడింది. మనకు అన్యాయం జరిగింది అని మనం చాలా బాధపడ్డాము.

మనం చీలివచ్చిన తరువాత ప్రగతి సాధించామా అంటే ఏమీ కనపడడం లేదు. ఇందులో ప్రాంతీయ భేదం లేదు. అన్ని ప్రాంతాలు కలిసి ఒకే రకంగా ఉన్నాయి.

Non-Official Resolutions:
re: Provisions of Funds to
A.P. State Electricity
Board for electrification
of some villages in each
Assembly Constituency.

ఎక్కడా కూడ ఎలక్ట్రిసిటీ విషయం వెనకబడియున్నది. ఏ రకంగా మనం చేయాలి అనేటట్లుంటే ప్రభుత్వం చాలా రకాలైన స్కీమ్స్ అలోచిస్తూనే యున్నది. అలోచించి ఏదో ప్రయత్నాలు చేస్తూనే యున్నది. ఫెయిల్ అవుతూనే యున్నది. క్రొత్త గూడెంలో రెండు యూనిట్స్ స్టార్ట్ చేసి చేయకముందే కాలిపోయినాయి. దాని పట్ల సిటి కోసం కొన్ని లక్షలు ఖర్చుపెట్టారు. మళ్ళీ స్టార్ట్ చేస్తే ఒక వారం రోజులు పుండి మాడిపోయినాయి. బల్బులమాదిరి మాడిపోయినాయి. ఆ రకంగా యున్నది. ఎక్స్‌పర్ట్ ఒపీనియన్, మన దేశంలో ధర్మల్, షాడల్ వాటిలో, ధర్మల్ కు ఆస్కారం తక్కువగా వున్నట్లు కనబడుతున్నదని చెబుతున్నారు. కోల్ బేస్డ్ కాబట్టి, కోల్ మీద ఆధారపడే ఈ ధర్మల్ స్టేషన్స్ కు యింపార్టెన్స్ యిస్తే ముందు ముందు సాగే అవకాశం తక్కువ అని ఎక్స్‌పర్ట్స్ సీల్ అవుతున్నారు. షాడల్ పవర్ కు సంబంధించి ఎక్కువ అస్కారం యున్నది. నదులు వున్నాయి. నార్త్ లో విపరీతంగా నదులు వున్నాయి. సౌత్ లో నదులు వున్నాయి షాడల్ పవర్ గా నూర్చి ఎక్కువ పునరుద్ధానం చేసే దానికి అవకాశం యున్నది. కాని యిక్కడ అది ఎక్కువ కనపడడం లేదు. ఎంపి సేపటికి ధర్మల్ స్టేషన్స్ పెంపొంది చూస్తున్నారు. షాడల్ పవర్ మీద ఎక్కువ ప్రయత్నం చేసే దానికి అస్కారం చివరింవాలి. ఇప్పటికి ఎంచవరకు చేసినదనేది చూడాలి. శ్రీశైలం మీద పెట్టే షాడల్ పవర్ చేస్తామని చాలాకాలం నుంచి ప్రామిస్ చేస్తున్నారు అలాగే నాగార్జునసాగర్ మీద. కాని రెండూకూడ కాలేదు. ఒక్క యూనిట్ కూడ అక్కడ నుంచి రావడంలేదు షాడల్ పవర్ తీసుకువచ్చేందుకు ఎక్కువ ప్రయత్నం చేసి యింపున్నది. యూరప్ లో నెదర్ లెండ్స్, హాలెండ్ మొదలైనట్లు వాటర్ లో పుంపీ విండ్ పవర్ తీస్తున్నారు. Wind is a power. ఎంపి పుంపీ విండ్ పవర్ గా రచయారు చేస్తున్నారు అక్కడ దాదాపు ప్రతి యింటిలోను విండ్ మిల్ వుంటుంది. కాటేజీ యిండస్ట్రీస్ ఈ విండ్ మిల్ సహాయంతో తయారు చేస్తున్నారు. మరొకటికూడ వారు తయారు చేస్తున్నారు. సన్ రేన్ రేన్ లో వున్న ఎనర్జీని-హిట్ ఎనర్జీ షాడల్ గా తయారుచేస్తున్నారు. సన్ రేన్ కాన్సన్ ట్రేట్ చేసి వాటర్ మీద ప్రయోగించి ఎలక్ట్రిసిటీ తయారు చేస్తున్నారు. ఖర్చు తేనటువంటిది. నేచర్ లో వున్నసాధనాలు. ఇవి కూడ ఎంకరేజ్ చేయవలసి యున్నది. గోబర్ ప్లాంట్ మనకు తెలుసు. డిఫెక్ట్ ఎక్కడ వస్తున్నది అంటే ఫియరితో బాగానే వుంటుంది గాని యింప్రొమెంటేషన్ లో చాలా వెనకబడి వున్నాము. గోబర్ ప్లాంట్ అనేది సెంట్రల్ స్కీమ్. రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఎన్ని గోబర్ ప్లాంట్స్ చేస్తున్నారు? దానికి ఖర్చుపెట్టినదానికి 25 పర్సెంట్, 10 పర్సెంట్ వస్తున్నట్లు కనబడడం లేదు. కృష్ణా జిల్లాలో అక్కడక్కడ ఒక గోబర్ ప్లాంట్ పెట్టారు. నేను కూడ కొంత ప్రయత్నం చేశాను. వారు సలహాలు యివ్వరు. పాంపెట్ యిస్తారు. పాంపెట్ ప్రకాశం చేసుకోడానికి లేదు. కోఆపరేషన్ లేదు. అపెస్టెన్స్ లేదు. ఇవి అయినా కనీసం చేయవలసిన అవసరం యున్నది. ఉన్నట్లు వంటి వాటిని న్యాయపై న ప్రపోజన్ లో ప్రజలకు వంచి పెట్టాలి. అర్బన్ డామి

నేషన్ ఓవర్ రూరల్ పాప్యులేషన్, చాల ఎక్కువ కనబడుతున్నది. నానా కష్టపడి పంపించిన ఎలక్ట్రిసిటీ అర్బన్ ఏరియాలో ఎక్కువ ఉపయోగపడుతున్నది గాని రూరల్ ఏరియాకు రావడం లేదు. బాక్సెన్, ప్రొడ్యూసెస్, సర్వ నంపదలు మనకు గ్రామాల నుంచి వస్తున్నాయి. ఎలక్ట్రిసిటీ పంచేటప్పడు కంట్రీ సైడ్ చాల తక్కువ యిస్తున్నాము. టౌన్సులో ఎక్కువ ఉపయోగిస్తున్నాము. టౌన్స్ లో యిండ్ల స్ట్రీకోసం పువయోగిస్తున్నామని మంత్రిగారు చెప్పవచ్చు. కాని యిండస్ట్రీ క్రింద పువయోగించేది చాల తక్కువ. అర్బన్ ఏరియాలో వాడుకొనే కరెంటులో ఎక్కువ భాగం విలాసాలకు వ్యయం అవుతున్నది. కరెంట్ యివ్వండి, మోటారు కొనుక్కుంటాము, అధికంగా ఉత్పత్తి చేస్తామని రైతులు అడుగుతున్నారు. మన గవర్నమెంట్ చేయలేని పరిస్థితి యున్నది. కరెంట్ లేదని మంత్రిగారు రోస్టరింగ్ సిస్టమ్ పెట్టారు. 6 గంటలు ఒక సారి తీసుకోమని. అర్బన్ ఏరియాలో కరెంటు దుర్వినియోగం అవుతున్నది. కరెంటు విలేజెస్ కు పంచిపెట్టినట్లయితే ఎంతగానో అభివృద్ధి అయ్యే సాధనం వున్నది. కాని దురదృష్టవశాత్తు యిక్కడ వున్న పాలిటికల్ పవర్, మన పవర్ టౌన్ లో కాన్సెంట్రేషన్ కావడంవల్ల రూరల్ పాప్యులేషన్ ను ఎక్స్ ప్లాయ్ చేసి అర్బన్ పాప్యులేషన్ డామినేట్ చేయడం జరుగుతున్నది. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారు పెట్టిన తీర్మానం ప్రభుత్వానికి, యాక్సెస్ చేయడానికి అభ్యంతరం వుండకపోవచ్చు. 6 గ్రామాలు చేయండి అన్నారు. బడ్జెట్ లో చేసిన దాని కంటే చాల చిన్నది. గౌరవనభ్యులు లోన్స్ తీసుకొనే సౌకర్యం చేయుమన్నారు. దానికి కూడ కష్టం వుండడానికి ఏలులేదు. బోర్డ్, కార్పొరేషన్ అంటే తిగ్గ గాగాని, అడ్మినిస్ట్రేటివ్ గా గాని తేడా కనిపించదు. కార్పొరేషన్ కు యిస్తున్నాము. ప్రైవేటుగా కూడ చాల కార్పొరేషన్స్ రెయిజు అవుతున్నాయి. బోర్డ్ కు ఆ అభ్యంతరం ఎందుకు వుండాలో అర్థంకాదు. ఆ సౌకర్యం కలిగించడానికి బోర్డ్ ముందుకు రావాలి. ఆది కూడ యాక్సెస్ చేయవచ్చు. అక్కడ వున్న లోకల్ ఎన్. ఎల్. ఎ. సలహా తీసుకొని చేయడం. ఇది మంచిదే. మేము చేస్తున్నాము గదా అనవచ్చు. ప్రాక్టికల్ గా జరగడం లేదు. ఇక్కడికి వచ్చేటప్పటికి పాలిటిక్స్. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారి కాన్స్టిట్యూయన్స్ లో చేయకపోవడం, మరొక కాన్స్టిట్యూయన్స్ లో అయితే చేయడం. ఈ రకంగా పాలిటికల్ డిఫరెన్సియేషన్ చేయడం జరుగుతున్నది. వారికి అంటే వారికి కాదు, ఉదాహరణకు చెప్పాను. ఎన్. ఎల్. ఎ. అంటే లక్షమంది ప్రజలు ఎన్నుకొన్న మనిషి. వారి సలహా తీసుకొని ఎలక్ట్రిసిటీ గ్రామాలలో డెవలప్ చేస్తే బాగా వుంటుంది. కంట్రీ సైడ్ బాధలు తెలుసుకొన్న రాజారామ్ గారు యివన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ తీర్మానాన్ని ఆమోదిస్తే సర్వం లేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం యాక్సెస్ చేస్తుందని ఆశిస్తున్నాను.

12 20 pm

(శ్రీ కె. ఎ. ఎన్. భుక్త (హరిశ్చంద్రపురము) :— అధ్యక్షా, పవర్ మన జీవన విధానంలో ఎంతో ప్రాముఖ్యమై, పవర్ లేకపోతే ప్రొడక్షన్ లేదు, ప్రగతిలేదు, పురోగతి లేదు అనే పరిస్థితి కొనసాగుతున్నది. గ్రామాలలో పవర్ సప్లయ విషయం ఆలోచిస్తే 1972 నుంచి ఈ రోజు వరకు సర్కారు జిల్లాల్లో ఒక్క గ్రామానికి కూడ

Non-Official Resolutions:
re: Provisions of Funds to
A.P. State Electricity
Board for electrification
of some villages in each
Assembly Constituency.

పల్లెల్లో చేయలేదు. ఇది చాల విచారకరమైన విషయం. ఇంతకుముందు తెలంగాణ రీజివల్ కమిటీ, రాయలసీమ డెవలప్ మెంట్ బోర్డు వున్నప్పుడు తెలంగాణాలో, రాయలసీమలో కొద్దిగామాలలో వవర్ సప్లయ జరుగుతూ వున్నది. వర్కారు జిల్లాలో బోర్ లేనందున ఏ గ్రామానికి వవర్ సప్లయ జరగలేదు. క్లస్టర్ స్కీమ్స్, ఆర్. ఇ. సి. స్కీమ్స్ అని కొన్ని ఏరియాస్ కు పరిమితం అయిపోయేటప్పటికీ, ప్రాడక్ష్ వన్ ఒరియెంటెడ్ స్కీమ్స్ క్రింద ఎక్కడైతే ప్రాడక్ష్ వన్ జరుగుతున్నదో, పంటలకు, వ్యవసాయానికి, యిండస్ట్రీస్ కు ఎక్కడ అవకాశం వున్నదో, అవసరం వున్నదో అక్కడ మాత్రం వవర్ సరిగా సప్లయ చేయకపోవడం జరుగుతున్నందువల్ల చాలవరకు ప్రాడక్ష్ వన్ దెబ్బతిన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. గ్రామాలలో ఒక్కొక్క పంచ్ పేట్ పెట్టుకోవాలంటే ఎంతో డబ్బు రైతు వెచ్చించి పెట్టుకోవలసి వస్తున్నది. ఆ గ్రామంలో కరెంట్ లేకపోతే అరైతుకు అదికూడ అవకాశం లేని పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. ఆయిల్ రేట్స్ పెరిగిన తరువాత ఇంజన్ ఆయిల్ లీటర్ మూడు రూపాయలది 11 రూపాయలకు పెరగడంతో వవర్ కు ప్రాముఖ్యత పెరిగింది. రైతుకు వవర్ సప్లయ చేసే విధానం చేయడం లేదు. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని నేను సమర్థిస్తున్నాను. గ్రామాలలో ప్రాడక్ష్ వన్ కావాలంటే వవర్ సప్లయ చేయాలి. ప్రభుత్వం దగ్గర ఆర్థికంగా అవకాశం లేకపోయినప్పుడు నేషనల్ లైజింగ్ బ్యాంక్ కు కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ లోను లోన్ తీసుకొని ప్రతి సియోజికవర్గానికి 6 గ్రామాలు సంవత్సరానికి చేయమని చెప్పారు. ఒక ప్రాగ్రామ్ పెట్టుకొని అన్ని గ్రామాలకు వవర్ సప్లయ ఆయ్ పోటులు చేయవలసిందిగా నేను కోరుచున్నాను.

ఈ సందర్భంలో నేను మనవిచేసేదేమంటే వా నియోజకవర్గంలో 104 పంచాయితీలు వుంటే, ఇప్పుడు కరెంటు వున్నది 14 పంచాయితీలలో మాత్రమే. మిగతా 99 పంచాయితీలలో ఏవిధమైన ఇండస్ట్రీస్ పెట్టడంగాని, వ్యవసాయానికి వున్న యోగరేపడంగాని, మరేమీ లేని పరిస్థితులలో అక్కడి ప్రజలు వున్నారు. మనం ఏవిధమైన పన్నులు వేసినా, ఏవిధమైన సెస్సులు వేసినా, గ్రామ ప్రజలపై రైతులపై తీస్తూ వారికి తగిన సదుపాయాలు మం చేయకపోవడం ఒక విధంగా వారికి అన్యాయం చేస్తున్నామని మనవిజేస్తున్నాను, ఇంకొక విధంగా, దీనివలన, మన ప్రాడక్ష్ వన్ దెబ్బతింటున్నది. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానంలో చెప్పినట్లుగా ఆయా నియోజకవర్గాలలోని ఎం. ఎల్. ఎన్. సు కన్ సర్ట్ చేసి, ఆరు గ్రామాలకు తప్పకుండా వవర్ సప్లయ చేయవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

తరువాత మినిమమ్ సీడ్స్ ప్రోగ్రాంకు సంబంధించి గిరిజన గ్రామాలలో, మా జిల్లాలో అక్కడక్కడ వేకారు, ప్లేన్స్ లో కూడా ఎక్కడ అవసరమో తప్పనిసరిగా ఎక్కడ అవసరమో కనీసం వాటినియినా ఎన్నుకొని వాటికి కూడా సప్లయ చేయవలసిందిగా కోరుతూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. రంగదాసు:—అధ్యక్షా, మిత్రులు శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరచుకొన్న విషయాలు మాత్రం తమ దృష్టికి తీసుకువస్తాను ఈ తీర్మానం ద్వారా—బహుశా ఆయన క్లర్కులు అయితే వారు కోరిన ప్రకారంగా ప్రతి నియోజకవర్గంలో ఆరు గ్రామాలు ఎలక్ట్రిఫై చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఎలక్ట్రిఫై చేయడమేకాకుండా, వ్యవసాయపు బావులకు కనెక్షన్స్ యివ్వడం ద్వారా కాస్త వ్యవసాయాభివృద్ధి చేయడానికి కూడా అవకాశం కలుగుతుంది. సరే, సిక్స్ సాయింటు ఫార్ములా అమోంట్లో ఏదయినా కొద్ది గ్రామాలను తీసుకోవడానికి వీలవుతుందా? అనేది మాస్తే, మహా కష్టంగా తెలంగాణ ప్రాంతంలో సేవరిగిన మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు ఒక్కొక్క నియోజకవర్గంలో ఒక్కొక్క గ్రామానికి కేటాయింపడం బహుశా సాధ్యమేమోగాని, అంతకంటే ఎక్కువ యివ్వడానికి వీలులేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. అందువల్ల, ఈరకంగా, ఒక్కొక్క నియోజకవర్గానికి, ఒక్కొక్క సంవత్సరానికి ఒక్కొక్క గ్రామం ప్రకారంగా గమక ఎలక్ట్రిఫై చేస్తూపోతే ఈ రాజారాం గారు ఆయుష్షు పెంచుకొని ఎన్ని పర్యాయాలు పవర్ మినిస్టర్ కావాలో, ఎన్ని ఎలక్ట్రిఫైలో నెగ్గి యివివూర్తి చెయ్యాలో నాకు అర్థం కావడం లేదు. పవర్ లేనిదే ఏమీ జరగదనే సంగతి మనకు తెలుసు. వ్యవసాయమే కాదు, ఇండస్ట్రీస్ కూడా చాలా దెబ్బ తింటున్నాయి. అయితే ఎలక్ట్రిఫై చేయడంవలన వచ్చే పెద్ద లాభం ఏమిటి? మనకు కరెంటు ఉత్పత్తి చేసుకోవడానికి ప్రాజెక్టు తయారుగా లేవుగానూ, అవి ఎంత వరకూ తయారుకావో అంతవరకూ వాటిని టీసుకుని లాభమేమిటి? అని కూడా మనం విమర్శ చేసుకోవచ్చు. ప్రాజెక్టు తయారు జేస్తూనే యివి కూడా వెనక్కు పడెడుతుంటూ గ్రామాలను ఎలక్ట్రిఫై చేయవలసిందిగా తీర్మానం యొక్క ఉద్దేశం. ప్రాజెక్టు అప్పో సప్పో తీసుకొని ట్యూరర్ ముగించాని ప్రభుత్వమే ఆడుర్దాపడుతున్న సంగతి మనం చూస్తున్నాం. ఇప్పుడు ఎట్లా అయితే ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు చేసిన తరువాత కెనార్స్ ను సైమిల్ డీనియస్ గా తయారుజేసుకోకుండా ఆ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం అయిన తరువాత కెనార్స్ ను త్రవ్వడానికి పూనుకుంటే అటు ప్రభుత్వానికి, యిటు రైతాంగానికి ఎంత నష్టం ఎస్తుందో నేను వేరేగా చెప్పనక్కరలేదు. అదే పద్ధతిలో ప్రాజెక్టు నిర్మాణం అయిన తరువాతనే గ్రామాలకు, లేక బావులకు ఎలక్ట్రిఫికేషన్ చేయాలని అనుకుంటే బహుశా జాప్యం కావచ్చు, ఒక్కొక్కప్పుడు వర్షాలు తక్కువ వుండడంవల్ల మనకు పవర్ రావడంకూడా తక్కువగా ఉంటున్నది. అన్ని గ్రామాలలో 24 గంటలు కాకపోయినా 12 గంటలయినా సాధ్యమైనన్ని ఎక్కువ గ్రామాలకు యిచ్చే ప్రయత్నం ప్రభుత్వము చేయాలి. అయితే, ఈ మధ్యలో డిసార్డుమెంటు వారు చెప్పేదేమంటే—మెటేరియల్ సప్లయి కావడం లేదు అని, మేము ఎంత ప్రయత్నం చేసినా మెటేరియల్ సప్లయి కావడం లేదు అంటున్నారు. మెటేరియల్ ఉత్పత్తి లేక సప్లయి కావడం లేదా? ఇతర రాష్ట్రాలకు విరివిగా మెటేరియల్ సప్లయి కావడమేమిటి; మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు సప్లయి కాకపోవడమేమిటి? ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం జాగ్రత్త తీసుకోవలసిన అవసరమున్నది. ఏ రాష్ట్రములో కూడా — మెటేరియల్ తక్కువగా వున్నందువల్ల మేము

ఈ కనెక్షన్స్ యివ్వడం అవుచేస్తున్నాం అనేది ఎక్కడా వినచేదుగాని, మన లండ్ ప్రదేశ్ లో మాత్రం అఫీషియల్స్ చెబుతున్నది వైర్ కూడా ౧౦౦౦, ౧౦౦౦ చొప్పున కనెక్షన్లు తులలో మేము ఎట్లా యివ్వగలము, ఎట్లా చెయ్యగలము అంటున్నాం. అలాగే కూడా పూర్తి చేయడం కష్టం అంటున్నారు. అట్లాగా ఉండా, సెంట్రల్ స్టాండ్ యి కావడానికి గట్టి కృషి చేయాలి. సెంటర్ లెవెల్ లో, యితర కంపెన్స్ నుండి యివా తెప్పించుకొనడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. అవసరమైతే ఇంపోర్ట్ అయినా చెయ్యవచ్చే ప్రయత్నం చేసి ఈ కోటాను సాధ్యమైనంత త్వరలో పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

12-30
P. M.

అధ్యక్షా, నేనవి వమీపించింది. రాజరాంగారు ఈ పదిహేను, ఇరవై రోజులా ఎల్లాగో గడిపేస్తారు; సెషన్ అయిపోయిన తరువాత యింక యిచ్చేదేమీ లేదు. కరెంటు పరిస్థితి యిప్పటికే చాలా గందరగోళంగా వున్నది హౌస్ లోనే మనకు ఈ బాధ ఏర్పడుతున్నది. ఇక్కడ అంటే రెండు నిమిషాలు ఏర్పడినా, శాసనసభ జరుగుతూ వుంటుంది కాబట్టి, మినిస్టరుగారు వుంటారు కాబట్టి, వస్తుంది కాని గ్రామాలలో వ్యవసాయపు బావులకు యిచ్చిన కనెక్షన్స్, వాటిని సమ్ముకుని వున్న రైతులకు కరెంటు సెయిల్ అయితే మాత్రం వారు చాలా కష్టం, నష్టం అనుభవించవలసి వస్తుంది కాబట్టి కనీసం ఈ ప్రాంతానికయినా మీరు కరెంటు యిచ్చేటప్పుడు, మీకు వున్న వీలునుబట్టి ఖచ్చితంగా యిన్ని గంటలు యిస్తామనే గ్యారంటీ యిచ్చి పైరుగుం కాసాడవలసినదిగా నేను కోరుతున్నాను. ఈ తీర్మానం ద్వారా ప్రభుత్వానికి పెద్దగా నష్టం వచ్చేదేమీ లేదు. అవసరమైతే ఆయిదారు కోట్ల రూపాయలు అప్పు పుప్పుకుని, ప్రతి నియోజక వర్గంలో ఆరు గ్రామాలకు కొత్తగా కనెక్షన్స్ యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేయడంలో నష్టం లేదని, ఆ విధంగా చెయ్యమని తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:—ఉపాధ్యక్ష మహాశయా, ఈ తీర్మానం చాలా ముఖ్యమై వుంటుంటేది. ఎందుకంటే శాసనసభ్యులు పూర్తిగా చర్చించి ఈ పవర్ అభివృద్ధి విషయంలో ఎటువంటి భేదాభిప్రాయాలూ లేవని చెప్పడానికి కూడా యిది ఒక అవకాశం మంత్రిగారు చాలా అదృష్టవంతులు. కూతురు పెళ్లి చేయడంతోనే, శాసనసభలో కూడా తగిన వర్తతులతో, ఆయన పోర్టిఫోలియోను బంపరచడానికి ఈ తీర్మానం తీసుకు రావడం జరిగింది. అంతేగాకుండా, ఎలక్ట్రిసిటీ ఒక దేశం యొక్క నాగరికతకు ప్రధాన మైటువంటిది. మీకు తెలుసు, ఒకానొకప్పుడు ఫ్యూడల్ సిస్టం నుంచి సెట్టుబడిదారీ విధానానికి వచ్చేటప్పుడు — పుయి హేవ్ టు ఎడ్యుకేట్ అసర్ మూల్స్ ద్వారా ఒక బ్రిటిష్ ప్రముఖుడు. తరువాత వోటర్సును ఎడ్యుకేట్ చెయ్యాలి అన్నారు. ఆక్టోబరు మహా విప్లవ సమయంలో లెవిన్ మహాశయులు — పుండ్ల వీల్ గాల్ టు ఎలక్ట్రిఫై ది ఎంపైర్ కంట్రీ అన్నారు. మనం ఈ రెండూ చేయవలసిన బాధ్యత వున్నది. దానికి డూరదృష్టి కావాలి. ఆలోచన కావాలి. Now, we have to educate our masters and we have also got to electrify the entire

country in order to come to the map of civilized Nations. అయితే, దురదృష్టవశాత్తూ మన ప్రభుత్వం చాలా గమృత్యయిన ప్రభుత్వం అని చెబితే చాలా తక్కువ మాటల్లో పెద్ద విషయం చెప్పినట్లు అవుతుంది. ఇది చెయ్యడానికి దూర దృష్టి కావాలి. నాగరికతా దృక్పథం కావాలి. ఆల్ ఇండియా ఏవరేజీలో చూస్తే మనది 55. మన కస్టంప్స్ 43 కి లో వాట్ అవర్చు పుగ్గే ఆల్ ఇండియా ఏవరేజీ కంప్లెషన్ 77.88 కిలోవాట్ అవర్చు. ఇది హాస్యాస్పదంగా వున్నది. ఎలక్ట్రిసిటీ విషయంలో, కీలక స్థానంలోవున్న ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అట్టడుగున వున్నదని చెప్పడానికి సిగ్గు పడాలి. మనం ఆల్ ఇండియా ఏవరేజీకి రావాలంటే 10 సంవత్సరాలు తీసుకుంటుందని అంచనా ఉన్నది. పవర్ బాగా అభివృద్ధి అయితేనే వ్యాపసాయికంగా, పారిశ్రామికంగా కూడ మనం ముందడుగు వేయడానికి వీలవుతుంది. ఇంతవరకూ డీనిని పాలించే హైయర్లెవెల్ ఎక్స్ క్యూటివు నిర్లక్ష్యం చేసింది. ఇట్లా నిర్లక్ష్యం చేయడం ఉంతవ్యం కానేకాదు. పవర్ డెవలప్ మెంటుకు ఆల్ ఇండియా లోనూ, యితర స్టేట్లలో కూడ సమర్థవంతంగా ప్లానింగు చేయడంలో లోపాలు వుంటున్నాయి. Unrealistic schedules in plan and equipment ఇతర ప్రాంతాలలో పుష్ప లోపం యదయితే మనకువున్న లోపం ఆర్థికమైనది. ఇది ఆర్థిసిషియల్ ఆర్థికంగా వెనుకబడి వుండవలసిన అవసరంలేదు. ఇది ప్రజల నుంచి డబ్బు గుంజి తేచ్చేది కాదు. రేట్లు పెంచేస్తే వచ్చేదికాదు. పెట్టుబడిదారీ సమాజంలో ఆర్థిక వనరులు విసరీతంగా వున్నవీదలు ప్రభుత్వానికి దూరదృష్టి వున్నట్లయితే ప్రపంచ బాంకునుండి, యితర సోర్సెస్ నుంచో కూడ డబ్బు సంపాదించే అవకాశమున్నదని నేను తమద్వారా హామీ చేస్తున్నాను. 5 వ సంవ వర్ష ప్రణాళికలికకాదు, ఆరవ పంచవర్ష ప్రణాళిక సంపూర్ణంగా పదునూడవే ఒరుగుతుందేమో. ఈనాడు పవరు విషయంలో లాభించుచున్న పవర సభ్యులలోనూ, బయటవున్న స్పెషలిస్టులతోను, ఆలోచించి త్వరితంగా పుల్ల చెట్లను తొలగించి మంచిదని నేను భావిస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఈ బోర్డు చెట్లను తొలగించు రాజావుగారు సమర్థుడనే నేను భావిస్తున్నాను. మంత్రి గారుకూడా ఈ విషయం గుర్తించారు. స్పెషలిస్టులను ఎక్స్ క్యూటివు అధారిటీలో పెట్టి దేశానికి డిపాట్టు మెంటుకూ కావలసిన సహాయం, సలహాలు తీసుకోవాలి కానీ డిక్లేటర్లు చేయకూడదు. స్పెషలిస్టులకు ప్రత్యేకమైన స్పెచ్చుయివ్వాలి. ఆ విధంగా వారి సమర్థతను ఉపయోగించుకున్న వారమవుతాము. సర్వీసెస్ ముందు వుండి సడప వలసి వుంటుంది. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు స్పెషలిస్టులతో కూడినది. దానిని సంపూర్ణంగా అవగాహన చేసుకొని దానికి వున్న యిబ్బందులను తొలగించడానికి పూనుకోవాలి. అందుకు ఎక్కువ స్పెచ్చుయిచ్చి ఆర్థికంగా ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు ఎక్కువ అవకాశాలు కలిగించాలని సూచిస్తున్నాను. ఈ విషయంలో మంత్రిగారు లోపం చేయకూడదనీ, చేయరని నేను భావిస్తున్నాను. స్టాటిస్టిక్సును బట్టి చూచుకుంటే కూడ కొన్ని లోపాలున్నాయి. మంత్రిగారు వచ్చిన తరువాత ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు న్యూ ఓరియం టేషన్ జరిగిందనుకుంటున్నాను. ఇందులో ఒక ప్రధానమైన లోపం ఉన్నది. ఇన్

Non-Official Resolutions:
re: Provisions of Funds to
A.P. State Electricity
Board for electrification
of some villages in each
Assembly Constituency.

స్టాల్ కెపాసిటీ చూచుకుంటే 1971-72 లో 668.1 మెగావాట్స్ ఉండేది. 1973-74 లో 677.9 మెగావాట్స్ అయింది ఇది ఎట్లా తగ్గిందో అర్థం కావడం లేదు. ఈ రోపాసికి కారణం మంత్రిగారు ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ మూడు సంవత్సరాలలోనూ పవర్ జనరేషను తక్కువగానే ఉన్నది. 3,046 మెగావాట్లు 1972-73 లో ఉంటే 1973-74 లో 3,106.3 మెగావాట్లు మాత్రమే ఉంటే చెప్పకో దగ్గ స్టాయిలో రేదని చెప్పడం వుంటుంది. ఇదర స్టేట్లునుంచి కొన్నది ఎక్కువగా పెరిగింది. మనం ఆ విధంగా దబ్బు ఖర్చు చేస్తున్నాము, ఎక్కువగా 1971-72 లో 276.6 మెగా కిలోవాట్లు కొన్నప్పుడు యిప్పుడు 405.1 మెగా కిలోవాట్లు కొనడం జరిగిందంటే రెట్టంపు అయిందన్నమాట. ఇంట్లో కెపాసిటీ తగ్గింది. జనరేషనుమాడా తక్కువ స్టాయిలోనే పెరిగింది. సేక్కు ఎవైల బుల్ గవున్న పవర్ చూచుకుంటేమాడా తక్కువలోనే వున్నది. 1971-72 లో 3,113.6 మెగా కిలోవాట్స్ అయిప్పుడు యిప్పుడు 3,335 మెగా కిలోవాట్లు అంటే యిది కూడా తక్కువ స్టాయిలోనే ఉన్నది. ఇవి స్పెషలిస్టులు, టెక్నికల్ స్పెషలిస్టుల సంబంధించింది కాబట్టి మంత్రిగారు రాజకీయాలలోపడి పొట్టుకోకుండా, డీప్లీ గురించి శ్రద్ధ వహించాలని కోరుతున్నాను. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో 1971-72 లో విలేజ్ సంఖ్య 623 వుంటే యిప్పుడు లెక్కలనుబట్టి 1973-74 లో 613 మాత్రమే వున్నాయి. విలేజ్ ఎందులకు తగ్గయి? ఇది హాస్పిటల్ గా ఉన్నది. టెక్నికల్ సర్వీసు, అవగాహన చేసుకునేటప్పుడు స్టాటిస్టికల్ ఓబాను ఆధారం చేసుకొని లోపం ఎక్కడ వున్నదో తెలుసుకోగలుగుతాము. అప్పుడే స్పెషలిస్టుల సలహా తీసుకొని సరిగా సూచనలు చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. సమర సంతమైన సర్వీసెస్ వున్నాయని నేను భావిస్తున్నాను. వ్యవసాయము, అభివృద్ధి పరిశ్రమలు కావడానికి యిది అత్యసరమైన సర్వీసు కనుక ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఎటువంటి ఆశ్రద్ధ కూడ చేయదని నేను భావిస్తున్నాను. నా ప్రక్కన వున్న మిత్రులు శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు సమితి అధ్యక్షులుగా వున్నవారు. వారి అన్ని గ్రామాలనూ ఎలక్ట్రిఫై చేసుకొని ఉంటారు. అందులో లోపం ఏమీ ఉండదు. అందుచేతనే వారిక్కడకు రాగలిగారు. ఇక్కడ చాలా వమత్కారం కూడా చూపించగలిగే ప్రతిపక్ష నాయకుడుగా వారు తయారైనారు. మా తూర్పు గోదావరి జిల్లా మాసినట్లయితే విందులు, వినోదాలతో కాలక్షేపం అయిపోతుంది. దుర దృష్టవశాత్తూ మమ్మీలను లోకువ చేసేసి ఈ మూడు సంవత్సరాలనుంచి మాకు తక్కువ గ్రామాలను ఎలక్ట్రిఫై చేశారు. నా పట్టణం కాకినాడ అది రెండవ మదరాసు పట్టణం క్రింద లెక్క. అక్కడ దబ్బు వున్నవారు ముఖ్య మంత్రి గారికి స్నేహితులు కానీ పేదవారుకాదు.

శ్రీ జె. వెంకటరావు:—నాకు అందరికంటే రావుగారే చాలా ముఖ్యమైన స్నేహితులు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:—వారిని అధికారంలోకి తెచ్చాలి. ఎక్కువ ఒక వార్డు ఉన్నది. అది ఎన్నికై పై కారేదు. 24 సంవత్సరాల నుంచి నేను ఎక్సెసివ్ గవర్నమెంటులో గోపాధిపతుడనే ఉన్నాను. ఇప్పుడు కాలేదు. నాదొడవాడే యిటువంటి దశలో వుంటే యిక మిలావారి సంగతి వేరవు స్కూలంటు. గెను మొన్న యు. పి. వెళ్లి సప్లయ ఇందిరాగారి నియోజకవర్గం కూడ చూచాను. ఆమెకు కూడా కొద్దో గొప్పో యిదే గతి వున్నది. ఇది ఈ వేలం క్షీణించుకుంటే ఎట్లాగైనా యిట్లా వుండకూడదని నేను బాటచూచి చూడటం కనుకనే నలుగురు చెబుతున్నాను.

శ్రీమతి బి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి (ఎంకెపేట్):— అదేగరి అంటున్నారు. She is giving more to the opposition members' Constituencies before she does for her Constituency. She is looking after their Constituencies. They should be grateful, Sir.

12-46
p. m.

Sri C. V. K. Rao: Smt Pularudny naturally supports her tribe, that is a lady at the top of the position. I think that that Smt. Indira Gandhi is a nice lady to take care of the opposition but Sri Jayaprakash Narayan has got to give that certificate and not myself.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు (కంకిపాడు):— అధ్యక్షా, ఈ రిక్కార్డు చాలా ప్రాముఖ్యమైనది, అత్యవసరమైనది. ఒక విధంగా చూస్తే ప్రభుత్వ పాలనని చాలా చక్కగా సమర్థిస్తున్న తీర్మానమని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. అచరణలో ఎక్కడైనా లోటుపాట్లు ఉంటే దీనిద్వారా సరిచేసుకోవాలని చెప్పినట్లు ఉండని నా భావం. అన్ని నియోజక వర్గాలలోను విద్యుచ్ఛక్తి ఉండాలని మొదటి అంశం. లంగుట ప్రయా రటీ బెసిన్ మీద స్థానికంగా ఉన్న విధాన సభ సభ్యుని సంప్రదించి కనీసం ఆరు గ్రామాల కైనా విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయాలని మొదటి అంశము నిర్దేశించింది. ఇదివరకే ప్రభుత్వ అచరణలో కూడా ఉండవచ్చును. ధర్మలక్ష్మి స్టేషన్లు దగ్గరలో తేనెపప్పుడు ఎక్కడైనా కొరత సంభవించిందేమో. రాష్ట్రంలో అన్ని నియోజక వర్గాలు అంతో ఇంతో అభివృద్ధి సాధించాలి, సాధించినవి అని చెప్పకోడానికి ఈ అంశం చాలా ప్రాముఖ్యత ఇస్తున్నది. ఇదివరకే ఈ ప్రాముఖ్యత అబ్జర్వ్ చేయకపోతే దీనిద్వారా శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతకుపూర్వమే విద్యుదీకరణ చేయబడిన గ్రామాలలో వ్యవసాయ అవసరాల నిమిత్తం ఒకవేళ కనెక్షన్లు ఇప్పకపోతే వెంటనే ఇవ్వాలని రెండవ అంశం. మన గ్రామాలలో విద్యుదీకరణ చేయబడిన తరువాత వ్యవసాయానికి అత్యవసరంగా కనెక్షన్ ఇవ్వబడుతుంటుంది. విద్యుచ్ఛక్తిలో చాలాభాగం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో బజారులలో వెలుగు కోసం ఉపయోగపడుతున్నదేమో అనే అనుమానం లేకపోలేదు. విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తికి ప్రాతిపదికగా ఉండవలసిఉంది. అభ్యుదయంగా దీపాలు లేక పొయినా కాలక్షేపం జరుగుతుంది. పట్టణ ప్రాంతాలలో లవసరమైతే కావచ్చునేమో కాని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో విద్యుచ్ఛక్తి వాడకం అనేది వ్యవసాయానికి ప్రాధాన్యత వహించాలని చెప్పడంలో సందేహంలేదు. ఇదివరకు ఇలా జరగడం లేదు. మన గ్రామాలను విద్యుదీకరణ చేసిన తరువాత వ్యవసాయ సరఫరాకు ఇవ్వడం జరుగుతోంది.

ఉపయోగించుకోవచ్చును. వీటినిగురించి గ్రామీణ ప్రాంతాలలో విద్యుద్దీకరణ జరగని చోట్ల పరిస్థితులు వారి. వీటిని భారీ కనిష్టము వారు మూత్రమే నిర్వహిస్తున్నారు కాని మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వనికి దీనిపై ఇంతవరకు ఏరకమైన చర్యలేదు. గోబర్ గాన్ ప్లాంటును అభివృద్ధి చేయడానికి విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు కాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాని ప్రయత్నం చేయవలసి ఉంది. ఒక చిన్న గ్రామంలో 10-15 ఇండ్లు ఉండే వసు సందడకు సంబంధించి ప్లాంటుకట్టి ఆ ఇండ్లకు సరఫరా చేయవచ్చును పెద్ద గ్రామమైతే కలిగినవారు నివసించేవారు పెట్టుకోవాలని చెప్పి రేనివారికి సమిష్టిగా ఏర్పాటు చేయవచ్చును. ఈ రకంగా చేస్తే విద్యుచ్ఛక్తి ద్వారా గాబర్ గాన్ ద్వారా విద్యుత్తు సరఫరా అన్ని చోట్ల సమగ్రంగా జరగడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పరిశీలనచేసి ఏ మేరకు వాటిని అధికంగా నిర్మాణం చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందో పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తి అవసరం గురించి ఒకరు చెప్పవలసిందికాదు. ప్రతి ఇంటిలోను చాలా అవసరంగా ఉంది. మన కరువు తీరేవరకు ప్రయోగిల్ బేసిన్ నిర్ణయించుకుని అవసరమైన కార్యక్రమాలు నిధిగా సరఫరా చేస్తూ లేకపోయినా ఇబ్బందిలేదు అనుకునే కార్యక్రమాలకు విద్యుచ్ఛక్తి అసౌలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

12 50
 p. m.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :— అధ్యక్ష. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారు పెట్టిన తీర్మానం చాలా సులభమే నది న్యాయమైనది. అవసరమైనది కూడ. విద్యుచ్ఛక్తి బడ్జెట్ వచ్చినప్పుడు పరిశ్రమల వద్ద వచ్చినప్పుడు వ్యయసాయం వద్ద వచ్చినప్పుడు విద్యుచ్ఛక్తి దేశపురోభివృద్ధికి చాలా అనుకూలం అని అందరం అంటున్నాం. ప్రతి గ్రామంలో మంత్రులు వచ్చినప్పుడు జనం చాలా సంతోషిస్తుంది. అవసరం తీర్చడానికి చేయవలసిన పని దగ్గర మాత్రం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సంక్షోభంలో పడి పని జరుగుతుందో లేదో తెలియని పరిస్థితి ఉంది. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు యితరచోట్ల నుంచి బ్యాంకునుంచి అప్పులు తెచ్చి దేశపురోభివృద్ధికి వ్యవసాయకంగా పారిశ్రామికంగా రెండు ప్రక్కలా సమస్యను సరిచే దేశాన్ని ముందుకు తీసుకుని పోవలసిన బాధ్యత ఉంది. ఉదాహరణకు అనేక పరిశ్రమలు వస్తాయి. బసెరెడ్డి గారు జిల్లాకు రెండేసి పరిశ్రమలను పెట్టదలచుకున్నారు. వారి ఉపన్యాసం వ్రతకల్పి ఫ్లాష్ చేశాయి జిల్లాకు రెండేసి పరిశ్రమలు పెట్టినప్పుడు రాజారాం గారు కరెంటు కట్ ఆంటే ఆఫ్ కట్ అయినాయే పరిస్థితి వస్తుంది. ప్రజల దగ్గర నుంచి డబ్బు వసూలు చేద్దామంటే ప్రజలు యిచ్చుకునే పరిస్థితి అన్నిచోట్లా ఉండదు. ప్రజలు ఖర్చులు యిచ్చండి ఎంక్రెడిసిటీ యిస్తామంటే మరి ప్రభుత్వం ఎందుకు బోర్డు ఎందుకు? ఏ అసెంబ్లీ లు ఇంజనీరింగు పిలిచి అయినా చేయించుకోవచ్చు. కరెంటు అడిగితే డబ్బు వసూలు చేస్తామంటే సరిపైన పన్ను తీరదు. మంత్రులు దేశ అవసరాలను బట్టి ఒక రోజు సోషలిస్టు భావనో దేశాభివృద్ధి కాలనుకున్నారు. దేశాన్ని పారిశ్రామిక వంతం చేయడం సాగించాలే దానికి కరెంటు చాలా అవసరం. దానికి అనుగుణమైన ఈ తీర్మానాన్ని వారు అంగీకరించాలి. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు కమ్యూర్నియల్ బ్యాంక్ ద్వారా అప్పులు తీసుకుని అసెంబ్లీ నియోజక వర్గానికి కనీసం ఆరేసి గ్రామాలను ఎంపిక చేసి ప్లానిక

Non-Official Resolutions:
re: Provisions of Funds to
A.P. State Electricity
Board for electrification
of some villages in each
Assembly Constituency

శాసన సభ్యుని సంప్రదించి విద్యుద్దీకరణ చేసే వ్యవసాయానికి కనెక్షన్లు యివ్వాలని కోరే ఈ తీర్మానం సర్కీలం ఆమోదించాలని కోరుచూ శలవులీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కరణం రాఘవంజరావు (మెదక్):—అధ్యక్షా, నిత్యజీవితావసరాలకు పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయడానికి వ్యవసాయరంగాల్లో విద్యుచ్ఛక్తి అత్యవసరం అనేది నిర్వివాదం. విద్యుచ్ఛక్తి ఉన్నాదని ఎంత వున్నప్పటికీ ప్రజలు దాని వినియోగించుకోగలరు. ప్రజల జీవిత ప్రమాణాలు పెరగడానికి విద్యుచ్ఛక్తి చాలా అవసరం. మనకు హైడ్రో ఎలక్ట్రిసిటీ జనరేటు చేయడానికి ధర్మల్ గా చేయడానికి కూడా తగిన ప్రకృతి సదుపాయాలున్నవి. నదులున్నవి. బొగ్గు గులున్నవి. సూపర్ ధర్మల్ పవరు స్టేషనును త్వరగా పూర్తిచేసుకోవాలి. సబ్లైమ్ ను చాలామార్లు చేయాలి. అన్ని ప్రాంతాలకు సమానంగా అందించాలి. దుబ్బు కావాలంటే కమర్షియల్ వ్యాంక్యు డ్వారా అవసరం అయితే వరల్డ్ బ్యాంక్స్ డ్వారా సహకారమును ముందుకు పోవాలి. మనం హార్వానా పేలర్స్ అనుసరించవలసిన అవసరం వుంది. గ్రామాలలో సోల్సు వైరింగు అంతా పూర్తి చేసుకుని సిద్ధం చేసుకుంటే విద్యుచ్ఛక్తి పుట్టాదన అయిన వెంటనే సరఫరా చేయడానికి వీలవుతుంది. విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు కమర్షియల్ బ్యాంక్యు డ్వారా అప్పులు తెచ్చుకోవచ్చు. నియోజకవర్గానికి కనీసం ఆరేసి గ్రామాలను ఎంపికచేసి స్థానిక శాసన సభ్యుని సలహా వుచ్చుకోవాలి ఎలక్ట్రిసిటీ ఎన్-స్ట్రుయిబుల్స్ కమిటీపెట్టి దాని డ్వారా క్రొత్త లైన్లు యివ్వడంలో గాని వ్యవసాయానికి సరఫరా చేయడంలోగాని కృషిచేయాలి. కమిటీలవల్ల జాప్యం తగ్గుతుంది అంచగొండితనం నశిస్తుంది. ఈ తీర్మానాన్ని ఆమోదిస్తూ శలవులీసుకుంటున్నాను

శ్రీ వి. బి. తిరుగులయ్య (వికారాబాదు):—అధ్యక్షా, మనకు విద్యుచ్ఛక్తి అవసరము ఎంతైనా వుంది ప్రభుత్వము విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పాదన పైన ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకొంటే తప్ప లేకపోతే ముందు వెంటనే పండించుకొనలేము. గ్రామాలకు కరెంటులు యిచ్చే ఏరిస్ట్రీతి లేదు దానికోసము మంత్రిగారు కేంద్రము నుండి ఎక్కువ డబ్బు తీసుకురావడానికి ప్రయత్నము చేయాలి. లేకపోతే సాధ్యము కాదు. కొన్ని ప్రాంతాలలో బావుల క్రింద సేద్యము జరుగు తుంది. మోటార్లు తెచ్చుకొంటే కరెంటు సబ్లైమ్ చేస్తామన్నారు కాని కరెంటు యివ్వడము లేదు. వికారాబాదు తాలూకాలో మోమిడి గ్రామములో కంబాలువేసి 15 సెల్లులు అయినది కాని తార వి సుంజరములేదు ఆ గ్రామానికి యిస్తే మరొక 10 గ్రామాలకు కూడ కరెంటు వచ్చే అవకాశము వుంది సాయన ఎమావేశములో చెబితే మంత్రిగారు వెంటనే చేయిస్తామని చెప్పారు. కాని ఇంతవరకు ఎలాంటి చర్య తీసుకొనలేదు. కండక్టర్స్, లైను గుంటి, తార గుంజారం ఎప్పిమేటు వ్రాసుకొని డబ్బు తీసుకొన్నారు. అటువంటి వారి పైన తగువర్య తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. కంబాలు దొంగలు తీసుకుపోతూ వుంటే పట్టుకొన్నారు. వారిపైన ఏమి చర్య తీసుకొన్నారో చెప్పాలి. ఒక్కొక్క గ్రామములో 20, 30 దావులు వున్నాయి కరెంటు కోసము అప్లీ కేషన్స్ పెట్టు

కొన్నారు. కాని వాటిని ఆమోదించడము లేదు. ఎస్టిమేటు చేయడము లేదు. వాటిని ఇక్కడకు పంపించే పరిస్థితిలో లేరు. ఎ. ఇ., సూపర్ వైజర్స్ ఎస్టిమేటువేసి ఇక్కడకు పంపిస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్కువ పంట పండించే దానికి కరెంటు సహాయముతో బావులనుండి నీరు సరఫరా చేయవలసివుంటుంది. వెనుక పడిన ప్రాంతాలలో త్రాగడానికికూడ బావులలోని నీరే ఉపయోగపడుతుంది. రిగ్స్ 200 అడుగుల లోతు వరకు వేస్తే గాని నీరు రాదు. అందువల్ల కరెంటు సరఫరా ఎంతైనా అవసరమని మనవి చేస్తున్నాను. కొన్ని గ్రామాలకు బిల్స్ పంపిస్తారు. కాని కరెంటు యివ్వనపుడు బిల్స్ ఎట్లా కడతారని అడుగుతున్నాను. దీనిపైన తగు చర్య తీసుకోవాలి. అన్ని గ్రామాలకు కరెంటును యివ్వడం పాధ్యముకాకపోయినా పోయిన సం॥రం డెవలప్ మెంటు కమిటీ 7 గ్రామాలను సెలెక్ట్ చేసినట్లుగా సెలెక్ట్ చేసు కొని కరెంటును అందించాలి. దీనిలో ప్రభుత్వ పక్షము, ప్రతిపక్షము అనే సమస్యకాదు. కరెంటు అందరకు అవసరమైనదే. శ్రీనివాసులరెడ్డి గారు ప్రతిపాదించిన ఈ తీర్మానమును బలపరుస్తూ విరమిస్తున్నాను.

1-00 P.M.

శ్రీ జి. రాజారాం:—అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానము ఉద్దేశ్యముతోకాని, దానిలో యిమిడివున్న భావముతో గాని ఎవరికి బేదాభిప్రాయము లేదు. కాని ఆచరణలోకి వచ్చేసరికి, అమలులోపెట్టే సందర్భము వచ్చే టప్పటికి కొన్ని యిబ్బందులు రాక తప్పదు. విద్యుచ్ఛక్తి ప్రాముఖ్యత గురించి గౌరవ సభ్యులు బోర్డుకు, ప్రభుత్వానికి ఉత్సాహాన్ని కల్పించారు. పోయినసారి ఈ పద్దు పైన ఓటు చేస్తున్నపుడు సభ్యులు అనేక సలహాలు, సూచనలు యిచ్చారు. లోటు పాట్లను గూర్చి విమర్శించారు. అప్పడు సమాధానము చెప్పారు. మరల చాల మంది వాటినే రిపీట్ చేశారు. నేను తీర్మానమునకు పరిమితమై మనవి చేస్తాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము దీనిని గుర్తించి చర్యలు తీసుకొంటున్నది. ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయ ఆక్టు సెక్షను 65 ప్రకారము బోర్డు ఋణము సేకరించే అవకాశము వుంది. ఓపెన్ మార్కెట్ లో, స్టేటు గవర్నమెంటు నుంచి, యల్.ఐ.సి. నుంచి ఋణము సేకరిస్తుంది. ఇది వరకు బారోయింగ్ లిమిట్ 100 కోట్ల వరకువుంటే దానిని 173.14 కోట్లకు పెంచాలని సభ ముందుకు ప్రభుత్వము వచ్చి వచ్చుడు సభ్యులు కొంచెము తీవ్రమైన విమర్శలు కూడా చేశారు. ఎందుకు యివ్వాలి, ఎందుకు అవసరమని అన్నారు. కాని దాని అవసరమును గుర్తించి లిమిట్ ని పెంచడానికి అనుమతించడము జరిగింది. దానితో బోర్డు ఋణమును సేకరించడానికి అవకాశము పెరిగింది. సైవల్ అసిస్టెన్స్ క్రింద ఇది వరకు 3 ప్రాంతీయ సంఘాలు 170 లక్షల వరకు యిచ్చాయి మరల ఆదనముగా 125.59 లక్షలు యివ్వడానికి ప్రతిపాదన చేశారు. రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కార్పొరేషను నుంచి ఇంత వరకు రు. 33,37,00,000 లు ఋణమును సేకరించు కొన్నాము. దీనితో 2500 గ్రామాలను ఎలక్ట్రిఫై చేశాము. మన రాష్ట్రములో 27,307 గ్రామాలు వుంటే ఇంత వరకు 10,480 గ్రామాలకు విద్యుదీకరణ జరిగింది. అంటే 38.4 శాతము అని మనవి చేస్తున్నాను. 31 మార్చి 1974 వరకు

Non-Official Resolutions:
re: Provisions of Funds to
A.P. State Electricity
Board for electrification
of some villages in each
Assembly Constituency

2,06,000 అగ్రికల్చరల్ కనెక్షన్స్ యివ్వడం జరిగింది. 1974-75 లో ఆదనముగా 9,000 కనెక్షన్స్ యివ్వడము జరిగింది. అన్ని జిల్లాల్లో యిచ్చాయి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:—జిల్లా వారిగా మాకు లిస్ట్ యివ్వాలి. మా ప్రాంతములో ఇంతవరకు ఒక్కటే యివ్వలేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. రాజారాం:—మినమమ్ నీడ్ బేస్డ్ ప్రోగ్రామ్ క్రింద 5 కోట్ల రూపాయల ప్లాన్స్, 480 గ్రామాలను ఎలక్ట్రిఫై చేయడానికి స్కీములు శాంక్షన్ అయినవి. చేయడము జరుగుతుంది. 74-75 లో 385 గ్రామాలను తీసుకొనడానికి నిర్ణయము చేశాము. 79 గ్రామాలు ఎలక్ట్రిఫై అయినవి. మిగతా గ్రామాలలో విద్యుద్దీకరణ జరుగుతున్నది. మార్చి ఆఖరులోగా పూర్తి అవుతుంది. బారోయింగ్ ప్రం బ్యాంక్స్ యిబ్బందివుంది. నేషనల్ జిడ్ బ్యాంకుకు సంబంధించినంతవరకు వారికి సోర్సెస్ అని పిలుస్తూ ఉన్నాయి. కమిషనరువారి అధినములో పెట్టుకుంటారు, అందుకే వారిని లోన్స్ యివ్వమంటే రిజర్వు బ్యాంకు పర్మిషన్ తీసుకోవాలి. రిజర్వు బ్యాంకు పర్మిషన్ యివ్వదు. లేక సోతే మాకు అభ్యంతరం లేదు. Financial resources of the Nationalised Banks are with the Planning commission therefore they do not allow us కమర్షియల్ బ్యాంకు కొన్ని వున్నవి. వారి నుండి తీసుకోవాలంటే 18 1/2 శాతం యింటరెస్ట్ వేస్తున్నారు. మేము 12.1/2 పర్సంటు రిటర్న్స్ కావాలంటేనే యింత ఎందుకు అని సభ్యులు అంటున్నారు. 18.1/2 చొప్పున తెచ్చి 12.1/2 రిటర్న్స్ ఎట్లా సాధ్యం అవుతుంది? అంత రేట్ ఆఫ్ యింటరెస్ట్ తో తెచ్చినపుడు ఏ స్కీము కూడా వరుబుల్ గాదు, అన్ రెమ్యునరేటివ్ అవుతుంది. రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కార్పొరేషన్ 5 నుండి 8 శాతం యింటరెస్ట్ వేస్తారు. దాని నుండి తప్ప యింక దేని నుండి తీసుకున్నా స్కీము అన్ రెమ్యునరేటివ్ అవుతాయి. అందుకని సాధ్యం కాదు. ప్రతి నియోజక వర్గములో యిది వరకు బోర్డు తరపున, ఎన్ని గ్రామాలు వున్నవి, ఎన్ని ఎలక్ట్రిఫికేషన్ అయినవి, యింకా ఎన్ని కావలసివున్నవి, ఈ డిటేలు అన్ని తెలుపబడినవి. ఎలక్ట్రిఫై చేయబడని గ్రామాల గురించి బోర్డుతో కన్సల్ట్ చేయడం జరుగుతున్నది. ఒక వేళ ఏదైనా నియోజక వర్గములో రెండు మూడు గ్రామాలు చేయవలసి వస్తే, ఏ గ్రామములో చేయాలని మిమ్ములను అడిగి చేయడం జరుగుతుంది. టెక్నికల్ గా ఫీజిబుల్ గా వుంటే మీ అభిప్రాయానికి విలువ యివ్వడం జరుగుతుంది. దానితో రిజల్యూషన్ లో వున్న ఎం. ఎల్. ఎ. యి కాంటాక్ట్ చేయాలనేది పూర్తి అవుతుంది. ఇదివరకే ఆనిర్ణయం వుంది. ప్రతి నియోజక వర్గములో 75-76 లో 6 గ్రామాలు చేయాలంటే సాధ్యం గాదు. 300 నియోజక వర్గాలలో అంటే 1800 గ్రామాలు అవుతాయి, ఒకే సంవత్సరములో అంటే కష్టం. ఒక్కొక్క గ్రామములో విద్యుద్దీకరణ చేయాలంటే ఐదా, లేక 50 వేలు అవుతాయి 18 కోట్ల వరకు అవుతుంది, ఈ సంవత్సరము ఐదైట్లు అంటే సాధ్యం గాదు. సాధ్యమైనంతవరకు అధిక గ్రామాలు అందజేయాలనేది వుండే కం. ఉత్పత్తి పెరగనిదే వంపిణి చేస్తుంటే లాభం

లేదు. ప్రాక్టికల్ గా యిబ్బందులు వున్నవి. శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు మనవి చేసినటువంటి వుద్దేశముతో ఎవరికి జేడాభిప్రాయం లేదు. 18.1/2 పర్సంటులో తీసుకువచ్చి చేయాలంటే ప్రతి స్కీము ఆన్ రెమునరేటివ్ అయిపోతుంది. అందువల్ల అవి చేయడానికి వీలు కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఉద్దేశముతో భావాలతో వికీభవించినా ఆచరణలో డిఫిక్టీస్ వున్నవని మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని దృష్ట్యలో పెట్టుకొని ఈ తీర్మానాన్ని శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు పునఃసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను. అధికంగా డబ్బు తేవడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బోర్డు కూడా కృషి చేస్తున్నది. వరల్డ్ బ్యాంకు వారు కూడా యిక్కడికి వచ్చారు, వారితో విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు వారు మాట్లాడారు, నేను కూడా మాట్లాడాను, వారు సంతృప్తికరమైన రిపోర్టు యిస్తామని చెప్పారు. వారి సహకారం తీసుకుంటాము. అంతేకాదు, ముఖ్యమంత్రి గారు గవర్నమెంటు ఆఫ్ యిండియా ద్వారా ఆరబ్ దేశాల నుండి ఆయిల్ ప్రొడ్యూసింగు కంప్రైస్ నుండి కొంత డబ్బు పెనరు ప్రాజెక్టులకు యిరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకు తేవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అన్ని విధాల సాధ్యమైన రుణాలు బ్యాంకుల ద్వారాగాని మరొక విధంగాగాని తీసుకువచ్చి పవరు ప్రాజెక్టులను తొందరగా నిర్మాణం చేయడానికి గ్రామీణ విద్యుద్దీకరణ తొందరగా చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ఈ చర్యలను వారి మాత్రా శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు తీర్మానాన్ని పునఃసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

1-00 P.M.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—అధ్యక్షా, కొన్ని పాయింట్లు మీద వారి నుండి క్లారిఫికేషన్ రారేదు. ఎన్. రామచంద్రారావు గారు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు కొన్ని యాన్సలర్ల యిండ్ల స్ట్రీట్ స్టాబ్ల చేసి కావలసిన పరికరాలు తయారు చేసుకుంటే బాగుంటుందని అన్నారు. దానికి చెప్పాలి. 110 మె. వా. రెండు యూనిట్లు కొత్త గూడెములో కాల్పోయినవి, అవి పునరుద్ధరించబడినవా? నార్మల్ ప్రోగ్రాం క్రింద డబ్బు యివ్వరు, వాలంటరీ లోన్ కంట్రీబ్యూషన్ చెల్లిస్తేనే ఏ స్కీము అయినా అమలు జరుపుతాము లేక పోతే రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కార్పొరేషన్ నుండి యిస్తేనే చేస్తాము లేకపోతే ఏ పరిస్థితులలోను చేయమని నిక్కచ్చిగా చెబుతున్నారు. అయిదారు ఏండ్లు గా నార్మల్ ప్రోగ్రాం క్రింద తాలూకాకు నాలుగైదు గ్రామాలు చేపట్టేవారు. మరి ప్రజలలో నిప్పుహావచ్చే విధంగా ప్రభుత్వం ఎందుకు చేస్తున్నది? నార్మల్ ప్రోగ్రాం అంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డబ్బు యిచ్చేది. రూపాయి యివ్వమంటే ఆర్. ఇ. సి. నుండి తేనాలి, మరొకరి నుండి తేనాలి, మేము యివ్వము అంటే ఎంత పరకు సబబుగా వుంది. పోతే వినిమం గ్యారంటీ మళ్లీ యిన్ సెన్స్ చేస్తున్నారు. పవరు కట్ వున్నప్పుడు యిన్ సెన్స్ చేయమని రాజారాం గారు చెప్పారు, కాని ఆ మాట తప్పుతున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వముతో సంబంధించి వరల్డ్ బ్యాంకు నుండి సూపర్ థర్మల్ పవరు స్టేషన్లు, వగైరా గురించి చేసిన ప్రయత్నాలు ఏ విధంగా వున్నాయో చెప్పాలి. బారోయింగ్ రెపోసిటి పెంచవద్దనడం లేదు. రిజర్వు బ్యాంకు ఆటంకాలు కల్పిస్తుందన్నారు, మీరు రిజర్వు బ్యాంకు ప్రతి విధులతో సంబంధించారా, అవి అడుగుతున్నాను. రిజర్వు బ్యాంకు నుండి వీలు కాకపోతే ఎల్. ఐ. పి. నుండి

Non-Official Resolutions:
re: Provisions of Funds to
A.P. State Electricity
Board for electrification
of some villages in each
Assembly Constituency

ఎక్కువలోస్తు తీసుకోడానికి ఎందుకు ప్రయత్నించడం లేదు? అది చెప్పాలి. మూడు బోర్డులకు ఎలక్ట్రిఫికేషన్ ఆఫ్ న్యూ విలేజెస్ కు గాకుండా సిస్టం యింప్రూవ్ మెంటుకు ఖర్చు పెట్టమని యిన్ సిస్ట్ చేస్తున్నారు. అందువల్ల ఎలక్ట్రిఫికేషన్ ఆఫ్ న్యూ విలేజెస్ తగ్గిపోతున్నది. నెల్లూరు జిల్లాలో ఒక పూరునుకూడా కోస్టల్ డెవలప్ మెంటు బోర్డు తీసుకోలేదు. ఫండ్లు తక్కువ వున్నందువల్ల, సిస్టం యింప్రూవ్ మెంటు బోర్డు మీద బాధ్యత వేసే ఎలక్ట్రిఫికేషన్ ఆఫ్ న్యూ విలేజెస్ ఎట్లా జరుగుతుంది? రాబోయే సంవత్సరములో 300 గ్రామాలు తీసుకుంటున్నారని అంటే ఒక్కొక్క నియోజక వర్గానికి ఒక గ్రామం చొప్పున అవుతుంది. అవికూడా ఏవో కొన్ని తాలూకాలకు పరిమితం అయిపోతుంది, అన్ని తాలూకాలకు రావడానికి లేదు. రాజారాం గారు 27 వేల చిల్లర వుంటే పది వేల చిల్లర గ్రామాలలో ఎలక్ట్రిఫికేషన్ అయిపోయింది అంటున్నారు. అది అబద్ధం అంటున్నారు. ఒక్కొక్క రెవిన్యూ గ్రామములో 7, 8 హ్యూయెట్స్ వుంటాయి. మెయిన్ విలేజిని ఎలక్ట్రిఫై చేసినా లేక వన్ ఆఫ్ ది హ్యూయెట్స్ ఎలక్ట్రిఫై చేసినా ఒక పూరిని ఎలక్ట్రిఫై చేసినట్లు లెక్క వేసుకొని పది వేల చిల్లర అని తెలిపారు. 27 వేల చిల్లర రెవిన్యూ గ్రామాలు, హ్యూయెట్స్ లెక్క వేసుకుంటే 2 లక్షలపైగా అవుతాయి. ఆ పరిస్థితులలో ఎన్నో భాగం ఎలక్ట్రిఫై చేశారో చెప్పండి, ఒక డ్రోచరును పబ్లిష్ చేయండి. ఈ ఫిగర్లు చాలా మిస్ లిడింగ్ గా వున్నవి. ప్రత్యేకంగా పరిశీలిస్తే మీకే అర్థం అవుతుంది. సోతే రాజారాం గారు ప్రతి గ్రామానికి లక్ష, రెండు లక్షలు ఖర్చు అవుతుందని చెప్పారు, పదివేలు అయ్యేది వుంది. ఫర్లాంగు దూరములో వున్న గ్రామాలు ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కానివి వున్నవి. పది వేలు ఖర్చు పెడితే అవుతుంది. మీరు చెప్పినన్ని కోట్లు గాకుండా అయిదారు కోట్లు ఖర్చు పెడితే ప్రతి నియోజక వర్గములో 6 గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి యిచ్చే అవకాశం వుంది.

శ్రీ జి. రాజారాం:--74-75 లో 385 గ్రామాల ప్రాగం తీసుకోబడింది. 75-76 లో ఎన్ని గ్రామాలు అనేది యింకా నిర్ణయం కాలేదు. అన్ని డైరెక్షన్స్ నుండి రిసోర్సెస్ వచ్చిన తరువాత నిర్ణయం చేయడం అవుతుంది. నార్మల్ ప్రాగం అనేది లేదు. హ్యూయెట్లును కూడా లెక్క కడుతున్నాము, 845 హ్యూయెట్లును లెక్క కట్టడం జరిగింది.

శ్రీ వల్లభరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:—పూర్తి వివరాలు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు దగ్గర కూడా లేవనేది రుజువు చేస్తాను.

శ్రీ జి. రాజారాం:—ఒక స్కీము తీసుకున్నాము. 2500 గ్రామాలు ఎలక్ట్రిఫై చేయాలని—యీ 2500 గ్రామాల్లో 300 హ్యూయెట్లు చేయాలని నిర్ణయం చేశాము. యీనాడు 847 గ్రామాలు పూర్తి అయినాయి 94 హావ్ లెట్స్ పూర్తి అయినాయి. అందుకు హావ్ లెట్లుకూడా లెక్కలోకి తీసుకున్నారు. వరల్డ్ బ్యాంకు నుంచి వనోద్యమకు ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. రిపేట్ గా చెప్పే అవసరం లేదు,

రామెటిరియల్ పోజిషను కూడా ఇంప్రూవ్ అయింది. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు వస్తున్నాయి, చేపట్టిన స్కీములు శాంక్షను అయిన స్కీములు పూర్తి చేస్తున్నాము. స్పీల్ ఒవర్ వర్క్కు కూడా పూర్తి చేస్తున్నాము. ఎలక్ట్రిటీ పై అయిన గ్రామాలకు అగ్రికల్చరల్ పంప్ సెట్స్ ఇచ్చిన తరువాతనే మరొక గ్రామానికి పోవాలని ఉంది. రెండు పోల్స్ వరకూ లోన్ అడగము.

శ్రీ వల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:—ఒకటి రెండు పోల్సుకుకూడా లోను ఇన్‌సిస్ట్ చేస్తున్నారు, నేను రుజువు చేస్తాను.

శ్రీ జి. రాజారాం:—రెండు పోల్సు వరకూ లోను అడిగినట్లు ఉంటే నాకు చెప్పండి. నేను ఇన్‌స్టక్షన్లు ఇచ్చి వెయివ్ చేయిస్తాను.

శ్రీ పి జనార్దనరెడ్డి:—వెయివ్ చేస్తామంటే ప్రమాదము. ఆర్డర్లు ఇచ్చిన ఆఫీసరును నవ్‌పెండు చేయవలసి ఉంటుంది. అలాగ అంటే ప్రమాదము.

శ్రీ జి. రాజారాం:—ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుకాని ఎ. ఇ. కాని అవ్‌టు టు పోల్సు లోను కలక్టు చేసినట్లు ఉంటే నా దృష్టికి తెస్తే అది తప్ప అని వారికి చెబుతాను. సన్యాసిరావుగారు చెప్పిన గ్రామాలు రెమ్యునరేటివ్ కావు. అలాంటి గ్రామాలకు పవరు కావాలంటే మొత్తం డబ్బు వారు వాలంటరీగా ఇస్తే తీసుకుంటాము.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు:—మా గ్రామాలు రెమ్యునరేటివ్ కాదంటున్నారు. అసలు మీ బోర్డు రెమ్యునరేటివ్ అంటారా చెప్పండి.

శ్రీ జి. రాజారాం:—బోర్డు పరిస్థితి చూపై ఒక నయాపైసా కూడా వస్తూ 1-20 P.M. ఫరించలేదు. It is the legal and statutory obligation of Board not to lose a single pie. It is now becoming more a service organisation than a commercial organisation. రిజల్టాషనులో డిఫికల్టీ వ్ ఉన్నాయి. కొత్త గూడెంకు జపానునుంచి జెకొస్లావేకియా నుంచి వచ్చిన యూనిట్స్ ఆరు మాసములు టాగానే ఉన్నాయి. ఇప్పుడు ఒక యూనిట్ వడుస్తోంది. 90 మెగోవాట్స్ వడుస్తోంది. మరొకటి ఏ మూమెంటులోనైనా పని చేయవచ్చు.

శ్రీ వల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:—వతిపాఠి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో పార్లమెంటు ఎలక్షన్లు ముందు ఆ సెంట్రీ ఎలక్షన్లు ముందు వార్మలు ప్రోగ్రాము క్రింద నాలుగయిదు గ్రామాలు ఎలక్ట్రిటీ పై చేస్తామని చెప్పండి. ఎలక్షన్లు వస్తున్నాయి.

శ్రీ జి. వెంకటరావు:—వచ్చినప్పుడు చూసుకుందామలెండి. ఇది హామీకాదు. మా కేసుము మాకు తెలుసు.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:—మా కాండిడేట్లు నలుగురిని గెలిపిస్తే నాలుగు గ్రామాలకు వవరు ఇస్తామంటే...

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—మా క్షేమం మాకు తెలుసు. మీ సలహాకు ధన్యవాదాలు.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి:—ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ విషయంలో ఎక్స్‌టెన్షను ఒక ఎత్తు. ది గ్రేట్ నాగిరెడ్డి స్వంత వూరిలో ఇరికేవల్లి హేవ్‌లెట్ ఆఫ్ నడికూడి వల్నాడు తాలూకా ఆ గ్రామముకు సంవత్సరాలయి కరంటు ఇచ్చాం అన్నం తినేటప్పడు ఎలక్ట్రిసిటీ ఉండకుండా పడకొండు గంటలకు వస్తుంది. ఎక్స్‌టెన్షను ఒక ఎత్తు. ఈ ట్రాన్సుమిషన్లు చేసి చేయాలి. లేకపోతే ప్రయోజనం లేదు. ట్రాన్సుమిషన్లు చేసి చేస్తారా?

శ్రీ జి. రాజారాం:—ఎక్కడెక్కడయితే చెడిపోయినాయో అక్కడి రిపేస్ చేస్తున్నారు. నెగోషియేషన్లు ధరల విషయంలో సెటిల్‌మెంటు అయింది.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి:—ఆరు గంటలకు మాకు లైటులు వస్తాయని ఆశించవచ్చునా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—గ్రేట్ నాగిరెడ్డిగారికి ఆ మాత్రం సౌకర్యం చేయకపోతే ఏమి బాగుంటుంది.

శ్రీ వి. బి. తిరుపతియ్య:—స్థంభాలు మనూరు తది సంవత్సరాల నుంచి తారు పూయకుండా ఉన్నాయి. ఈ సంవత్సరమయినా స్థంభాలకు తారు పూయిస్తారా?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:—ఏ వరిపీ తులలోకూడా మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానంకాని ముఖ్యమంత్రిగారి సమాధానంకాని మాకు వచ్చలేదు. వోటింగులో మేము గెలవములెండి, కాని కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులుకూడా ఈ తీర్మానమును బలపరచారు. వారు వారి మనస్సును చంపుకొని ఈ తీర్మానముకు వ్యతిరేకంగా వోటు చేస్తారని వారి ఆత్మను క్షోభపెట్టడం ఇష్టంలేక నేను ఉపసంహరించుకుంటున్నాను. నేను ఆమెండు మెంటు తీర్మానంకూడా విత్‌డ్రా చేసుకుంటున్నాను.

Sri Nallapureddi Srinivasul Reddy:—Sir, I beg to move:

“That leave be granted to withdraw the Resolution”, and also the amendment”.

Chairman:—Motion moved.

The question is:

Non-Official Resolutions:
re: Inclusion of Yerakulas,
Yanadis and Lambadas of
Telangana region in the
list of Scheduled Tribes

7th March, 1975 467

“That leave be granted to withdraw the Resolution and also the amendment”.

The Motion was adopted and the Resolution, by leave of the House, was withdrawn.

re: Inclusion of Yerukulas, Yanadis and Lambadas of Telangana
Region in the List of Scheduled Tribes.

Sri S. Ramachandra Reddy:—Sir, I beg to move:

“The House recommends to the Government of India to include the Yerukalas, Yanadis and Lambadas of Telengana Region of Andhra Pradesh, in the list of Scheduled Tribes and remove discrimination between those inhabited in Andhra and Telengana Regions of Andhra Pradesh”.

Chairman:—Resolution moved.

The House now stands adjourned to meet again tomorrow at 8-30 a.m.

(The House then adjourned till 8-30 a.m. on 8th March 1975.) 1-20 P.M.
